

VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Kommunestyret
Møtestad: 1. etg., Samfunnshuset i Volda
Dato: 28.01.2016
Tid: 14:00

Medlemer som er ugilde i ei sak vert bedne om å gje melding, slik at varamedlemer kan bli kalla inn. Jf. § 8, 3. ledd i forvaltningslova.

Vi ber om at forfall vert meldt til servicekontoret/utvalssekretær på telefon 700 58 700 eller postmottak@volda.kommune.no.

Varamedlemer får særskilt melding når dei skal møte.

B- saker er underlagt teieplikt og er unnatekne offentleg innsyn.

Møtet er ope for publikum, med unnatak når b-saker vert handsama. Saksdokumenta er lagt ut til gjennomsyn på servicekontoret og på folkebiblioteket til møtet vert halde.

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 1/16	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 2/16	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
PS 3/16	Voldsfjordkryssing AS (Sus)
PS 4/16	Oppmoding om busetjing av flyktningar 2015 - 2019
PS 5/16	Fritak frå eigedomsskatt i 2016 etter § 7
PS 6/16	Fritak frå eigedomsskatt etter § 7 a, Studentsamskipnaden
PS 7/16	Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til private barnehagar f.o.m. 2016
PS 8/16	Målbruksplan - Volda kommune
PS 9/16	Flytting av ungdomssteget ved Austefjord skule - iverksetjing av vedtak
PS 10/16	Rådgevinge folkerøysting om intensjonsplan for å slå saman Volda kommune og Ørsta kommune
PS 11/16	Oppfølging vedtak punkt 22 i budsjett 2016 - Organisering av prosessar for frigjerings av ressursar
PS 12/16	Søknad om fritak frå verv i kontrollutvalet - Håvard Strand
PS 13/16	ORIENTERINGSSAKER
OS 1/16	Informasjon om kommunereforma
OS 2/16	Har kommunen tilstrekkelig tilbud om sykehjemsplasser i forhold til lovkrav?
OS 3/16	Referat frå partnerskapsmøte NAV Ørsta/Volda 20.11.15
OS 4/16	Plakat "Flyktningkrisen og kommuner/frivillige - gode råd for samarbeid"

VOLDA KOMMUNE

PS 14/16	DELEGERTE SAKER FRÅ AVDELINGANE
DS 1/16	Ramme- og igangsettingsløyve, einebustad og garasje Gbr 30/404
DS 2/16	Ferdigattest, påbygg Gbr 157/43
DS 3/16	Løyve til endring Gbr 131/7
DS 4/16	Ferdigattest, bygg for settefiskanlegg Gbr 131/23
DS 5/16	Løyve til tiltak, teknisk anlegg Gbr 37/10
DS 6/16	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 11/82
DS 7/16	Ferdigattest, tilbygg Gbr 28/2
DS 8/16	Igangsettingsløyve Gbr 19/28
DS 9/16	Løyve til endring Gbr 27/5
DS 10/16	Løyve til endring Gbr 11/100
DS 11/16	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 107/81
DS 12/16	Løyve til endring, ansvarsrett Gbr 30/219
DS 13/16	Igangsettingsløyve Gbr 18/376
DS 14/16	Løyve til tiltak, veg/parkeringsplass Gbr 20/159
DS 15/16	Igangsettingsløyve Gbr 18/312
DS 16/16	Mellombels bruksløyve, delar av tiltaket Gbr 30/194

Gruppemøte

Måndag

AP	kl. 18:00-20:00 Møterom Dalsfjorden
V	kl. 20:00-22:00 Møterom Dalsfjorden
KRF	kl. 17:30-19:30 Møterom Voldsfjorden
SP	kl. 19:30-21:30 Møterom Voldsfjorden
SV	kl. 18:00-20:00 Møterom Austefjorden
MDG	kl. 20:00-22:00 Møterom Austefjorden

Tysdag

H	kl. 17:30-19:30 Møterom Austefjorden
FRP	kl. 18:15 Møterom Voldsfjorden

PS 1/16 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/16 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Per Ernst Lundberg

Arkivsak nr.: 2015/1006

Arkivkode: 113

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
4/16	Formannskapet	19.01.2016
3/16	Kommunestyret	28.01.2016

VOLDSFJORDKRYSSING AS (SUS)

Handsaming:

Fride Sortehaug kom med slikt endringsframlegg pkt. 2:

Forslag til endring av vedtekter:

Stryk underpunkt b) og c) under §3. "Selskapet sitt hovedformål".

Jørgen Amdam kom med slikt tillegg til pkt. 3:

Selskapet skal primært arbeide med Voldsfjordkryssing.

Fride Sortehaug trekte framlegget sitt.

Røysting:

Det vart røysta alternativ mellom framlegget frå ordføraren (administrasjonen sitt framlegg, inklusivt tillegg til pkt.3) og tilrådinga frå administrasjonen. Framlegget frå ordføraren vart samrøystes vedteke.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

- 1. Kommunestyret godkjenner at Volda kommune går inn som aksjeeigar i selskapet Voldsfjordkryssing AS (sus).***
- 2. Kommunestyret godkjenner for sin del forslag til vedtekter og aksjeeigaravtale i samsvar med vedlegg 1 og 2 i denne saka.***
- 3. Kommunestyret gir formannskapet fullmakt til å skipe selskapet på vegne av Volda kommune og aktuelle samarbeidspartar. Selskapet skal primært arbeide med Voldsfjordkryssing.***

4. *Formannskapet får fullmakt til å gjere evt. naudsynte tilpasningar som følgje av dei drøftingar som følgjer av pkt. 3.*
5. *Kommunestyret viser til at Volda kommune sin del av aksjekapital, kr 300.000, tidlegare er vedteken dekt ved bruk av ubunde disposisjonsfond.*

Administrasjonen si tilråding:

6. Kommunestyret godkjenner at Volda kommune går inn som aksjeeigar i selskapet Voldsfjordkryssing AS (sus).
7. Kommunestyret godkjenner for sin del forslag til vedtekter og aksjeeigaravtale i samsvar med vedlegg 1 og 2 i denne saka.
8. Kommunestyret gir formannskapet fullmakt til å skipe selskapet på vegne av Volda kommune og aktuelle samarbeidspartar.
9. Formannskapet får fullmakt til å gjere evt. naudsynte tilpasningar som følgje av dei drøftingar som følgjer av pkt. 3.
10. Kommunestyret viser til at Volda kommune sin del av aksjekapital, kr 300.000, tidlegare er vedteken dekt ved bruk av ubunde disposisjonsfond.

Vedleggsliste:

1. Forslag til vedtekter
2. Forslag akseeigaravtale

Uprenta saksvedlegg:

1. F-sak 68/15. møte 5.5.15
2. K-sak 84/15, møte 27.8.15
3. K-sak 153/15, møte 17.12.15

Samandrag av saka:

Det vert gjort framlegg om at kommunestyret godkjenner at Volda kommune går inn som aksjeeigar i selskapet Voldsfjordkryssing AS, og at kommunestyret godkjenner forslag til vedtekter og aksjeeigaravtale m.m..

Saksopplysningar:

I kommunestyret sitt møte 27.8.15, sak 84/15, vart det gjort slikt vedtak:

1. *Volda kommunestyre ber formannskapet om å førebu etablering av selskapet "Voldsfjordkryssing", herunder utarbeide vedtekter, invitere aktuelle aksjonærar, gjere framlegg om aksjekapital, og gjere framlegg om styremedlemer.*
2. *Kommunestyret vil gjere endelege vedtak om etablering i samband med vedtak om løyving av naudsynt aksjekapital.*

I møte 17.12.15, sak 153/15, gjorde kommunestyret slikt vedtak med 14 mot 12 røyster:

"Det vert avsett aksjekapital kr 300.000 til planlagt etablering av selskapet Voldsfjordkryssing. Dekning ved bruk av ubunde disposisjonsfond.

Kommunestyret tek endeleg stilling til stiftinga av selskap og formål mv i eiga sak på grunnlag av samla vurdering og saksutgreiing frå administrasjonen"

Det var i samband med fråsegn til NTP 2018-2027 i møte 5.5.15 at formannskapet signaliserte at Volda kommune har som intensjon å ta initiativ til stifting av eit selskap som vil få som hovudoppgåve å etablere bru over Voldsfjorden, så sant ny ordning for ferjeavløysing opna for det, noko Kommuneproposisjonen for 2016 la opp til.

I tilråding frå samferdselsdepartementet 20.11.15, godkjent i statsråd same dagen, om endringar i statsbudsjettet for 2015 (Prop. 19 S), går det fram følgjande om alternativ bruk at ferjetilskot:

"Gjeldande rammer for den statlege ordninga med alternativ bruk av ferjetilskott følgjer av St.meld. nr. 16 (2008–2009) Nasjonal transportplan 2010–2019. Ordninga legg til rette for at innsparte drifts- og kapitalkostnader ved nedlegging/nedkorting av eit ferjesamband kan nyttast til å delfinansiere eit fastlandssamband som avløyser eventuelt kortar inn ferjesambandet.

Regjeringa ønskjer å gjere einskilte endringar i rammene for ordninga. Det blir foreslått å utvide perioden det blir rekna innsparing for frå 30 år i dag til maksimalt 40 år. Vidare blir det foreslått å setje utbetalingsperioden vesentleg lågare enn perioden det blir rekna innsparing for, og maksimalt tilsvarande lengda på bompengeperioden. Ein forkorta utbetalingsperiode vil gjere ordninga enklare å administrere, og ein unngår at bompengeselskapet har eit restlån når bompengeskattkrevjinga blir avslutta.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med ei konkretisering av forslag til endringar i rammene for ordninga. (Rådmannen si utheving)

Ved vurdering om oppretting av nye "bompengeselskap" er det også greitt å ha føre seg at staten har oppretta eit eig selskap, Nye Veier AS, som har fått i oppdrag å stå føre fem overordna vegprosjekt, der ingen av desse er på Vestlandet, sjå <http://www.nyeveier.no/>

Men i denne samanheng er det også greitt å ha føre seg at før etablering av eventuelt nye lokale bompengeselskap vil det vere viktig å få nærare avklart kva føresetnader som kan leggst til grunn frå overordna mynde si side. Den tenkte rentekompensasjonen i 2016 til bompengelån vart t.d. i budsjettforliket 2016 redusert frå 400 mill. til 100 mil. Om ordninga heiter det:

"Ordningen vil gi rom for å redusere bomtakster, øke rabatter og/eller redusere nedbetalingstid. Den skal kun omfatte bompengeprojekter som inngår i ett av de fem nye, regionale bompengeselskapene. Den omfatter projekter som skal gjennomføres av Nye veier AS, som er en viktig del av regjeringens veireform."(rådmannen si utheving).

Vurdering og konklusjon:

Då kommunestyret i august -15 gjorde intensjonsvedtak om å opprette eit eige buselskap, var det klart at Stortinget hadde bede regjeringa leggje til grunn inntil 40 år med ferjeavløysingsmidlar på fylkesvegferjene, dvs. det same som for riksvegar. Men andre vilkår for ordninga var på det tidspunkt ikkje kjende.

Når no regjeringa i statsråd 20.11.15 seier at dei seinare vil kome tilbake til Stortinget med ei konkretisering av forslag til endringar i rammene for ordninga, meiner rådmannen at skiping av eit lokalt "bompengeselskap" i utgangspunktet bør vente til desse rammene er klare. Men

av lojalitet overfor kommunestyret, vil rådmannen likevel no legge fram forslag til vedtekter for eit bruselskap. Ein ser ynsket om etableringa allereie no i samanheng med opplysningar gitt i formannskapet om at det kan ha ein viss verknad å kome tidleg i gang med planleggingsarbeidet.

Rådmannen ser det som nærast ein føresetnad for at selskapet skal lykkast at næringslivet og andre kommunar sluttar seg til selskapet og jobbar fram prosjektet. Det er svært viktig for Volda og regionen å få fastlandssamband over både Voldsfjorden og Dalsfjorden. Dette er svært store prosjekt, og selskapet vil få ei formidabel utgreiingsoppgåve og vil mest sannsynleg måtte leige inn konsulenttenester for å ha framdrift i arbeidet. Selskapet bør arbeide for å skaffe inntekter til å finansiere arbeidet for å unngå behov for å utvide aksjekapitalen. Det vert lagt til grunn at Volda kommune vert hovudaksjonær. Ved til dømes eit 60/40 forhold vil det innebære at selskapet kan oppnå ein aksjekapital på til saman kr 500 000.

Aksjelovgjevinga er klar på at det er styret i eit aksjeselskap som har det overordna ansvaret for forvaltning av selskapet, og eigarane har mynde gjennom generalforsamlinga. Dette betyr at kommunen som aksjeeigar ikkje kan gje pålegg til selskapet sitt styre, utan at dette skjer i forma av vedtak frå generalforsamlinga. Nivået på kommunen sin eigardel må difor tilpassast kommunen sitt mål med eigarskapen. Rådmannen har oppfatta det slik at kommunestyret ynskjer deltaking også frå andre kommunar, næringsliv og privatpersonar, men at Volda kommune bør vere "hovudaksjonær" i starten, dvs. etablere selskapet.

Som *vedlegg 1* følgjer forslag til vedtekter for selskapet, og som *vedlegg 2* følgjer forslag til akseeigaravtale, som rådmannen gjer framlegg om at kommunestyret godkjenner. Det vert gjort framlegg om at formannskapet får fullmakt til å skipe selskapet, og gjere kontakter med andre aktuelle aksjonærar.

Samferdsel er viktig for utvikling av samfunnet. Det er no fleire sentrale samferdselsprosjekt som involverer Volda kommune, og det vert viktig å vere open på desse satsinga og avstemme felles interesser i samband med forhandlingane med kommunar ein ev vurderer å slå seg saman med.

Helse og miljøkonsekvensar:

Vert å avklare i reguleringsplanarbeidet som vil følgje saka (evt. konsekvensanalyser o.a).

Økonomiske konsekvensar:

Midlar til etablering er avsett i budsjettet. Dersom selskapet sin aktivitet for å følgje opp formålet inneber ein aktivitet som er høgare enn inntektsbringande drift, så kan det oppstå behov for å utvide aksjekapitalen.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Bruløysingar vil særleg gje betra brann- og helseberedskap i vestre deler av kommunen.

Rune Sjurgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Formannskapet v/ordfører

Forslag til vedtekter for Voldsfjordkryssing AS

- §1 Selskapet sitt namn er Voldsfjordkryssing AS.
- §2 Selskapet si forretningsadresse skal vere Volda kommune.
- §3 Selskapet sitt hovedeføremål:
Å arbeide for finansiering og tekniske løysingar med mål om å:
- a) Erstatte ferja Volda-Folkestad – med brusamband over Voldsfjorden - finansiert primært med ferjeavløysingsmidlar samt bompengar
 - b) Erstatte ferjesambandet Volda-Lauvstad – med brusamband over Dalsfjorden - finansiert primært med ferjeavløysingsmidlar samt bompengar
 - c) Vere pådrivar for etablering av tunnel-samband mellom vestsida av Dalsfjorden og Vanylven.
- §4 Selskapet sin aksjekapital er kr. 300.000,- delt på aksjar pålydande kr. 1.000,-
- § 5 Kommunar, fylkeskommunar, næringsliv og privatpersonar kan eige eller erverve aksjar i selskapet.
- §6 Selskapet sitt styre skal ha 3 – 7 medlemer alt etter generalforsamlinga si nærare avgjerd. Styret blir valt for 2 år. Styret sin leiar blir vald av generalforsamlinga.
- §7 Selskapet vert teikna av formannen i styret.
Eit samla styre kan gi prokura.
- §8 Ordinær generalforsamling vert halde kvart år innan utgangen av juni månad i samsvar med aksjelova. Innkalling og dagsorden til generalforsamlinga vert sendt aksjonærane med minst 2-to-vekers varsel.
- Ekstraordinær generalforsamling vert halden i samsvar med reglane i aksjelova.

I generalforsamlinga skal handsamast:

1. Fastsetjing av resultatregnskap og balanse
2. Bruk av overskot eller dekning av underskot i høve til den fastsette balansen
3. Val av styre
4. Andre saker som etter lov høyrer under generalforsamlinga.

§9 Overdraging av aksjar skal meldast og godkjennast av styret.

§10 Det vert elles vis til den til ei kvar tid gjeldande aksjelovgjeving.

Aksjeeigaravtale for Voldsfjordkryssing AS

Denne aksjeeigaravtalen er inngått mellom alle eigarane av aksjar i Voldsfjordkryssing AS og skal til ei kvar tid gjelde alle aksjane i selskapet.

1. VAL AV STYRE

Volda kommune har rett til å oppnemne inntil 4 styremedlemmer, med personlige vara, medrekna styreleiar. Kommunane i regionen og fylkeskommunar og andre interessentar har til saman rett til å velje eller peike ut inntil 3 styremedlemmer, med personlege vara.

3. STYREMØTE

Ordførarar i eigarkommunane skal kallast inn til styremøta i selskapet. Vedkommande har talerett i møta.

4. FORHOLDET TIL ÅLMENTA

Selskapet si verksemd er underlagt lov om offentlighet i forvaltningen.

8. ENDRINGAR OG OPPHØR

Det er ein føresetnad at alle aksjeeigarane er enige om opphøyr av, eller endringer i denne avtalen.

9. TVISTER

Eventuell tvist mellom aksjeeigarane skal løysast gjennom forhandlingar. Dersom ikkje forhandling fører fram innan 3 månader, skal tvisten løysast ved voldgift etter reglene i tvisteloven kapittel 32.

.....

.....

.....

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Nina Kvalen

Arkivsak nr.: 2014/2327

Arkivkode: F30

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
7/16	Formannskapet	19.01.2016
4/16	Kommunestyret	28.01.2016

Handsaming:

Sakshandsamar, Nina Kvalen, orienterte og svara på spørsmål frå formannskapet.

Røysting:

Tilrådinga frå administrasjonen vart samrøstes vedteken.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

- 1. Kommunestyret er positiv til å busetje 28 vaksne flyktningar og familiar kvart av åra 2016 og 2017. Einslege mindreårige og familiesameiningar kjem i tillegg.*
- 2. Kommunestyret vil ta stilling til oppmoding frå IMDi om å busetje 12 einslege mindreårige flyktningar i 2016 og 17 i 2017 i eiga sak i februar/mars. Kommunestyret vil da sjå dette i samanheng med organisering, kapasitet i tenestetilbodet, samt staten si finansieringsordning av kommunen sine utgifter. Desse vil ev. kome i tillegg til tal flyktningar som skal busetjast i pkt. 1.*
- 3. Kommunestyret ber administrasjonen legge fram sak for politisk handsaming om ventestønad og etablering, med sikte på å effektivisere busetjings- og etableringsarbeidet.*
- 4. Kommunestyret ber administrasjonen legge fram sak for politisk handsaming om organisering av eit tiltaksapparat i kommunalt regi for samordning og samarbeid om tiltaksplassar for flyktningar og andre som treng aktivitet, språk- og arbeidstrening.*
- 5. Kommunestyret godkjenner ei låneramme på kr 6 mill., utover det som vert utløyst i bustadtilskot, for kjøp/bygging av bustader til flyktningar. Bustadene skal vere sjølvfinansierande, og finansierast ved låneopptak, bustadtilskot frå Husbanken og husleige. Administrasjonen får i fullmakt å legge inn bod og inngå kjøpekontrakt på private bustader.*

OPPMODING OM AUKA BUSETJING AV FLYKTNINGAR I 2016 OG 2017

Administrasjonen si tilråding:

- 6. Kommunestyret er positiv til å busetje 28 vaksne flyktningar og familiar kvart av åra 2016 og 2017. Einslege mindreårige og familiesameiningar kjem i tillegg.**
- 7. Kommunestyret vil ta stilling til oppmoding frå IMDi om å busetje 12 einslege mindreårige flyktningar i 2016 og 17 i 2017 i eiga sak i februar/mars. Kommunestyret vil da sjå dette i samanheng med organisering, kapasitet i tenestetilbodet, samt staten si finansieringsordning av kommunen sine utgifter. Desse vil ev. kome i tillegg til tal flyktningar som skal busetjast i pkt. 1.**
- 8. Kommunestyret ber administrasjonen legge fram sak for politisk handsaming om ventestønad og etablering, med sikte på å effektivisere busetjings- og etableringsarbeidet.**
- 9. Kommunestyret ber administrasjonen legge fram sak for politisk handsaming om organisering av eit tiltaksapparat i kommunalt regi for samordning og samarbeid om tiltaksplassar for flyktningar og andre som treng aktivitet, språk- og arbeidstrening.**
- 10. Kommunestyret godkjenner ei låneramme på kr 6 mill., utover det som vert utløyst i bustadtilskot, for kjøp/bygging av bustader til flyktningar. Bustadene skal vere sjølvfinansierande, og finansierast ved låneopptak, bustadtilskot frå Husbanken og husleige. Administrasjonen får i fullmakt å legge inn bod og inngå kjøpekontrakt på private bustader.**

Vedleggsliste:

1. Brev frå IMDi av 24.11.15: Oppmoding om busetting av flyktningar i 2016.
2. Vedlegg til brev frå IMDi av 24.11.16 frå Bufetat.
3. Notat frå møte 05.01.16: Busetting – innspel til kommuneplanen sin samfunnsdel.
4. Rapport til fylkesmannen 01.01.16 om helseforhold ved mottak og oppfølging av asylsøkerer i Volda kommune.
5. Mandat for arbeidsgruppe i høve busetjing av EM i Hareid, Ulstein, Volda og Ørsta.

Uprenta saksvedlegg:

- K-sak 66/15, handsama i kommunestyremøte 18.06.15

Samandrag av saka:

Som følge av auka tilstrøyming av flyktningar til landet har IMDi sendt brev til landets kommunar med oppmoding om å auke busetjingskapasiteten og ta imot fleire flyktningar i perioden 2016 - 2019. Det er auka behov for busetjing av flyktningar generelt, og einslege mindreårige flyktningar (EM) spesielt. I 2016 er det behov for å busetje minst 18 000 flyktningar i landets kommunar, ei auke på nær 30 prosent samanlikna med tidlegare oppmoding for 2016. Førebelse plantal for 2017 viser eit busetjingsbehov på minst 21 000 flyktningar, ei auke på nær 60 prosent samanlikna med tidlegare plantal. Det er særleg stor

auke i talet einslege mindreårige barn og unge under 18 år, som skal busettast. Prognosar viser at 4 400 EM skal busettast i 2016 og 7 000 i 2017.

Volda kommune har eit fleirårig vedtak om busetting av inntil 125 flyktningar som utløyser integreringstilskot over ei femårsperiode, inkludert EM. Dvs. eit snitt på 25 flyktningar kvart år. Familiesameiningar kjem i tillegg. IMDi ber no Volda kommune om å auke busettingskapasiteten til 40 flyktningar i 2016, inkludert 12 EM, og 45 flyktningar i 2017, inkludert 17 EM:

År	Vaksne/familiar	Einslege mindreårige (EM)	Totalt
2016	28	12	40
2017	28	17	45

Ansaret for busetting og oppfølging av EM er lagt under barnevernet. Innafor gjeldande busettingsvedtak har kommunen busett om lag 5 EM kvart år. Ei auka på 7 i 2016 og 12 i 2017, inneber ei dobling og tredobling samanlikna med tal EM som er busett i Volda siste åra. Rådmannen vil leggje fram eiga sak for politisk handsaming om denne delen av oppmodinga i februar/mars. Dette med grunnlag i at det er sett ned ei arbeidsgruppe med representantar frå barnevernet og dei fire kommunane i det regionale barnevernssamarbeidet, som Volda er vertskommune for, som skal utgreie korleis organisere auka oppmoding om busetting av EM i dei fire kommunane knytt til organisering, bu- og omsorgsløysingar, kostnader og finansiering. I dag er det Ørsta og Volda som busett EM. No har både Ørsta og Volda fått dobla/tredobla oppmoding for 2016 og 2017, samt at også Ulstein og Hareid har fått oppmoding om å busette EM. Dei framtidige økonomiske rammevilkår for busetting av EM uklare. Vi er kjende med at ei arbeidsgruppe sentralt vurderer ny finansieringsordning, og det er signalisert at det kan kome endringar i finansieringa av barnevernstiltak for målgruppa. Vi har ikkje informasjon om kva dette vil innebere for kommunane og når endringa vil kome.

IMDi sendte oppmodinga 24.11.15 med svarfrist 31.12.15. Grunna kort svarfrist og sjukdom i administrasjonen fekk kommunen utsett svarfristen til etter kommunestyremøte januar 2016.

SAKSOPPLYSNINGAR

For å kunne svare på tilleggsoppmodinga frå IMDi er det sentralt å vurdere kapasiteten i kommunal tenesteyting til å ta imot auka tal flyktningar på ein god måte. Saka er orientert om og drøfta i det administrative leiarteamet, der også NAV og barnevernet har vore til stades, og det er teke kontakt med sektorar/einingar for nærare uttale.

For 2016 må Volda kommune auke busettingskapasiteten med 35 utover gjeldande busettingsvedtak om 125 som utløyser integreringstilskot, til totalt 160, for å imøtekomme den samla tilleggsoppmodinga frå IMDi om busetting av 40 flyktningar, derav 28 vaksne/familiar og 12 EM. Vert det i tillegg vedteke å busette totalt 45 i 2017, derav 28 vaksne/familiar og 17 EM, vil det med kjende tal vere 176 busette flyktningar som utløyser integreringstilskot ved utgangen av 2017. Ev. fråflyttingar vil redusere tala. I tillegg kjem familiesameinte som utløyser integreringstilskot.

Status i busettingsarbeidet

I 2015 vart det busett 40 flyktningar, inkludert 8 EM. 9 kom på familiesameining, 2 flytta til kommunen og 15 flytta frå kommunen, derav 3 familiar. Samla utløyste 125 flyktningar og 32 familiesameinte integreringstilskot i 2015, dvs. totalt 157 personar. Pr. 01.01.16 vil 120 flyktningar og 31 familiesameinte utløyse integreringstilskot.

Nøkkeltal 2015

Det vart busett 40 flyktningar i 2015:

- 32 vaksne/familiar, derav:
 - 22 einslege vaksne
 - 1 par
 - 2 barnefamiliar med til saman 5 barn
- 8 EM i alderen 16-18 år
- Kjønn: 27 menn, 13 kvinner.

Kvar kom dei frå:

- 21 er busett frå Volda mottak
- 7 frå mottaka i Ulsteinvik og Hareid
- 8 frå andre mottak i Noreg
- 4 er overføringsflyktningar (familie)
- Nasjonalitet: Eritrea: 22. Afghanistan: 8. Syria: 4. Palestina: 4. Somalia: 1. Sudan: 1.

Bustader:

- 22 av 32 vaksne/familiar vart busett direkte på den private bustadmarknaden
- 7 EM vart busett i Smiebakken bufellesskap, og 1 i kommunalt husvære
- 6 kommunale bustader vart nytta til 1. gongsbusetjing i 2015 derav:
 - 2 hyblar
 - 2 sokkelhusvære
 - 2 familiebusstader, der 1 midlertidig er nytta til EM

Fråflytting

Kvart år flyttar personar innafor integreringstilskotsperioden over fem år til andre kommunar, oftast grunna skulegang og arbeid andre stader i landet. I 2015 flytta 12 innafor tilskotsperioden, medan 13 flytta i 2014. Fråflyttingar, der ein må dele tilskotet med tilflyttingskommunen, gir rom for å busetje nye flyktningar i ledige bustader. Slik vil ein kompensere for reduserte inntekter som følgje av fråflyttingar, og oppretthalde berekraftig økonomi knytt til ressursallokering og kapasitet i organisasjonen. Kommunen har få tilflyttingar frå andre kommunar. I 2015 kom ein tilflytta frå Ørsta og ein kom attende til Volda etter å ha vore busett eit knapt år i ei kommune på Sørlandet.

Familiesameining

Hovudregel for familieinnvandring er at herbuande familiemedlem skal sikre underhald for familie som kjem til Noreg. Brutto inntektskrav er kr 252 472 og det må vere sannsynleg at ein vil ha inntekta i minst eitt år framover. Dersom herbuande familiemedlem har asylstatus er det ikkje krav om underhald for ektefelle, sambuar og barn som søker innan eitt år etter at herbuande har fått opphaldsløyve. Det er varsla endringar i reglane, som skal handsamast i Stortinget på nyåret.

Familiesameinte utløyser integreringstilskot i tre eller fem år, avhengig av opphaldsstatus for herbuande flyktning. Ved utgangen av året utløyste 32 familiesameinte integreringstilskot. Dette inkluderer 9 i 2015; 4 vaksne og 2 barn u/18 år, 6 i 2014; 3 vaksne og 3 barn u/18 år, 3 i 2013, 8 i 2012 og 6 i 2011. Personar over 16 år utløyser tilskot til norskopplæring og barn i barnehagealder utløyser barnehagetilskot. Personar over 16 år har rett og plikt til norskopplæring, og med nokre få unntak har personar mellom 18-55 år rett til introduksjonsprogram. I 2015 utløyser alle dei fire familiesameinte vaksne, rett til

introduksjonsprogram. I 2014 utløyste ein av tre, rett til introduksjonsprogram. Dei to utan rett vart familiesameint med herbuande flyktningar som har fått norsk statsborgarskap. Familiesameinte til nordiske borgarar utløyser ikkje rett til introduksjonsprogram, sjølv om kommunen mottok integreringstilskot for dei. Familiesameinte barn går i barnehage og grunnskule, og deltek i fritidsaktivitetar som andre barn i kommunen.

Før 31.12.14 kunne familiemedlemmar til flyktningar og andre økonomisk vanskelegstilte søke Utlendingsdirektoratet (UDI) om reisestønad for å kome til Noreg. Frå 01.01.15 vart dette ikkje lenger mogleg.

Bustader

Som nemn over er det nytta 6 kommunale bustader til 1. gongs busetjing av flyktningar i 2015. 22 vaksne/familiar vart busett direkte på den private bustadmarknaden, i totalt 11 bustader, derav 4 bufellesskap for einslege vaksne. I 2014 vart det nytta 13 private og 3 kommunale bustader. I 2015 vart ein privat bustad formidla av kommunalt tilsette, dei andre har flyktningar sjølv skaffa medan dei budde i asylmottak. Alle dei private kontraktane er mellom utleigar og leigetakar. Fleire private huseigarar tok kontakt med kommunen i 2015 med tilbod om å leige bustad for vidareutleige til flyktningar. Eigedomsavdelinga rår frå å ha framleigekontraktar, grunna store økonomiske tap knytt til vedlikehald/renovering ved utflytting. Kommunen har ikkje framleigekontraktar i dag.

Ved årsskiftet er 8 av 82 kommunale bustader under oppseiing/ledige for busetjing av flyktningar og andre vanskelegstilte. Dette som følgje av godt arbeid med gjennomstrøyming i kommunale bustader, og at det har blitt busett fleire flyktningar direkte på den private bustadmarknaden enn i den kommunale dei siste åra. Mange som har flytta ut av kommunale bustader har kome til Volda som flyktningar. Nokre har flytta inn i private utleigebustader, andre har kjøpt eigen bustad, og nokre har flytta til arbeid/utdanning andre stader i landet. Vi har god erfaring i å busetje ungdom og vaksne i bufellesskap både på den kommunale og private bustadmarknaden, som midlertidig løysing til dei finn seg anna eigna bustad. Nokre av dei ledige bustadene må renoverast før dei er klare for nye bebuarar, medan andre berre treng lett vedlikehald.

Siste to åra har 14 flyktningar flytta/blitt busett i private bustader på Folkestad: To barnefamiliar og to einslege. Barnefamiliane har kjøpt bustad, dei einslege leiger. Erfaringane med busetjing på Folkestad er positive og ledige bustader på bygdene bør nyttast med tanke på framtidig busetjing av flyktningar, dersom det er gode kollektivtilbod til Volda sentrum der dei vaksne skal gå på skule/norskopplæring.

To flyktningfamiliar og ein einsleg flyktning kjøpte eigen bustad i 2015, finansiert ved hjelp av startlån. Skal ein nå målet om at 30% av flyktningane skal eige bustad innan seks år, må ein ha tilstrekkeleg ramme for vidaretildeling av startlån. Ramma kommunen hadde i 2015 var på 4 mill. Denne vart brukt opp. I 2016 skal kommunen søke om ei ramme på 9 mill. Startlån er viktig i arbeidet med ”frå leige til eige”-modellen, der vi i tillegg kan nytte Husbanken sitt verkemiddel om inntil 40% i bustadtilskot til flyktningbustader. Som det går fram av notatet i vedlegg 3, treng kommunen fleire sentrumsnære fleksible bustader, som med små grep kan gjerast om frå hyblar til familiebustad. På kort sikt er det aktuelt å kjøpe ledige bustader på den private bustadmarknaden. På lengre sikt bygge fleksible kommunale bustader i nye bustadfelt. Rådmannen rår til at det vert løyvd ei ramme på 6 mill. til låneopptak utover det som vert utløyst i bustadtilskot, for kjøp av nye bustader til busetjing av flyktningar i 2016. Bustadene skal vere sjølvfinansierande, og finansierast ved låneopptak og bustadtilskot frå Husbanken, samt husleige. Rådmannen rår vidare til at administrasjonen får fullmakt til å legge inn bod og inngå kjøpekontrakt på private bustader innafor ramma.

Det går med mykje tid til framskaffing av bustadar til busetjing av flyktningar. Når det gjeld einslege mindreårige flyktningar ligg oppgåva til EM-tenesta i barnevernet. Når det gjeld vaksne og familiar ligg oppgåva til programrådgjevarane ved Volda læringssenter. I 2015 skaffa mange flyktningar bustad sjølv medan dei budde i asylmottak. Dette kan vi ikkje ta høgde for skal skje i like stort volum i åra som kjem. Sjølv om ein person har skaffa bustad sjølv, har dei tilsette mange oppgåver knytt til kontakt med huseigar, synfaring, avtale om kontraktskriving og ev. bestille tolk til dette.

Norskopplæring og samfunnskunnskap

Volda læringssenter har i dag totalt 211 elevar i norskopplæring og samfunnskunnskap, og grunnskuleopplæring for vaksne. Det er stor utskifting av elevar frå Volda mottak gjennom året då mange flyttar til andre kommunar, samstundes som nye kjem til.

150 av elevane deltek i norskopplæring og samfunnskunnskap, fordelt på 10 grupper; 5 på føremiddag, 4 på ettermiddag og 1 på kveldstid (betalingselevar). I februar vert det starta ei ny gruppe med 20 elevar. 41 av elevane er busette flyktningar/innvandrarar, derav 38 deltakarar i introduksjonsprogram. 14 er innvandrarar (betalingselevar), medan dei øvrige er bebuarar ved Volda mottak. Busette flyktningar som deltek i introduksjonsprogrammet har 37,5 t/v norskopplæring, kombinert med andre kvalifiserande tiltak. Asylsøkjarar får tilbod om 12-16 t/v norskopplæring. Alle får opplæringa innafor lovpålagde fristar i introduksjonslova. Det er ingen ventetid på opplæringa for busette flyktningar, men ein har 30-40 på venteliste mellom bebuarane på mottaket. Sjølv om kapasiteten på læringssenteret er sprengd, melder rektor om at dei med små grep kan starte fleire grupper og utnytte ledig kapasitet i klasserom på ettermiddag/-kveldstid. Slik utviding kan føre til lågare fleksibilitet med tanke på tilpassa opplæring.

Grunnskuleopplæring for vaksne

61 elevar ved læringssenteret deltek i grunnskuleopplæring for vaksne, fordelt på 4 grupper. To grupper med til saman 16 elevar starta i august 2015, der 8 er deltakarar i introduksjonsprogrammet, 5 er EM og 3 er innvandrarar. To nye grupper vart starta opp i desember 2015 med 40 einslege mindreårige asylsøkjarar (EMA), som følgje av etableringa av EMA-avdeling ved Volda mottak. Her deltek i tillegg 3 busette EM og 1 ungdom busett på Volda mottak.

Busetjing og introduksjonsprogram

Læringssenteret har 3 årsverk programrådgjevarar til arbeidet med busetjing av vaksne/familiar, oppfølging av tidlegare busette og familiesameinte, og oppfølging av introduksjonsprogrammet. I 2015 busette læringssenteret 32 vaksne/familiar, og hadde oppfølging av dei 9 som kom på familiesameining, i tillegg til tidlegare busette vaksne/familiar og familiesameinte.

Introduksjonsprogrammet skal førebu nykomne innvandrarar til å delta i arbeids- og samfunnslivet, og gjere dei økonomisk sjølvstendige. Programmet skal minst innehalde norsk og samfunnskunnskap, og tiltak som førebur til vidare utdanning eller arbeid. Programmet kan vare i inntil 2 år og følgjer arbeidslivets reglar med 37,5 t/v aktivitet/tiltak og 5 v/ferie. I 2015 deltok 57 deltakarar i introduksjonsprogrammet, dvs. 9 fleire enn i 2014. 15 avslutta programmet i 2015: 7 hadde overgang til arbeid og 3 til vidaregåande skule, som gir eit resultat på 67 prosent. Dette er 7 prosent over resultatmålet på 60 prosent. Det nasjonale resultatet for 2015 er ikkje klart, men var på 44 prosent i 2014. Dei øvrige 5 som avslutta programmet i 2015 flytta frå kommunen, hadde overgang til NAV sitt kvalifiseringsprogram eller AAP. Tal årsverk i programmet er nær dubla dei to siste åra, frå 28 i 2014 til 54 i 2016.

Skal vi lykkast i integrerings- og kvalifiseringsarbeidet er vi avhengig av samarbeid med mange aktørar, både frivillige, private og offentlege. Det er mange frivillige som bidreg i språkopplæringa, m.a. i samtalegrupper kvar tysdag på læringssenteret. For å nå målet om rask språkinnlæring og overgang til arbeid er det viktig å bruke arbeidsplassar som læringsarena. Her får dei praktisere og vidareutvikle språket, arbeidstrening og bygge nettverk. Mange har fått fast arbeid gjennom språkpraksis og arbeidstreningstiltak i introduksjonsprogrammet. Kwart år er 20-25 flyktningar utplassert 1-2 dagar pr. veke i språkpraksis på ein ordinær arbeidsplass, som del av norskopplæringa. Dei tre andre dagane deltek dei i ordinær undervisning. 4 deltakarar hadde 5 dg/v kommunalt arbeidstreningstiltak som del av introduksjonsprogrammet i 2015. Ideelt burde dei hatt arbeidspraksisplass gjennom NAV som del av programmet, men grunna mangel på tilstrekkeleg med statlege tiltaksplassar i NAV, gav læringssenteret kommunalt arbeidstreningstiltak med tett og god oppfølging. Dette resulterte i at 2 fekk fast arbeid, 1 fekk vikariat og 1 fekk midlertidig arbeid. Vi har god erfaring i å kombinere norskopplæring på skule med praktisk språk- og arbeidstrening på ordinære arbeidsplassar, men har utfordringar med å skaffe tilstrekkeleg med praksisplassar i lokalt næringsliv, og ressursar til å følgje opp ute på arbeidsplassane. Kommunale arbeidsplassar har positiv erfaring med praksisnær oppfølging av eigne tilsette på dei som er utplasserte på språk- og arbeidstreningsplassar, og etterlyser ressursar til dette. Læringssenteret treng fleire faste arbeidsplassar som tek i mot flyktningar for språk- og arbeidstrening, både kommunale og private. Rådmannen ønskjer at kommunale sektorar skal vere særleg positive til å ta i mot flyktningar til språk- og arbeidstrening, og inngå forpliktande avtalar om faste plassar til rådvelde for læringssenteret, samt oppmode privat næringsliv til å ta imot fleire flyktningar til språk- og arbeidstrening i sine bedrifter. Rådmannen vil setje ned ei tverrfagleg arbeidsgruppe som skal utgreie organisering av eit tiltaksapparat i kommunalt regi knytt til organisering, ressursbehov, samarbeid og samordning av tiltaksplassar for flyktningar og andre som treng aktivitet, språk- og arbeidstrening. Utgreiinga vert eit ledd i styrkinga av kommunale tenester i busetjings- og integreringsarbeidet, og saka vert å leggje fram for politisk handsaming.

Læringssenteret er godkjent som elevbedrift, og det vert arbeidd med etablering av slike. M.a. er drift av kantina på rådhuset vurdert som ei potensiell elevbedrift i kvalifiseringa av deltakarar i introduksjonsprogrammet. Det blir vurdert å søke kommunale utviklingsmidlar gjennom IMDi til dette. Entreprenørskap som integreringsverktøy er eit innovasjonsprosjekt i samarbeid mellom frivilligsentralen, Sunnmøre Kulturnæringshage og Volda læringssenter. Det er søkt om tilskot i 2016 til prosjektet *Kimen, sosial entreprenør Volda*, som skal vere eit godt sosialt miljøtiltak, samstundes som det på sikt kan bli skapt arbeidsplassar der praktisk etableringsopplæring bygd på realkompetanse, skal skape arbeidsplassar og etablering av mindre verksemdar. Kimen er tenkt som ei øvingsarena for å etablere små verksemdar der ein kan omsetje eigne produkt eller tenester i ei trygg og risikofri ramme.

Det er eit godt samarbeid med lag og organisasjonar i integreringsarbeidet, som er flinke til å integrere og inkludere flyktningar, både barn, unge og vaksne. Det er også eit godt samarbeid med frivilligsentralen, som er initiativtakar til å skape aktivitetar og møteplassar i samarbeid med frivillige, lag og organisasjonar, Volda mottak og læringssenteret m.a.: Flyktningguide, Lån ein volding, Mat og prat, sommaraktivitetar for barn og familiar og den tradisjonelle julefesten. I juni 2015 arrangerte læringssenteret for 2. gong Voldafestivalen i sentrum, der 30 elevar i introduksjonsprogrammet baud på mat, song og informasjon frå deira heimland.

Auka busetjing har ført til auka oppgåver og arbeidspress på programrådgjevarane. Det vart ikkje tilført ressursar til styrking av tenesta i 2015, noko som må gjerast i 2016 for å handtere auka busetjing, framskaffing av bustader og klargjering av desse, burettleiing, auka tal deltakarar i introduksjonsprogram, oppfølging av barn og ungdom i familiar, samt for å handtere auka oppgåver som følgje av oppfølging av NAV-tenester, sjå under.

NAV Ørsta/Volda

NAV melder at situasjonen på arbeidsmarknaden er krevjande, og det er auka arbeidsløyse i Ørsta og Volda. Dette fører til større rift om jobbane, samt færre bedrifter å spele på vedrørande tiltaksplassar. Ein ser større kompetansekrav i arbeidsmarknaden og det er få ledige utlyste stillingar for ufaglærte. Mange ufaglærte blir rekruttert til stillingar i servicenæringar, m.a. i butikkar og innan reinhald. Det er særleg positivt at fleire flyktningar i Volda har fått arbeid i helse og omsorg. Nokre held på å utdanne seg til helsefagarbeidar, andre har fått fagbrev. Generelt er det er høgare arbeidsløyse blant flyktningar enn andre grupper, og det er difor vesentleg å ha tilstrekkeleg med ressursar og arbeidsretta tiltak for målgruppa. NAV-leiar føreset at staten tilfører auka rammer til stillingsressurs og arbeidsretta tiltak for flyktningar i NAV.

Om lag halvparten av utgiftene til økonomisk sosialhjelp er relatert til flyktningar. Ein del er knytt til busetjings- og etableringsfasen, før flyktningar startar i introduksjonsprogram og mottek introduksjonsstønad. Store barnefamiliar og einslege forsørgjarar ligg ofte under norm sjølv om dei mottek introduksjonsstønad, bustønad frå Husbanken og barnetrygd. Dette er m.a. knytt til høge utleigeprisar på den kommunale og private bustadmarknaden i Volda, og kostnader til barnehage, SFO og aktivitetar for barna. Det vert også særskilt nemnd høge utgifter til tannhelse for einskildpersonar. Nokre som står utanfor arbeidslivet har økonomisk sosialhjelp til livsopphald. Innføring av aktivitetsplikt for sosialhjelp er vedteke i Stortinget, men lovendringa vert ikkje gjort før kompensasjonen til kommunane er på plass. Kommunane kan likevel stille vilkår om aktivitet. I Volda er det Styrk arbeid som skal ta imot brukarar som treng arbeid/aktivitet. NAV vil starte med å henvise unge som går på sosialhjelp. Som følgje av auka busetjing ber NAV-leiar om auka stillingsressurs og ramme til økonomisk sosialhjelp.

NAV-tenester i busetjings- og etableringsfasen

Flytting av NAV-kontoret til Ørsta har ført til at NAV sine tenester i mindre grad er tilgjengelege for nykomne flyktningar, utan særskild innsats frå programrådgjevarane på læringssenteret. Mykje tid går med til kontakt med NAV om tenester til nykomne flyktningar, som NAV tidlegare hadde direkte kontakt med flyktningane om, då dei var meir fysisk tilgjengelege og lokalisert på Volda rådhus. Særleg gjeld dette NAV-tenester overfor flyktningane i busetjings- og etableringsfasen, men også i seinare integrerings- og kvalifiseringsfase. Meirarbeidet for programrådgjevarane har ført til mindre tid til oppfølging og kvalifisering av flyktningar, og arbeidet med introduksjonsprogrammet. NAV-kontoret på sin side har store utfordringar med å handtere alle tillagde oppgåver, og kontoret er jamt prega av fråver av ulike årsaker. Spørsmålet om å det er aktuelt å innføre ventestønad som alternativ til sosialhjelp til flyktningar i påvente av introduksjonsstønad, var oppe som tema under sist partnerskapsmøte den 20.11.15, der NAV fylke, NAV Ørsta/Volda og Ørsta og Volda kommunar var til stades, og det var semje om å starte arbeidet med utgreiing av dette.

Rådmannen er oppteken av effektiv tenesteyting og vil vurdere om nokre av NAV-tenestene for flyktningar i busetjings- og etableringsfasen skal overførast til Volda læringssenter, og vil setje i verk ein prosess med utgreiing av:

- Ventestønad som alternativ til sosialhjelp til flyktningar i påvente av introduksjonsstønad
- Dekking av husleige og straum i ”ventefasen”
- Depositumgaranti
- Etablering av møblar og utstyr i bustaden
- Småetablering/klede

I utgreiingsarbeidet vil administrasjonen sjå på tilsvarande ordningar i andre kommunar, og leggje fram sak for politisk handsaming så raskt som råd i 2016.

Barnehage og grunnskule

Volda har full barnehagedekning og ledig kapasitet til å ta i mot fleire barn i barnehagar. Det er fullt i einskilte klassar på Øyra skule, men ledig kapasitet til å ta imot fleire skulebarn både i sentrum og på bygdene. Innføringsklassen for nykomne innvandrarar på Øyra skule har så godt som fullt belegg til ei kvar tid, men har stor utskifting gjennom året, særleg av barn busett på Volda mottak. Ideelt vert nykomne barn busett i nærleiken av Øyra skule, slik at dei kan ta del i innføringstilbodet her. Dei fleste nykomne elevar har innføringstilbod i to år. I nokre tilfelle har elevar ved andre skular delteke i innføringstilbodet på Øyra skule eit par dagar i veka. Dei andre dagane går dei på nærskulen. Det er ønskjeleg med tilføring av ressursar til arbeidet med språkopplæring for barn i barnehage og grunnskule.

Helsestasjonen

Helsestasjonen følgjer rettleiar frå Helsedirektoratet om helsetenestetilbod for asylsøklarar, flyktningar og familiesameinte i sitt arbeid: Alle får helsekartlegging, helseinformasjon, smitteoppsporing, vaksiner og oppfølging i samsvar med denne. I samsvar med tilråding frå Helsedirektoratet er det under etablering eit tverrfagleg team for minoritetshelse i kommunen, som vil vere til stor nytte i arbeidet med å koordinere og raskt løyse utfordringar.

Utfordringa for mange er knytt til psykisk helse. Ved alvorlege symptom får ein tilbod ved BUP og DPS i 2. linetenesta. Personar over 18 år kan få tilbod om oppfølging av den kommunale tenesta for rus og psykisk helse, men slik situasjonen er i tenesta no har dei ikkje kapasitet til å ta imot nye brukarar. For personar under 18 år har kommunen få lavterskeltilbod knytt til psykisk helse. Helsestasjonen får mange henvendingar knytt til behov for eit lavterskeltilbod med støttesamtalar. Oppfølging og informasjon knytt til psykisk helse kan vere førebyggjande og føre til raskare framgang i språkinnlæringa og integreringa. Helsestasjonen har helsesøster med vidareutdanning innan psykisk helse for barn og unge, som i dag jobbar innanfor skulehelseteneste og helsestasjon for ungdom. Dersom helsestasjonen skal kunne tilby eit lavterskeltilbod innan psykisk helse for målgruppa må ressursane omdisponerast, og dei treng auka stillingsressurs for å kunne iverksetje tilbodet overfor flyktningar og asylsøklarar. Sjå også vedlegg 4.

Hausten 2015 har helsestasjonen særleg hatt auka arbeidsoppgåver knytt til auka tal asylsøklarar og flyktningar. Fleire tilsette har jobba ekstra med minoritetshelse, også utover normalarbeidstid. Mot slutten av 2015 fekk tenesta auka stillingsressurs på 50 prosent knytt til auka tal asylsøklarar, og skal tilsetje helsesøster til mottakssamtalar og vaksiner. Helsestasjonen har helsesøster i 60 prosent knytt til arbeidet med flyktningar, og ber om at denne blir justert i samsvar med auka tal flyktningar som skal busettast. Noverande stillingsressurs er basert på busetting av eit snitt på 28 flyktningar kvart år. I 2015 vart det busett 40 flyktningar. I tillegg kjem familiesameiningar. Samla har helsestasjonen 2,18 årsverk til arbeidet med minoritetshelse fordelt slik: 195% helsesøster, 15% jordmor og 8% helsesekretær.

Volda legesenter

Alle nykomne flyktningar og asylsøklarar får time hos lege på Volda legesenter etter helsekartlegging av helsesøster. Legesenteret fekk mot slutten av 2015 auka stillingsressurs frå 20 til 50 prosent helsesekretær og 10 prosent legeressurs, som følgje av auka tal bebuarar ved Volda mottak.

Rus- og psykisk helseteneste

Tenesta for rus- og psykisk helseteneste gir støttesamtalar og oppfølging, og arbeidsretta kvalifisering gjennom Styrk arbeid. Tenesta har 50% stillingsressurs til arbeidet med

oppfølging av flyktningar. Grunna stort arbeidspress har tenesta varsla at dei inntil vidare ikkje har kapasitet til å ta imot nye flyktningar for oppfølging.

Tverrfagleg team for minoritetshelse

I k-sak 128/15 i kommunestyremøte 26.11.15 vart det vedteke å etablere ei tverrfagleg team for minoritetshelse i kommunen, som skal arbeide med rutinar, prosedyrar og oppfølging av fysisk og psykisk helse, smittevernutfordringar, drøfte behov for oppfølging og iverksetjing av tiltak, derav førebyggjande lavterskeltiltak, og best mogleg utnytting av tildelte ressursar. Gruppa skal ha sitt første møte på nyåret.

Barnevernstenesta - busetjing av einslege mindreårige flyktningar

Arbeidet med einslege mindreårige flyktningar (EM) er lagt under barnevernstenesta i eige EM-hjelpetiltaksteam. EM-tenesta i Volda vil ha noko kapasitet til å busetje fleire EM i 2016 og 2017, men på langt nær 12 og 17 jf. oppmodinga frå IMDi, utan at det vert arbeidd med alternative bu- og omsorgsløysingar, i tillegg til dei 10 plassane som er tilgjengeleg i Smiebakken bufellesskap. Gjennom året er ungdom klare for utflytting av bufellesskapet og inn i mindre bufellesskap eller hyblar med oppfølging av personale i oppfølgingstenesta. Innafor det gjeldande busetjingsvedtaket har kommunen busett om lag 5 EM kvart år. No ber IMDi kommunen auke talet EM til 12 i 2016 og 17 i 2017, altså ei dobling/tredobling. Rådmannen vil leggje fram eiga sak for politisk handsaming om denne delen av oppmodinga i februar/mars, med bakgrunn i følgjande:

- Ansvar for busetjing og integrering av EM i Ørsta og Volda er i dag lagt under det regionale barnevernssamarbeidet, som Volda er vertskommune for. Ørsta og Volda har fått dobla/tredobla oppmodingstal for busetjing av EM samanlikna med tidlegare år. I tillegg skal også Ulstein og Hareid vurdere å busetje EM.
- Dei framtidige økonomiske rammevilkåra for busetjing av EM er uklære. Med verknad frå 01.12.13 innførte staten auka kommunal eigendel på 20 prosent på barnevernstiltak for EM, som kjem i tillegg til månadleg kommunal eigendel som i 2015 var kr 16 600 pr. person. Auka kommunal eigendel har ført til auka kommunale utgifter som ikkje blir finansiert av staten, og at fleire kommunar vegrar seg for busetjing av målgruppa som kan føre til økonomiske tap for kommunen. Staten har sett ned arbeidsgruppe sentralt som ser på ulike finansieringsmodellar, og varsla at det kan kome endringar i finansieringa av barnevernstiltak for EM. Det er ikkje varsla når endringa vil kome, og kva den vil innebære for kommunane.

Rådmannen i Volda har med bakgrunn i dette sett ned ei arbeidsgruppe med representantar frå barnevernet og dei fire kommunane i barnevernssamarbeidet, som skal sjå på bu- og omsorgsløysingar, bemanning/turnus, organisering, ansvar og samarbeid, kostnader og finansiering, kvalifisering og helse, for å kunne gi eit betre grunnlag for å ta avgjersle om auka busetjing av EM i 2016/2017. Sjå mandatet til arbeidsgruppa i vedlegg 5.

Økonomiske verkemidlar

Staten kompenserer kommunane for utgifter til busetjing og integrering av flyktningar. Tilskota utgjer det økonomiske grunnlaget for kommunen sitt busetjings- og integreringsarbeid. I tillegg tel flyktningane med i rammetilskotet kommunen får for alle innbyggjarar som er folkeregistrert i Volda. Stortinget har fastsett følgjande satsar for 2016:

Type tilskot	Sats 2016 pr. person	
Integreringstilskot busetjingsår 1 (2016)	184 000 (vaksne, barn, EM) (*2000) 234 000 (einslege vaksne) (*2000)	
Integreringstilskot busetjingsår 2 (2015)	220 000 (*10 000)	
Integreringstilskot busetjingsår 3 (2014)	160 000 (*8 000)	
Integreringstilskot busetjingsår 4 (2013)	83 400 (*1 200)	
Integreringstilskot busetjingsår 5 (2012)	70 000 (*0)	
Sum integreringstilskot over 5 år	717 400 (vaksne, barn, EM) (*21 200) 767 400 (einslege vaksne) (*21 200)	
Ekstratilskot pr. person som blir busett utover 30	50 000 (*0)	
Barnehagetilskot, eingongstilskot	24 500 (*100)	
Eldretilskot, eingongstilskot	162 000 (*4 500)	
Særskild tilskot einslege mindreårige (til EM er 20 år)	207 000 (*15 700)	
Eingongstilskot einslege mindreårige i 2016	100 000 (*100 000)	
Særskild ekstratilskot for busetting av personar med funksjonshemming/atferdsvanskar	Tilskot 1: 181 000 (eingongstilskot) (*5 100) Tilskot 2: Inntil 1 111 000 (pr.år i inntil 5år) (*31 000)	
Grunntilskot norskopplæring og samfunnskunnskap	560 000. I tillegg kjem tilskot pr. person, sjå under.	
Norsktilskot pr. person	Låg sats	Høg sats
Busetjingsår 1 (2016)	13 100 (*300)	31 900 (*0)
Busetjingsår 2 (2015)	22 600 (*600)	58 200 (*400)
Busetjingsår 3 (2014)	13 300 (*8 400)	39 500 (*3 600)
Sum norsktilskot over 3 år	49 000 (*1 300)	129 600 (*36 310)

*(auke frå 2015)

Integreringstilskotet blir utbetalt i fem år for flyktningar og familiesameinte til desse. Tilskotet til EM blir utløyst i tillegg til integreringstilskotet, til EM er 20 år. Når det gjeld norskopplæring vert det utløyst eit grunntilskot på kr 575 000 i 2016, som er ei auke på kr 15 000 frå 2015. I tillegg til grunntilskotet kjem eit tilskotet pr. person avhengig av kva land ein kjem frå, som vert utbetalt i tre år. Dei fleste kjem frå land som utløyser høg sats. I ordninga med norskopplæring for asylsøkjjarar i mottak har det maksimale talet på norsktimar gått ned frå 250 i 2015 til 175 i 2016. Som følgje av dette er tilskotet redusert frå kr 18 200 til kr 12 700 pr. person. Etter asylsøkjjarane har fått opphaldsløyve, og medan dei ventar på busetting i ei kommune, mottok kommunen norsktilskot som i tabellen over. Kommunen mottok i tillegg vertskommunetilskot på om lag kr 2,6 mill. i 2016 for 230 plassar på Volda mottak, inkludert dei 30 opsjonsplassane som vart utløyst frå oktober 2015.

Ramma for tilskot til utleigebustader gjennom Husbanken har auka, slik at Husbanken kan gi tilsegn til fleire utleigebustader.

KS oppmoder kommunane om å kommentere i kva grad styrking av økonomiske verkemidlar på feltet vil auke moglegheitene for å auke busetjingskapasiteten. Statsråden viser i oppmodingsbrevet til at Regjeringa har styrka kommunane sine moglegheiter til å busette det høge talet som allereie ventar i mottak. Som det kjem fram av tabellen over har alle tilskota knytt til busetting av flyktningar auka siste året. Tala i parentes viser *(auke frå 2015). Under følgjer ein oversikt over auken på integreringstilskotet dei tre siste åra for einslege vaksne:

- Siste året er integreringstilskotet for einslege vaksne auka med *kr 21 200*, frå kr 746 200 i 2015 til kr 767 400 i 2016 over fem år.
- Dei to siste åra er integreringstilskotet for einslege vaksne auka med *kr 49 800*, frå kr 717 600 i 2014 til kr 767 400 i 2016 over fem år.
- Dei tre siste åra er integreringstilskotet for einslege vaksne auka med *kr 100 600*, frå kr 666 800 i 2013 til kr 767 400 i 2016 over fem år.

I 2015 vart det utløyst kr 50 000 i ekstratilskot for kvar flyktning som vart busett i Volda utover 30, som var den opphavlege oppmodinga frå IMDi. Totalt vart 40 flyktningar busett

og samla utgjorde ekstratilskotet for 10 personar kr 500 000 til Volda kommune. Ekstratilskotet er vidareført i 2016: Det blir utløyst kr 50 000 pr. person som vert busett utover 30, som var det opphavlege oppmodinga frå IMDi i 2015. Kommunen mottok også eit ekstraordinært skjønstilskot på kr 645 000 frå Fylkesmannen i 2015, for å kompensere for ekstraordinære kostnader som følgje av fleire asylsøklarar og flyktningar.

Beregningsutvalget kartlegger kommunane sine utgifter til busetjing og integrering av flyktningar. Både små, mellomstore og store kommunar deltek i kartlegginga. Volda har så langt ikkje fått spørsmål om slik deltaking. Rapport frå 2014 viser at samla utgift i snitt var på kr 743 000 i 2013 pr. flyktning over femårsperioden, inkludert utgifter til kvalifiseringsprogram og helse. Dette dannar samanlikningsgrunnlaget for integreringstilskotet. Satsane for integreringstilskotet i 2013 var på kr 666 800 for einslege vaksne og kr 616 800 for andre vaksne, barn og EM over fem år. Kommunane sine utgifter over fem år var dermed høgare enn tilskotet dei utløyste i 2013. Som nemnd er tilskota dei tre siste åra auka med kr 100 600 for einslege vaksne til kr 767 400 i 2016, og med kr 100 600 for andre vaksne, barn og EM til kr 717 400 i 2016.

Basert på funn frå Beregningsutvalget si kartlegging er det grunn til å konkludere med at integreringstilskotet ikkje har auka tilstrekkeleg til å dekke gjennomsnittlege utgifter i femårsperioden. Volda kommune forventar at staten gir ei betre kostnadsdekking og aukar tilskota på feltet, også utover gjeldande femårsperiode. Volda kommune har over fleire år busett fleire flyktningar i høve folketalet enn samanliknbare kommunar, og forventar at staten gir kommunar som busett fleire flyktningar enn sin del, eit ekstra stimuleringsstilskot for dette. Ekstratilskotet på kr 50 000 pr. person som vart utløyst for 10 flyktningar i 2015, var eit slikt stimuleringsstilskot. Det er positivt at tilskotet vert vidareført, men det burde vore auka, og sett i samanheng med tal flyktningar som vert busett i høve folketalet i kommunane.

Volda kommune har til no greidd å tilpasse tenester til flyktningar til den økonomien som har vore tilgjengeleg. For å bli med på ein stadig aukande nasjonal dugnad om busetjing av flyktningar og sikre flyktningane god kvalifisering til vidare utdanning og arbeid, og aktiv samfunnsdeltaking, må vi få sterkare garanti frå staten om auka overføringar for å dekke gapet mellom utgifter og inntekter. Dess meir økonomisk risiko det ligg i mottak av flyktningar, dess vanskelegare blir det for staten å sikre nok kommuneplassar og eit berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.

VURDERING OG KONKLUSJON

Utviding av busetjingstal utløyer behov for styrka ressursar i tenestene

Volda kommune har over lang tid opparbeidd eit godt busetjings- og integreringsapparat med høg kompetanse. I høve folketalet har Volda vore blant dei kommunane i landet som har teke i mot flest flyktningar. Dei kommunale sektorane vart i k-sak 9/12 tilført ressursar frå integreringstilskotet til å handtere ei ramme på busetjing 140 flyktningar, som utløyer integreringstilskot over femårsperioden. Sektorane gir tilbakemelding om at det er rom for å auke busetjingskapasiteten om dei får tilført ressursar til arbeidet. I budsjettet for 2016 er det avsett ei ramme på kr 5 mill. til dimensjonering av kommunale tenester og ressursbehov, som følgje av auka busetjing av flyktningar og auka tal asylsøklarar i kommunen. Rådmannen vil utgreie dette nærare og styrkinga vert gjort ut frå vedtak i formannsskapet.

Minoritetshelse

Styrkinga som vart gjort mot slutten av 2015 knytt til minoritetshelse og etableringa av eit tverrfagleg team for minoritetshelse, gjer oss betre rusta til å yte lovpålagde kommunale oppgåver, betre samarbeid og samordning av kommunale helsetenester overfor målgruppa,

og sikre gode rutinar for mottak og oppfølging av personar som har krav på lovpålagde helsetenester av kommunen. Rådmannen vil nærare utgreie ytterlegare ei styrking knytt til psykisk minoritetshelse, som kan gi støttesamtalar og lavterskeltilbod for målgruppa.

Bustader

Vi har positive resultat i arbeidet med gjennomstrøyming i kommunale bustader, som gir ledige kommunale bustader til busetjing av flyktningar og andre vanskelegstilte. Rådmannen vil rose det positive arbeidet med å busetje flyktningar på den private bustadmarknaden og på bygdene i Volda, og meiner det er viktig ein held fram dette arbeidet for å framskaffe nok bustader og fremje god busetjing og integrering. Det er viktig å nytte Husbanken sine verkemidlar i arbeidet med framskaffing av bustader til flyktningar. Rådmannen tilrår at det vert godkjent ei låneramme på kr 6 millionar for kjøp/bygging av bustader til flyktningar. Bustadene skal vere sjølvfinansierande og finansierast ved låneopptak og bustadtilskot frå Husbanken (40 % tilskot).

Saknar statleg heilskapleg integreringspolitikk

Rådmannen saknar framleis ein meir heilskapleg statleg busetjings- og integreringspolitikk og meiner staten i for stor grad fokusere på kommunane sitt ansvar for å busetje utan å stille naudsynnte krav og tilrettelegging av tilstrekkeleg med ressursar til tilpassa studietilbod og arbeidsretta tiltak frå NAV for målgruppa. Vidare vil rådmannen på nytt peike på at kommunane må stille krav til heilskapleg tenesteforløp for flyktningar på tvers av forvaltningsgrensene. Det er underleg at staten ikkje har sett dette sjølv og sett i verk forpliktande verkemidlar for å gjere busetjings- og integreringspolitikken i Noreg meir berekraftig. Dette vert særleg viktig i denne situasjonen med redusert aktivitet i økonomien, og konkurransen om arbeidsplassar og studieplassar vil auke. Det er eit stort ansvar landet og den enkelte kommune tek på seg når ein buset flyktningar. Dette handlar om å gi flyktningane eit verdig og sjølvstendig liv. Kvalifisering for utdanning og arbeid er det mest grunnleggjande for å verte integrert og unngå sosiale problem og eit liv i fattigdom.

Rådmannen føreset at staten endrar finansieringsordninga for busetjing av EM ved gjere refusjons- og tilskotsordningane meir forenkla og føreseieleg, og at kommunane får dekt faktiske kostnader til å yte gode bu- og omsorgstiltak for målgruppa. Det økonomiske gapet mellom inntekter og utgifter er krevjande å handtere. Kuttet i finansieringsordninga mot slutten av 2013 går ut over dei mest sårbare i samfunnet, og rammer spesielt kommunane som har teke samfunnsansvar for å busetje dei som treng det mest.

Rådmannen forventar at staten aukar overføringane til kommunane og dekker dei reelle utgiftene auka busetjing medfører, også utover femårsperioden. Rådmannen reagerer på at staten har skapt enda større usikkerheit om finansieringa av utgiftene til EM. Dersom løysinga vert at kommunane skal ta enda større del av desse utgiftene, så signaliserer staten at den ikkje vil vere garantist for velferdsstaten sine rettar, og at finansieringa vert overført til kommunane på bekostning av det kommunale sjølvstyret.

Kvalifisering

Det er avgjerande at Volda når målet om 60 prosent overgang til utdanning og arbeid for at flyktningarbeidet skal vere berekraftig. I tillegg til manglande heilskapleg statleg politikk, er næringsstrukturen ei utfordring for Volda. Vi har eit akademisk arbeidsliv som krev utdanning for å få arbeid. Dette gjer det meir krevjande å kvalifisere flyktningar i Volda til arbeid og sjølvstendig liv med eigen bustad m.v., enn i samfunn som har meir industriretta næringsliv. Vi har i tillegg auka arbeidsløyse i regionen og usikre framtidsutsikter for sjukehuset. Det er difor under tvil at rådmannen tilrår auka busetjing av flyktningar.

Helse og miljøkonsekvensar:

Eit godt busetjings- og integreringsarbeid i ei tidleg kvalifiseringsfase vil gi helse-, miljø- og samfunnsmessige innsparingar i åra framover.

Økonomiske konsekvensar:

Integreringstilskotet vert utløyst for flyktningar busett etter avtale med staten og for familiesameinte til desse. Ved fråflytting overførast tilskotet til tilflyttingskommunen. I budsjettet er det teke høgde for busetjing av 25 flyktningar i 2016 og eit integreringstilskot på kr 25,8 mill. for 160 flyktningar og familiesameinte. Ei auka busetjing på ytterlegare 15 i 2016, inkludert busetjing av 12 EM, vil gi auka integreringstilskot på om lag kr 3,2 mill. til kr 28,1 mill. i 2016. I tillegg kjem ekstratilskotet på kr 50 000 pr. person for busetjing av flyktningar utover opphavleg oppmoding på 30 i 2015. Ved busetjing av 40 vil kommunen få kr 500 000 i ekstratilskot i 2016. I tillegg vil ekstratilskotet for busetjing av EM på kr 100 000 pr. person, utgjere kr 1,2 mill. ved busetjing av 12 EM i 2016. Dei andre tilskota på feltet vil også auke som følge av auka busetjing.

Volda kommune sin kapasitet på integrering av flyktningar er tilpassa busetjing av 140 som utløyser integreringstilskot over ei femårs periode. Auka busetjing krev at ein styrker kommunale tenester i flyktningararbeidet. Rådmannen føreset at staten også dimensjonerer opp med fleire statleg tilsette ved NAV-kontoret i Ørsta, samt styrker deira ramme for å iverksetje tilpassa arbeidsretta kvalifiseringstiltak for målgruppa.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen utover det som går fram av saka.

Rune Sjurgard
Rådmann

Nina Kvalen
spesialrådgjevar

Utskrift av endeleg vedtak:

IMDi Midt-Norge, indimidtnorge@imdi.no

IMDi, post@imdi.no

KS v/Nina Gran, nina.gran@ks.no

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, fmmrpostmottak@fylkesmannen.no

Sektor Opplæring og oppvekst, her.

Volda læringscenter, her.

Helsestasjonen, her.

Sektor Helse og omsorg, her.

Rus- og psykisk helseteneste, her.

NAV Ørsta/Volda, her.

Barnevernstenesta, her.

Eigedomsavdelinga, her.

Spesialrådgjevar innvandring og integrering v/Nina Kvalen, her.

VOLDA KOMMUNE
RÅDHUSET
6100 VOLDA

Komm.nr.: 1519

Ber om at brevet vert distribuert til:

Ordførar
Rådmann

DYKKAR REF

VÅR REF
06-01920

DATO
24.11.2015

Postadresse:
Postboks 8059
Dep.
0031 OSLO

Besøksadresse:
Kjøpmannsgata
ved nr 32,
Trondheim

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Oppmoding om busetting av flyktningar i 2016

Flyktningkrisa og det store talet asylsøkarar som kjem til Noreg, førar til eit auka behov for busetting av flyktningar generelt og einslege barn og unge flyktningar spesielt. Difor må kommunane busette langt fleire flyktningar enn det talet IMDi tidlegare samla har oppmoda kommunane om.

Nasjonalt utval, som er samansett av representantar frå kommune og stat, har oppjustert tidlegare busettingsbehov og fastsatt at det vil være behov for å busette minst 18 000 flyktningar i 2016. Det er ein auke på nær 30 prosent samanlikna med tidlegare oppmoding på 14 000 for 2016. Førebels plantal for 2017 er oppjustert til minst 21 000 flyktningar, som er ein auke på nær 60 prosent samanlikna med tidlegare plantal på 13 200. For meir informasjon om behovet for busetting av flyktningar, sjå IMDi sine heimesider www.imdi.no/bosettingsbehov.

Det er ein sær stor auke i talet på einslege barn og unge under 18 år (einslege mindreårige) som skal busettast i 2016. Oppdaterte prognosar viser at det er behov for å busette minst 4 400 einslege mindreårige i 2016. Førebels plantal for 2017 er oppjustert til minst 7 000 einslege mindreårige. Om lag 20 prosent av de einslege mindreårige er under 15 år. I 2014 vart det busett 536 einslege mindreårige (EM) i Noreg. Berre nokre av kommunane vart oppmoda om å busette EM. Behovet i 2016 er meir enn åttedobla frå fjoråret. IMDi må difor oppmode dei fleste kommunane om å busette einslege mindreårige. Og dei som har busett EM tidligare, må verte oppmoda om å busette mange fleire.

IMDi ber kommunar som ikkje blir bede om å busette dei yngste EM – og likeins kommunar som ikkje i det heile teke er oppmoda om å busette EM – om å vise god vilje til samarbeid når Bufetat skaffar fosterheim i kommunen. Alle kommunar kan også gjere ein aktiv innsats ved å vere formidlar av kontakt mellom moglege fosterfamiliar for EM og Bufetat.

Med bakgrunn i det auka behovet for busettingsplasser, ber IMDi kommunen om å ta imot 40 flyktningar i 2016, kor av 12 er einslege barn og unge.

IMDi ber ikkje kommunen om særskilt å ta imot EM under 15 år. Men behovet er stort og denne gruppa burde raskt få eit tilbod i ein kommune. Om kommunen ser det som mogleg også å busette nokre einslege mindreårige under 15 år, ta kontakt med IMDi om dette.

Med bakgrunn i det auka behovet for busettingsplasser, ber IMDi kommunen om å leggje til grunn følgjande førebels plantal for 2017:

- **Minst 45 flyktningar i 2017, kor av minst 17 er einslege barn og unge.**

Det er stor uvisse knytt til kor mange asylsøkarar som kjem til Noreg i 2016 og 2017. IMDi vil i løpet av 2016 oppdatere kommunen på busettingsbehovet for 2017 i det årlege oppmodingsbrevet, og så langt som mogleg gje førebels plantal for 2018 og 2019.

IMDi understreker betydinga av presise vedtak for det talet flyktningar som kommunen skal busette. Vedtak må fattast utan atterhald. Vi ber om at det ikkje fattast vedtak som inkluderer familiesameinte eller som ikkje gjer det mogleg å gjennomføre busettingsarbeidet. Skulle det av ulike grunnar ikkje la seg gjere å realisere alle busettingsplassane, skal plassar som ikkje er vorte brukt overførast til kommande års busetting.

Økonomi og rammevilkår

I statsbudsjettet for 2016 og i tilleggsnummer om auka asyltilstrøyming føreslår regjeringa å auke det særskilde tilskotet med 100 000 kroner per einsleg mindreårige flyktning som vert busett i 2016, og eit ekstratilskot på kr. 50 000 per flyktning som kommunen busett i 2016 utover det talet kommunen ble oppmoda om for 2015. For meir informasjon om dei ulike tilskotsordningane som følgjer med busetting av flyktningar, sjå IMDi sine heimesider (www.imdi.no).

Kommunar som busett einslege mindreårige, vil få vanleg integreringstilskot for kvar EM som vert busett. Og i tillegg det særskilde tilskotet ved busetting av EM som i 2015 var kr 191.300 per born. Det særskilde tilskotet får kommunen fram til og med 20 års alder for kvar EM. For komande år føreslår regjeringa altså også å auke dette tilskotet med kr 100.000 for kvar EM i busettingsåret 2016. Busette einslege mindreårige vil også telle med i det samla talet som kan gje ekstratilskot på kr 50.000; sjå over.

Kontakt med IMDi om oppmodinga

Kommunen kan ta kontakt med IMDi i tida fram mot vedtak. Om kommunen ønskjer meir informasjon om oppmodinga eller om busetting av flyktningar generelt, ta gjerne kontakt med IMDi Midt-Norge ved Fiffi Namugunga; e-post finna@imdi.no eller telefon 902 88 531.

For å leggje til rette for ei mest mogleg føreseieleg busetting i 2016, ber vi om tilbagemelding frå kommunen innan 31.12.2015. Vi ber dykk sende vedtaket skriftleg og på e-post til IMDi post@imdi.no med kopi til KS v/Nina Gran nina.gran@ks.no.

Vi ser fram til fortsatt godt samarbeid!

Venleg helsing
for Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

Rune S Foss
regiondirektør IMDi Midt-Norge

Fiffi Namugunga
sakshandsamar

Kopi:
Fylkesmannen

Til ordførere og rådmenn i kommunene innenfor Bufetat region Midt-Norges virkeområde

De siste månedene har Norge merket en stor økning i asylsøkere som kommer til landet. Av disse er mange barn som kommer alene. Så langt i år har over 700 barn under 15 år kommet alene for å søke asyl i Norge. I følge UDIs prognoser vil antallet ha steget til 1000 barn ved utgangen av 2015. Felles for disse barna er at de har flyktet fra krig og urolige forhold. De har flyktet langt med et ønske om et trygt liv, utdanning og etter hvert en jobb.

Bufetats oppdrag er å gi barn under 15 år som kommer alene til landet omsorg og beskyttelse på omsorgssentrene når de er i asylsøkerfasen, og å samarbeide med kommunene om å bosette disse barna når de har fått vedtak om opphold.

Behovet for å bosette disse barna når de har fått vedtak om opphold er stort. Akkurat nå har 100 barn på våre omsorgssentre fått innvilget asyl og venter på at en kommune i Norge skal ta i mot dem. Vi håper kommuneledelsene rundt om i vår region har de minste barna høyt på agendaen i deres drøftinger om bosettingsmuligheter i egen kommune. Vi vil gjerne bidra med informasjon og veiledning, om hva som skal til for å ta imot noen barn under 15 år.

Det er i hovedsak to ulike botiltak som benyttes til denne barnegruppen. Det er bofellesskap og fosterhjem, de fleste bosettes i bofellesskap. De yngste barna plasseres i fosterhjem. Bofellesskap er 3-6 ungdommer som bor sammen i et døgnkontinuerlig bemannet tiltak, med tett oppfølging. Fosterhjem kan være både ordinært/forsterket fosterhjem og slektsfosterhjem.

De fleste kommuner hjemler bosettingen av barna som et hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4

Kommuner som bosetter enslige mindreårige mottar ulike tilskudd:

- Integreringstilskudd. Utbetales over fem år (IMDI)
- Særskilt kommunalt tilskudd. Utbetales hvert år til og med det året flyktningen fyller 20 år.
- Ekstratilskudd i tillegg til ordinære tilskudd (forslag i statsbudsjett for 2016)

I tillegg refunderer Bufetat 80 prosent av refunderbare utgifter til kommunale barneverntiltak (som ikke dekkes av andre tilskudd) til barnet fyller 20 år. Slike tiltak kan for eksempel være fosterhjem og bofellesskap.

Oppdatert status på dette området finner dere på:

[http://www.bufdir.no/Barnevern/enslige mindreareige asylsokere og flyktninger/](http://www.bufdir.no/Barnevern/enslige_mindreareige_asylsokere_og_flyktninger/)

Ta gjerne kontakt for videre dialog om samarbeid.

Kontaktpersoner hos Bufetat region Midt-Norge:

Seniorrådgiver Sølvi Andersen Walle, tlf.: 46615848 eller e-post: solvi.andersen.walle@bufetat.no

Seniorrådgiver Seyed Jamil Naser, tlf.: 46617634 eller e-post: seyed.jamil.naser@bufetat.no

Med vennlig hilsen

Jonny Berg

Regiøndirektør

Barne-, ungdoms- og familieetaten, region Midt-Norge

Tlf. direkte 466 17 438

jonny.berg@bufetat.no

BUSETTING

INNSPEL TIL KOMMUNEPLANEN SIN SAMFUNNSDEL

NOTAT FRÅ MØTE 05.01.2016

Til stades:

Kjell Magne Rindal, eigedom
Torill Osborg Vinjevoll, barnevern, einslege mindreårige Volda
Sindre Monsholm, barnevern, einslege mindreårige Volda
Per Heltne, planleggar
Rønnaug Myklebust, busetting og kvalifisering av flyktningar, Volda læringssenter, tildelingsnemnda
Malene Rovde, helse og omsorg, tildelingskontoret
Bodil Egset, økonomi, Husbanken
Anne Marte Ådneram, NAV Ørsta/Volda
Eli Grøtta, NAV Ørsta/Volda
Heidi Istad, planleggar
Nina Kvalen, innvandring og integrering
Rune Sjurgard, rådmann
Anne Eikeland, student
Sigrund, student
Regine Aklestad, planleggar og referent

Bakgrunn for møtet:

I samband med rullering av kommuneplanen sin samfunnsdel var det ynskjeleg å diskutere nokre problemstillingar knytt til busetting, bustader til vanskelegstilte/kommunale bustadar/bustadprosjekt der kommunen har ansvar i ei eller anna form. Kva type bustadar har vi i Volda kommune behov for dei neste 12 åra? Kvar bør desse bustadane vere? Kva strategi skal Volda kommune ha for busetting?

Det vart sendt ut fire spørsmål i forkant av møtet, som deltakarane skulle tenkje gjennom før møtet. Dette notatet inneheld ei oppsummering av moment som vart diskutert på møtet. Det vart lagt mest vekt på busetting av flyktningar, sidan dei fleste som hadde anledning til å møte i hovudsak arbeidar med denne gruppa. Det vart etterlyst meir overordna tenking, og meir fokus på andre brukargrupper enn flyktningar, t.d. eldre og innan rus og psykiatri. Ulike grupper har ulike behov.

Kommuneplanens samfunnsdel omhandlar heile kommunen, og må ha eit overordna perspektiv. Til slutt i dette notatet er det forsøkt å samle hovudmomenta frå møtet og formulere overordna mål, strategiar og tiltak – med same modell som for andre tema i kommuneplanen.

Deltakarane har fått notatet til gjennomlesing og høve til å kome med kommentarar i etterkant.

Kva slags strategi skal kommunen ha for busetting?

Overordna mål og strategiar

- Alle bør ha sin eigen bustad.
- Stikkord for overordna mål:
 - o Volum – dekke behov
 - o Tilpassa bustadar
 - o Tilgjengelegheit
 - o Sosiale behov
- *Mål: Ha tilstrekkeleg med fleksible bueiningar som lett kan gjerast om.*
Strategiar:
 - o Sentrumsnære bustadar er mest fleksible m.o.t. ulik bruk (lettare med gjennomstrømming).
 - o Utvikling av eksisterande bustadar. Sikre areal knytt til eksisterande tomter. Kan t.d. vere aktuelt med fortetting; gjere om einebustadar til tomannsbustadar/mindre bustader.
- Strategiar:
 - o Arbeide med «frå leige til eige».
 - o Arbeide opp mot private utbyggarar.

Utbyggarar seier det ikkje er pengar å tene på slike bustadtypar.
Kunne vore aktuelt med fleire blokkar? Få ned kostnadane pr. leilegheit. Viktig med inkludering, ynskjer ikkje «gettoar».

Konkurransesette, t.d.: Kommunen kjøper 10 bustadar; utbyggar tør satse på større prosjekt fordi 10 leilegheiter er garantert selt. Mindre risiko å byggje stort.
- Strategiar:
 - o Framskaffe fleire bustadar.
 - o Investere i bustadar.
 - o Utnytte bustadtilskot i større grad enn det som vert gjort i dag.

Må vere ein politisk og administrativ vilje til dette.
- Må tenkje integrering i etablerte bumiljø. Sikre opsjonar i alle nye bustadprosjekt.
- Strategiar:
 - o Arbeide aktivt mot Husbanken:
 - Tilskot er bunde til huset i lang tid, det skjer mykje i eit hus på 20 år, ulike behov.
 - Burde vore høgare tak på husleiga i Husbanken; «passar» ikkje inn i prisnivået i Volda. Volda er i gruppe 4, men burde ikkje vore der. Husbanken burde vore meir fleksible.
 - o Arbeide med naboskap.
 - o Kommunen må vere ein aktiv eigar. Jamleg HMS-kontroll for å føre tilsyn med husa innvendig. Må setje av tid til dette. Ressursbesparande; unngår nedsarving av bustadar.
 - o Opprette ein vaktmeisterordning. Prøveprosjekt, t.d. eitt år.

Kva type bustadar er det behov for og kvar?

Einslege mindreårige:

- Bur først i bufellesskap for å bli kartlagt og ha ei trygg omsorgsbasis. Veit lite om kven som vil kome i framtida og kva behov dei har.
- Best med sentrumsnære bustadar, m.o.t. nærleik til skule og sosiale aktivitetar.
- Positivt om bustadene ikkje er for store, t.d. rundt 50m². Klart størst behov for singlettar (busette ein og ein), men av og til også behov for andre typar. Vanskeleg å forutsjå behov.

Vaksne flyktingar/familiar:

- Generelt vanskeleg å forutsjå behov for bustadar. Svingar veldig; ein periode er det stort behov for singlettar, andre periodar stort behov for større bueiningar. Trenger fleksible bustadar som lett kan gjerast om.
- Størst behov for bustader til einslege, men også for nokre for familiar. Av og til behov for større familiar (fleire enn tre born). Smart med fleksible løysingar; at singlettar kan gjerast om til større bustad.
- Volda læringsssenter er open for busetting på bygdene, men da MÅ det vere gode kollektivtilbod. Dei som går på norskopplæring er avhengig av å kunne kome seg til og frå sentrum, på skule. Dei fleste har ikkje sertifikat.

Andre brukarar:

- Brukarar innan rus og psykiatri: Vanskeleg å busette på bygdene m.a. fordi det er vanskelegare å komme i aktivitet, til og frå arbeid, skule ol.
- Akuttsituasjonar: Må kunne gi nokon bustad/ein stad å sove på kort tid (av og til på dagen). Må ofte ty til dyre, midlertidige løysingar som viser seg å vare lenge. Kommunen bør tenkje meir langsiktig.

Korleis sikre god og variert tilgang på bustadar og tomter?

- Flyktingar er ikkje den vanskelegaste gruppa å busette, og treng ikkje fylle opp dei kommunale bustadane.
- Einslege mindreårige får ofte leige privat.
- Brukarar innan rus og psykiatri er vanskeleg å få inn på den private marknaden. Størst behov for kommunale bustadar.
- Einslege mindreårige: Behovet for bustadar vil auke i framtida.
- Bør sikre opsjonar i alle nye bustadprosjekt.
- Omdøme: Kommunen må vere tydelege på ansvar der leigetakar skriver leigekontrakt med private. Kommunen har ikkje ansvar, men er støttespelar.
- Framleige: Volda kommune praktiserer ikkje dette i dag. Vil vi klare oss utan det i framtida? Vil kome fleire flyktingar i framtida. Opplever at private mykje lettare leigar ut til kommunen enn til leigetakar.
 - o Eigedom: Framleige er veldig kostbart for kommunen. Betre å byggje sjølv, kjøpe, finne andre løysingar.

Korleis legge til rette for gode bumiljø?

- Frå leige til eige
 - o Kva inneberer det å eige? Fyller med ein del ansvar. Viktig med forståing av kva det betyr. Opplever t.d. store utfordringar med sameige.
 - o Eit av måla med prosjektet frå leige til eige er at brukarane skal føle meir ansvar viss dei eiger sjølv, enn viss dei leiger. Får større fokus på vedlikehald. Har positive erfaringar med at folk tek meir ansvar viss dei eiger sjølv.
 - o Volda læringsssenter: Etterlyser meir kunnskap om å eige. Det kjem opp 1000 spørsmål, t.d. om lån, forsikring, Husbanken, renovasjon, vassavgift, kloakk,

- takrenner: Kvar skal dei henvende seg? Det finnes brosjyrar (Husbanken, Sparebank1), men burde vore ein stad å henvende seg: Kven sitt på slik kunnskap? Burde vore definert i kommunen.
- Erfaring viser at det er vanskeleg for flyktningar å kjøpe bustad i sentrum med høge bustadprisar, før dei har vore busett i 6-7 år. Kan vere lettare på bygdene, med lågare prisar på bustadmarknaden. Dei treng eigenkapital og god inntekt.
 - Økonomi er generelt ei utfordring. Høge prisar på leigemarknaden generelt i kommunen. Kan ikkje gjere folk avhengige av NAV.
 - Må tenkje integrering i etablerte bumiljø.
 - Problem å busette flyktningar i stigmatiserte rus-område. Folk tør ikkje sende ungar ut, andre vil ikkje sende sine ungar dit på besøk. Må i alle fall ha åtskilte inngangar. Betre å ha ein «rus-familie» i eit nabolag med ulike type folk, enn ein «vanleg» familie i eit område med mange rusmisbrukarar.
 - Viktig med burettleing: Kva vil det seie å bu i Noreg? Kultur og skikkar; korleis det ser ut rundt huset, korleis fungere renovasjon m.v.
Mange treng oppfølging jamleg. Korleis følgje opp dei ein ikkje er hos jamleg?
 - Volda læringssenter: Absolutt behov for meir oppfølging. Vasking, lufting, dagleg vedlikehald.
 - Ålesund har ein vaktmeisterordning. Kunne vore interessant å prøve ut i Volda.
 - Vaktmeisterordning vil ev. vere ein gjeninnføring av ein type teneste, då det ikkje er vaktmeistarar i Volda kommune lenger.
 - Men det er vaktmeistertenesta det er behov for. Opplæring og sjekk. Lufter du? Tømmer du sluken? Dra vekk gardenene. Ein som har tid til å gjere denne jobben. Kan lønne seg, fordi depositumgarantiane ofte vert betalt ut. (Depositumgaranti kan aukast frå 3 til 6 mnd. Store beløp). Kunne vore gjort som eit prøveprosjekt t.d. eitt år. Spleiselag; eigedom, NAV, fleire. Sjekke undervegs om dette vil vere kostnadsbesparande. Vaktmeistertenesta bør omfatte både kommunale og private bustadar; alle bustadar der kommunen gir depositumgaranti.
 - Ustelte eigedomar fører ofte til ein negativ spiral og motsett; velstelte uteareal inspirerer til at bebuarar tek betre vare på det. Naboskap; eksisterande prosjekt.

Kommentarar i etterkant av møtet:

- Innvandring og integrering viser til funn i notat 1/2015 frå Møreforskning i Volda om "Samordning av bustadsosialt arbeid i Volda kommune":
 - Generelt er samordninga mykje betre grunna:
 - Tildelingskontor
 - Tildelingsnemnd
 - Gjennomgang av ansvar og rutinar
 - Samordning på tvers av sektorar og avdelingar framleis ei utfordring:
 - Samordning mellom strategisk og operativt nivå
 - Eigedom, tildeling og tenestene sit fysisk langt frå kvarandre
 - Bli betre på å sjå bustad og tenester i bustad i samanheng
 - Samordning mellom tildeling, vedlikehald og utkasting
 - Brukarar må oppsøkje ulike einingar og avdelingar
 - Tilbod betre tilpassa behov
 - Politisk forankring og felles forståing
- Det er viktig å arbeide vidare med samordning både på strategisk og operativt nivå, og mellom nivåa. Nokre av tiltaka som er skissert i studien for å betre koordineringa er:
1. Bustadsosialt arbeid som tema på formannskaps- og leiarmøte.
 2. Utvikling av koordinerande eining for bustadsosialt arbeid. Oppretthalde tildelingsnemnd, tildelingskontor og koordinerande eining

3. Etablere eit nytt partnerskapsforum
4. Arbeid med og informasjon om bustadsosial plan
5. Læringsarena for bustadsosialt arbeid
6. Arbeid med bustadar
7. Leiing og ansvarlegging

Elles vart også nemnt arbeid for gode bumiljø og kopling til folkehelseperspektivet.

- Teknisk: ynskjer ikkje eit bustadkontor, meiner dagens modell fungerer godt.
- Helse og omsorg: Rådmannen har laga ein modell for det bustadsosiale arbeidet, denne modellen gir kvar einig ansvar for bustadsosialt arbeid for «sine brukarar». Tildelingskontoret har ansvar for tildeling av kommunale gjennomgangsbustader og omsorgsbustader, og er ikkje å ansjå som eit «bustadkontor». Framskaffing av private bustader er svært krevjande både i forhold til personell og tid. Likevel har fleire kommunar (som har bustadkontor) invitert seg på besøk til Volda for å lære meir om «vår» måte å organisere arbeidet på.

Mål: Alle som har krav på det skal få tilbod om bustad.

STRATEGIAR:

- Framskaffe fleire bustadar.
- Fleksible bueiningar som lett kan gjerast om.
- Satse på "frå leige til eige".
- Integrering i etablerte bumiljø.

Tiltak	Ansvar	Økonomi	Tid
Investere i fleire sentrumsnære bustadar fleksible m.o.t. ulik bruk.	Eigedom		
Utvikle og renovere eksisterande bustadar	Eigedom		
Arbeide opp mot private utbyggjarar.	Eigedom/Utvikling		
Arbeide opp mot private huseigarar; framskaffing av bustader.	Volda læringssenter EM-tenesta		
Sikre opsjonar i alle nye bustadprosjekt	Utvikling		
Arbeide opp mot Husbanken	Rådmannen Økonomi		
Utnytte bustadtilskot	Økonomi Alle		
Jamleg HMS-kontroll for å føre tilsyn med husa innvendig	Eigedom		
Arbeide med uteområde, gode bumiljø, naboskap, burettleing	Teknisk Eigedom Tildelingskontor Volda læringssenter EM-tenesta Rus- og psykisk teneste		
Opprette vaktmeisterordning som prøveprosjekt.	Eigedom i samarbeid med NAV og tildelingskontoret		
Arbeide med gjennomstrøyming i kommunale bustader	Tildelingskontor Volda læringssenter EM-tenesta Rus- og psykisk teneste Økonomi		
Lage rutiner for "privat leige av bustad"	Innvandring/flyktningar Volda læringssenter EM-tenesta		
Arbeide med "frå leige til eige"	Eigedom Tildelingskontor Volda læringssenter EM-tenesta Rus- og psykisk teneste Økonomi		
<i>Kommentar tilførd i etterkant av møtet:</i> Diskutere behov for betre samordning mellom strategisk og operativt nivå.	Rådmannen		

Rapportering om helseforhold ved mottak og oppfølging av asylsøkere pr. 01.01.16

Økt tilstrømning av asylsøkere har gitt økte utfordringer for mange deler av samfunnet. Helsetjenesten har en rolle, både i forbindelse med obligatorisk screening for tuberkulose, helsetilbud til asylsøkere i ulike faser og i oppfølging av barna, som har rett til helsehjelp på linje med norske barn. Vi viser til veileder for helseundersøkelse av asylsøkere og flyktninger IS 1-1022. Fylkesmannen er av Helsedirektoratet gitt i oppdrag å beskrive status på forholdene i Møre og Romsdal.

Vennligst gi en kort vurdering i din kommune;

Kommune:	Rapport:
Situasjonsbildet • samarbeid mellom UDI og samordning internt i kommunen • gjennomføring av tuberkulosescreening • annen helsetjeneste til asylsøkerne, vurdering rundt kommunenes kompetanse • tilgang til helsestasjon og vaksinasjonsprogram for barn • andre forhold	Viser til tidligere innsendt rapport 09.11.15 og 23.11.15. Sidan siste rapport har saka vore behandla politisk og det er fatta vedtak i Volda kommune vedr. bruk av vertskommunetilskotet for asylmottak: Frå 01.10.15 får helsestasjonen aukar stillingsressurs på 50% som helsesøster knytt til helseoppfølging overfor bebuar ved einsleg mindreårig avdeling på Volda mottak. Frå 01.10.15 får legesenteret auka stillingsressurs på 30% som helsesekretær og 10 % som lege knytt til helsetenestetilbod overfor auka tal bebuarar i mottak. Det vart bestemt at det skal bli oppretta eit

tverrfaglig team for minoritetshelse i Volda kommune. Dette er ikkje på plass enno.

Vedr. oppfølging psykisk helse:

Helsestasjonen bad og om ytterlegare auka stillingsressurs på 50% for å ivareta oppfølging av psykisk helse for barn og unge med minoritetsbakgrunn.

Helsestasjonen meiner det er viktig å få på plass eit system for oppfølging av psykisk helse for gruppa. Eit slikt tilbod vil vere førebyggjande både for personane sjølve og for samfunnet. Helsestasjonen har helsesøstre med vidareutdanning innan psykisk helse for barn og unge.

I første omgang vart det ikkje stillingsressurs for å ivareta oppfølging av psykisk helse for barn og unge med minoritetsbakgrunn.

Vi får dagleg henvendelsar om behov for støttesamtalar for bearbeiding av traumatiske hendingar som gir mellom anna søvnvanskar, mareritt og konsentrasjonsvanskar.

	Vi undrar oss over at psykisk helse ikkje får større fokus frå statleg hald rundt asylstraumen og integrering. Vi er enig i at norskundervising er viktig og må prioriterast, men er bekymra for at lavterskel tilbod innan psykisk helse har for lav prioritet. For nokre asylsøkjjarar er støttesamtalar innan psykisk helse viktig for å kunne ha framgang i norskundervisinga og integreringa. Vi vil be om at det framover vil bli sterkare føringar for at dei med behov for oppfølging av psykisk helse får tilbod om eit lavterskel tilbod med støttesamtalar.
Tiltak som er iverksatt • tiltak i kommunen ut over det som er forventet etter IS 1-1022 • ev. andre tiltak, herunder vurdering/gjennomgang av smittevernplan, tilgang på relevant helsepersonell	
Forventet utvikling • kommunens vurdering av behov for utsyr og tjenester ved vedvarende eller økt tilstrømning av asylsøkere	
Tiltak som vurderes iverksatt ut i fra de aktuelle forhold:	

Mandat for arbeidsgruppe i høve busetjing av einslege mindreårige flyktningar i kommunane Hareid, Ulstein, Volda, Ørsta

Mandat

Det er sett ned ei arbeidsgruppe mellom dei fire kommunane i regionale barnevernssamarbeidet; Hareid, Ulstein, Volda, Ørsta, og barnevernet. Kvar kommune kan delta med inntil to representantar, i tillegg til to frå barnevernet. Arbeidsgruppa vart etablert i møte mellom kommunane og barnevernet 11.12.15 og skal sjå på *bu- og omsorgsløysingar* til einslege mindreårige flyktningar (EM), *bemanning og turnus, organisering, ansvar og samarbeid, finansiering og tilskot, kvalifisering og helse*. Utgreiinga skal ta omsyn til *god fagleg tilrettelegging og kostnadseffektivitet*. Mandatet byggjer på målsettinga om integrering som tek utgangspunkt i den enkelte sine ressursar og sikrar optimal gjennomstrøyming mot utdanning og arbeid.

Bakgrunn:

Dei fire kommunane i det regionale barnevernssamarbeidet har fått førespurnad frå IMDi om busetjing/auka busetjing av EM i 2016 og 2017. Ørsta og Volda kommunar har busett EM sidan 2009/2010. Frå 01.01.14 vart ansvaret for bu- og omsorgstenester for EM lagt under det regionale barnevernssamarbeidet, med Volda er vertskommune. Dei tilsette i EM-tenesta i Ørsta vart overført til vertskommunen Volda.

I barnevernet er arbeidet organisert i eige EM- hjelpetiltaksteam. Bu- og omsorgsløysingar som i dag er tilgjengeleg for EM med barnevernsvedtak er: *Bufellesskap med heildøgns bemanning og oppfølging på hybel/i mindre bufellesskap* når EM flyttar ut av bufellesskapa. Det har også vore tilfelle av *slektsplassering* med oppfølging av personale i EM-tenesta og plassering i *fosterheim*. Ørsta har i dag to bufellesskap med heildøgns bemanning, med plass til fire EM i kvar. Volda har eitt bufellesskap med heildøgns bemanning, med plass til inntil 10 EM. Begge kommunane har hatt eiga oppfølgingsteneste, som frå oktober 2015 vart slått saman og driftast på tvers av kommunane.

Då Ørsta/Volda starta arbeidet med busetjing av EM i 2010/2011 fekk kommunane 100% fullfinansiering gjennom refusjon frå Bufetat når EM hadde barnevernsvedtak gjennom barnevernet, etter fråtrekk av månadleg eigendel pr. person. Frå desember 2013 innførte staten i tillegg ein kommunal medfinansiering på 20% av kostnadene på tiltak gjennom barnevernet, utover den månadlege kommunale eigendelen. Det særskilde tilskotet for busetjing av EM vart auka for å kompensere for kommunane sine utgifter, men dekker på langt nær alle kommunale kostnader. Finansieringsordninga for EM er i dag under utgreiing sentralt, og ein kan forvente endringar i ordninga som følgje av dette.

Deltakarar i arbeidsgruppa:

Barnevernet:

- Torill O. Vinjevoll, teamleiar EM-hjelpetiltaksteam
- Reidar Haug, miljøterapeut/leiande miljøterapeut (permisjon) EM Volda.

Volda:

- Nina Kvalen, spesialrådgjevar innvandring og integrering
- Stian Bjerkvik, rektor Volda læringssenter

Ørsta:

- Bård Andrè Flekke, leiar flyktningkontoret
- Knut Åmås

Ulstein:

- Gry Nordal, oppvekstsjef
- Monika Mierzejewska

Hareid:

- Ingeborg Bjåstad, flyktningkonsulent
- Oddbjørn Grimstad

Ansvarleg for rapportering / leiing av arbeidsgruppa:

- Torill Osborg Vinjevoll, teamleiar EM-tenesta i barnevernet
- Nina Kvalen, spesialrådgjevar innvandring og integrering, Volda kommune

Frist for rapportering

Arbeidet i arbeidsgruppa bør starte snarast råd og ferdigstillast seinast i veke 5 2016.

Nærare om mandatet / innhald i utgreiinga

1. Bu- og omsorgstilbod for EM

- Noverande ordningar:
 - Heildøgns bemanning i bufellesskap
 - Oppfølgingsteneste (ca. 4 t/v pr ungdom)
- Alternative ordningar m.a.:
 - Hybel m/oppfølging (meir differensiert enn i dag)
 - Vertsfamilieordning
 - Fosterheim
 - Folkehøgskule
 - Heildøgnsbemanna utgreiingsbustad
 - Bufellesskap u/heildøgns bemanning
- Busetjing av EM under 15 år / i alderen 15-18 år m.a.:
 - Val av bu- og omsorgsløysing
 - Kvalifiseringstilbod
- Økonomiske utgreiingar på individnivå m.a.:
 - Individstønad gjennom barnevern (lommepengar, utstyrspengar, økonomisk supplering)
 - Intro/overgang til intro
 - Bidragsforskot/barnetrygd
 - Stipend/lån
 - Bustønad
- Faglege utgreiingar m.a.:
 - Kartlegging
 - Planarbeid
 - Kvalifiseringsarbeid
 - Miljøterapeutisk arbeid
- Administrative/økonomiske utgreiingar m.a.:
 - Knytt til dei ulike ovannemnde ordningane som t.d.:
 - Kva kostnader er knytt til å opprette eit heildøgnsstilbod for 4-5 EM og for 8 EM i bufellesskap?

2. Bemanning, turnus, kostnader ved ulike bu- og omsorgsløysingar

- Bemanningsfaktor i ulike bu- og omsorgstiltak m.a.:
 - Bufellesskap m/heildøgns bemanning
 - Bufellesskap u/heildøgns bemanning
 - Vertsfamilie
- Faglege og økonomiske konsekvensar knytt til ulike turnusmodellar:
 - Medlevarturnus
 - Langturnus
 - 3-delt turnus
 - Kombinasjonsturnus
 - Turnustillegg; 1/1 natt, 1/3 natt

3. Organisering, ansvar og samarbeid

- Organisering av EM-arbeidet i barnevernstenesta
 - Konsekvensar for Volda som vertskommune
 - Kontaktledd/ansvarleg instans i samarbeidskommunane
 - Tverrfagleg samarbeid
 - Kva ansvar skal **eventuelt** overførast til vertskommunen Volda
 - Søknad om tilskot, refusjonar
- Alternative ordningar i eiga kommune

4. Finansiering og tilskot

- Ulike tilskot
- Refusjon
- Samanstille tilskot og refusjonar med kostnader for ulike tiltak

5. Kvalifisering

- Skule
- Arbeid/praksisplass
- Fritid etc.

6. Helse

- Fysisk og psykisk helse
- 1.line og 2.line

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Jørgen Vestgarden	Arkivsak nr.:	2014/218
		Arkivkode:	223

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
8/16	Formannskapet	19.01.2016
5/16	Kommunestyret	28.01.2016

FRITAK FRÅ EIGEDOMSSKATT I 2016 ETTER § 7

Handsaming:

Røysting:

Tilrådinga frå administrasjonen vart samrøstes vedteken.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

- 1. Med heimel i eigedomsskattelova § 7a vert eigedomar på vedlagde liste fritekne frå eigedomsskatt.*
- 2. Med heimel i eigedomsskattelova § 7b vert eigedomen med gnr 13 bnr 1 og "Kulturbakkane" gitt fritak frå eigedomsskatt.*
- 3. Med heimel i eigedomsskattelova § 7c vert nyoppførte bygningar som heilt eller delvis vert nytta til husvære fritekne frå eigedomsskatt i 1 år (første året etter bustaden er tatt i bruk). Fritaket gjeld ikkje for fritidsbustadar.*

Administrasjonen si tilråding:

4. Med heimel i eigedomsskattelova § 7a vert eigedomar på vedlagde liste fritekne frå eigedomsskatt.
5. Med heimel i eigedomsskattelova § 7b vert eigedomen med gnr 13 bnr 1 og "Kulturbakkane" gitt fritak frå eigedomsskatt.

6. Med heimel i eigedomsskattelova § 7c vert nyoppførte bygningar som heilt eller delvis vert nytta til husvære fritekne frå eigedomsskatt i 1 år (første året etter bustaden er tatt i bruk). Fritaket gjeld ikkje for fritidsbustadar.

Vedleggsliste:

Liste over eigedomar som vert fritake frå eigedomsskatt etter eigedomsskattelova § 7a

Liste over eigedomar som vert fritake frå eigedomsskatt etter eigedomsskattelova § 7b

Uprenta saksvedlegg:

Fritakssaker frå 2014 og 2015

Eigedomsskattelova.

Samandrag av saka:

Det er opp til kommunestyret kva for eigedomar som verte gitt fritak for eigedomsskatt etter eigedomsskattelova (eskl) § 7. Ein tilrår at eigedomar på vedlagde lister vert fritekne for eigedomsskatt. I tillegg vert det tilrådd at nyoppførte bygningar som vert heilt eller delvis nytta til husvære får fritak i 1 år.

Saksopplysningar:

Ifølgje eigedomsskattelova § 10 skal kommunestyret kvart år i fastsette kva satsar og reglar som skal gjelde ved utskrivinga av eigedomsskatten. I denne samanhengen skal det gjerast vedtak om kva eigedomar kan fritakast for eigedomsskatt etter § 7 i eigedomsskattelova (eskl).

Vurdering og konklusjon:

Vi har laga til to stk lister som samlar alle eigedomar som fekk fritak frå eigedomsskatt i fjor etter eskl § 7a og § 7b. Ein tilrår at det vert gitt fritak til same eigedomane i år.

I kommunestyret den 18.12.2014 vert det også vedtatt at ein skulle nytte bustadverdiar (formuesgrunnlag frå Skatteetaten) som metode for taksering av bustadeigedomar. Bustadverdien er fastsett ved likninga før skatteåret. Alle endringar i bustadverdiane vil dermed kome 1 år seinare enn etter gjeldande takseringsreglar. Dette betyr i praksis at bustadar som vart tatt i bruk (enten ved mellombels bruksløyve eller ferdigattest) i løpet av 2015 ikkje får bustadverdi og må takserast på vanleg måte. Denne taksten vil da berre stå 1 år for bustadeigedomene vil da få bustadverdi ved neste utskriving av eigedomsskatt i 2017. Det er fleire ulemper med dette. Ved vanleg eigedomsskattetaksering, som for til dømes taksering av fritidseigedomar og våningshus, vil taksten gjelde i 10 år. Dette verte da ein ”dyr” taksering sidan den berre vert gjeldande for 1 år. Ein vil også risikere at taksten endrar seg unaturleg mykje på 1 år sidan ein ikkje veit kva bustadverdien frå Skatteetaten vert for kommande år.

Vi tilrår derfor at kommunestyret også i år nyttar seg av eskl § 7c;

Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller det utvalet som er nemnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.

Viss fritaket gjeld for 1 år vil ein sleppe dei nemnte problemstillingar over. I tillegg vil det vere positivt for nyetablerte med ny bustad å sleppe eigedomsskatten første året etter at bustaden vert tatt i bruk.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ingen vesentlege.

Økonomiske konsekvensar:

Kommunen vil sjølvsagt tape nokon inntekter på å frita desse eigedomane for eigedomsskatt. Det er få av desse som har vorte taksert, men der vi har takst er eigedomsskatten er satt opp i høgre kolonne i listene.

For fritak etter eskl § 7c vil dette gjelde for ca. 50 bustadar som vart tatt i bruk i løpet av 2015. Estimert inntekt frå eigedomsskatt i 2015 frå desse er kr. 150.000. Ein må rekne med at omtrent kr 50.000 i takseringskostnadar som igjen betyr eit reelt inntektstap på kr.100.000. Dette er sjølvsagt eit grovt estimat.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Stiftingar og organisasjonar som får fritak etter eskl § 7a.
Sjur Aarflot, Sivert Aarflot vegen 13, 6105 Volda

Fritak etter § 7a

	Eigedomsskatt
Austefjord Idrettslag	
Austefjord Ungdomsslag	
Bjørkedal Nærskule	
Bjørkedalen skyttarlag	
Bratteberg barnehage	
Bygderadio Vest AS	1 224
Dalsfjord Sogelag	
Dravlausbygda Bedehus (Fredtun)	
Dravlausbygda Vel	
Folkestad Idrettslag	
Forsamlingshuset/ungdomshuset "Fridtun"	
Forsamlingshuset Solheim	
Frelsesarmeen	
Furene AS (gnr 11 bnr 24 og 64, gnr 11 bnr 22 -seksjon 1,3 og 4)	63 278
Fyrde bedehus	
Grendahuset Vesttun (Ulvestad Barneskule)	
Helgatun Stiftelsen	
Hjellebakkane Barnehage	
Høgskulen i Volda (kantine og administrasjon)	
Høgthun Grendahuslag	
Høgtun Forsamlingshus	
Høydal Hamnelag	600
Kilsfjord Grendahus	
Kometland	764
Lauvstad småbåtlag	850
L.L. Samhald	2 064
Lid bedehus	
Ljosheim Forsamlingshus	
Logehuset	
Mork Grendahuslag	
Mork Idrettslag	
Mork Ungdomshus	
Rotset Barnehage	
Røysmarka Studentbarnehage	
Sogelaget v/ Dalsfjord skule	
Solheim Forsamlingshus	
Stiftinga Dalsfjord Fyrmuseum	
Sætre Bedehus	
Trollsletta Barnehage	
Ungdomshuset Viten	
Velsvik Bedehus	
Vestsida Idrettslag	
Vikebygda Ungdomslag	
Volda Bedehus	
Volda golfklubb	
Volda jeger og sportsfiskelag	
Volda kristlege ungdomslag (Uppheim)	
Volda Rideklubb	

Volda Røde Kors	
Volda Sanitetslag	
Volda Sjukehus (kantine, kiosk og administrasjon)	
Volda Skisenter	
Volda skyttarlag	
Volda småbåtlag	
Volda Sogelag	
Volda Tennislager	
Volda Turn og Idrettslag	
Volda vidaregåande skule	
Øyra Barnehage	

Fritak etter § 7b

Eigedomsskatt	
Gnr 13 bnr 1, Sjur Aaflot	6 400
Gnr 116 bnr 5 "Kulturbakkane"	1 200

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Jørgen Vestgarden	Arkivsak nr.:	2014/218
		Arkivkode:	223

Utdatalsaksnr	Utdat	Møtedato
9/16	Formannskapet	19.01.2016
6/16	Kommunestyret	28.01.2016

FRITAK FRÅ EIGEDOMSSKATT ETTER § 7 A, STUDENTSAMSKIPNADEN

Handsaming:

Sølvi Dimmen, SP, kom med slikt framlegg:

Kommunestyret viser til Eigedomsskattelova 7a og gjev studentsamskipnaden i Volda fritak for eigedomsskatt. Dette vert dekt ved bruk av ubundne disposisjonsfond.

Røysting:

Det vart røysta alternativt mellom framlegget frå Sølvi Dimmen og tilrådinga frå administrasjonen. Framlegget til Sølvi Dimmen fekk fem røyster og vart vedteke. Fire røysta mot (Dan Helge Bjørneset, Roald Espset, Margrethe Bjerkvik og Anders Egil Straume).

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

Kommunestyret viser til Eigedomsskattelova 7a og gjev studentsamskipnaden i Volda fritak for eigedomsskatt. Dette vert dekt ved bruk av ubundne disposisjonsfond.

Administrasjonen si tilråding:

Studentsamskipnaden for Sunnmøre får ikkje fritak frå eigedomsskatt etter § 7 a i lov om eigedomsskatt.

Vedleggsliste:

Søknad om fritak, datert 11.12.2015

Vedtak om fritak for eigedomsskatt etter § 7 a i sak PS 51/14 i kommunestyret

Uprenta saksvedlegg:

Søknad om fritak frå 2014

Samandrag av saka:

Studentsamskipnaden for Sunnmøre søker om fritak for eigedomsskatt for sine studentbustadar. Ein rår til at dei ikkje vert gjeve fritak.

Saksopplysningar:

Når eigedomsskatt vart innført i 2014 søkte Studentsamskipnaden for Sunnmøre (SfS) om fritak for sine studentbustadar, men fekk avslag. Dei har no søkt på nytt i samband med at dei frå 01.01.2016 vart ein rein samskipnad for Volda, da aktiviteten deira i Ålesund vart overført til Studentsamskipnaden i Trondheim. Dette på grunn av at Høyskolen i Ålesund vart slått saman med NTNU.

Vurdering og konklusjon:

I § 7 i eigedomsskattelova står det:

Kommunestyret kan fritake desse eigedomane heilt eller delvis for eigedomsskatt:

a) Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.

Vår faglege vurdering er at SfS kjem under denne § 7 a i eskl. I dette høve har ein da lovheimelen til å gi fritak for eigedomsskatt, men det er opp til kommunestyret om ein ønskjer det.

Kommunestyret ga ikkje fritak til SfS i 2014. Det at dei frå nyttår vart ein samskipnad berre for Volda vurderar vi ei mindre vesentleg endring. Ettersom kommunestyret ved tidlegare handsaming av spørsmålet har gjeve avslag, og ein ikkje kan sjå at situasjonen har endra seg på ein slik måte at det er grunnlag for anna vurdering, så vil rådmannen derfor rå til å helde fast på tidlegare vedtak om og ikkje gi fritak til SfS.

Helse og miljøkonsekvensar:

Ingen vesentlege.

Økonomiske konsekvensar:

I 2015 betalte SfS kr 125 980 i eigedomsskatt for sine studenthyblar. Inntektstapet for å gi fritak i 2016 vil vere tilnærma likt dette talet. Dersom det vert gitt fritak, så må dette inntektstapet budsjettkorrigierast.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

Utskrift av endeleg vedtak:

VOLDA KOMMUNE	
Saksnr: 2014/218	Ans: Uthv
Løpnr:	S: Jones
16 DES 2015	
Arkivde: Emned	DYKKAR REF.:
Klassering P: 223	DYKKAR DATO:
Klassering S:	VÅR REF.:
	VÅR DATO:

Volda kommune
Rådhuset
Stormyra 2
6100 VOLDA

11.12.2015

Fritak for eigedomsskatt for studentbustader

Vi viser til vår søknad om fritak for eigedomsskatt på studentbustader av 11.4.2014. Vi fekk avslag på denne søknaden, men gjer oss no så fri at vi søker på nytt.

Frå 1.1.2016 vert vi ein rein samskipnad for Volda, då aktiviteten vår i Ålesund vert overført til Studentsamskipnaden i Trondheim. Dette på grunn av at Høgskolen i Ålesund vert slått saman med NTNU.

Frå 1.1.2016 vert vi ein mindre og meir sårbar samskipnad. Samstundes vert det auka kamp om studentane framover. Og vi, saman med Høgskulen i Volda, må gjere det vi kan for at Volda skal vere ein attraktiv studiestad. Rimelege studenthyblar og ein samskipnad som har økonomi til å drive gode studentvelferdstenester vil vere avgjerande. Vi vonar difor Volda kommune no ser med andre auge på denne saka og innvilgar fritak for eigedomsskatt på studentbustadene til samskipnaden.

Vi tek elles med noko av argumentasjonen frå førre søknad, sidan framleis er den same:

Grunnlag for fritak av eigedomsskatt

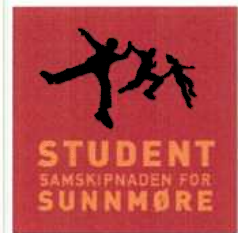
Det juridiske grunnlaget

I «Lov om eigedomsskatt til kommunane» §7 a) heiter det at kommunestyret kan frita «eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten». Vi viser i den samanheng til boka «Eigedomsskatt» (Stavang, 1994) side 59-60, når det gjeld tydinga av §7: «Bygningar til å gje rom for skuleungdom og studentar eller andre med bustadvanskar kjem i same stode. Studentbyar kan difor fritakast når eigar er eit sjølvstendig privat eller offentleg rettssubjekt, men ikkje bustader til vanleg privatutleie». Studentsamskipnaden for Sunnmøre er eit sjølvstendig rettssubjekt (eigd av studentane som til ei kvar tid betalar semesteravgift til SfS) som ikkje har erverv som føremål, men skal gagne offentlege interesser.

HOVUDKONTOR
Elvegata 24 - Boks 278
N-6101 Volda
Tlf. 70 07 52 40
Fax. 70 07 52 41

STUDENTSAMSKIPNADEN FOR SUNNMØRE
e-post: sfs@hivolda.no
ORGNR.: NO 950948728 MVA
Bankkonto: 3991.05.02003
internett: www.studentsamskipnaden.no

AVD. ÅLESUND
Boks 5196, Larsgården
N-6021 Ålesund
Tlf. 70 16 15 70
Fax. 70 16 15 71

Gagnar SfS Volda kommune, fylket eller staten?

Dersom Volda kommune meiner SfS, med dei 423 studentbustadene, vi har i Volda gagnar kommunen og statlege målsettingar, meiner vi kommunestyret må fritta studentbustadene våre for eigedomsskatt.

Studentsamskipnaden er ein sjølveigd organisasjon som vert driven på «non-profit» basis og eventuelt overskot vert brukt til studentvelferd. Studentsamskipnadene er oppretta av staten som eit viktig utdanningspolitisk virkemiddel, der nettopp rimelege studentbustader er eit viktig hjelpemiddel for stimulering til høgare utdanning. Det har i Noreg vore brei politisk semje om samskipnadsordninga.

Samskipnaden gagnar på same måten kommunen, sidan god tilgang på rimelege studentbustader er ein viktig grunn til at Volda klarer å rekruttere det store talet på studentar kvart år (3855 i dette semesteret). SfS har i dag 423 hyblar i Volda. Vi viser også til prosjektet StudiebygdA, der SfS, HVO og Volda kommune (og andre) er partnerar i prosjektet, med tanke på å halde oppe eit høgt studenttal i Volda. Vi meiner rimelege studentbustader er ein svært viktig faktor i så måte.

Dei mange studentane ved Høgskulen i Volda utgjør ein stor del av innbyggjarane i Volda, og er ein svært viktig del av lokalsamfunnet. Forskingsinstituttet NIBR anslår at kvar student har eit forbruk på om lag 100.000,- pr år. Om ein reknar med at om lag 2000 studentar bur i Volda, vert dette 200 millionar kroner i året. Høgskulen i Volda og SfS sitt felles arbeid for å gjere Volda attraktivt som studiestad har difor også svært stor positiv effekt på lokalt næringsliv og Volda kommune.

Vi kan ikkje sjå anna enn at SfS, med sine studentbustader, klart er til gagn for staten og kommunen, og at SfS ivaretek lovgjevars intensjon om fritak for eigedomsskatt til almenntilgjengelege institusjonar.

Konkurranse med private

Vi har fått referert frå debatten i formannskapet og kommunestyret i 2014 at enkelte var skeptisk til å gi samskipnaden fritak for eigedomsskatt, sidan private huseigarar må betale denne skatten.

Til dette vil vi hevde at det nettopp er meininga at samskipnadene skal ha ein konkurransefordel. Samskipnaden mottok difor statsstøtte til bygging av studentbustader for å kunne holde ei rimelegare husleige enn dei private. Av same grunn betaler heller ikkje samskipnadene inntektsskatt.

Samskipnadsordninga har vore vurdert av EØS i høve konkurranseomsyn, og den er godteken der, så lenge ikkje andre enn studentar nyt godt av ordninga.

SfS leiger ikkje ut til andre enn studentar.

Vi kan difor ikkje sjå at argument knytt til konkurransefordelar kan tilleggast vekt.

Volda som studiestad - StudiebygdA

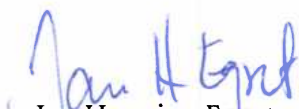
Vi meiner Volda kommune bør vere svært opptekne av at Volda som studiestad er attraktiv og konkurransedyktig for å tiltrekkje seg nye studentar. I den samanheng siteter vi frå «StudiebygdA – hovudprosjekt 2012-14. Revidert prosjekttale januar 2013», side 3: «Vi vil peike på tre store utfordringar for regionen og kommunen: 1. Sviktande rekruttering av studentar til dei studietilboda ved Høgskulen i Volda som skal kvalifisere personale til yrke for velferdssamfunnet, til liks med mange andre høgskular i distrikta./../ Dette betyr at det er svært viktig å ha høg kvalitet i utdanningane, eit godt studentmiljø og stor vekt på rekruttering av fulltidsstudentar.»

Eit av dei aller viktigaste tiltaka for å få nye fulltidsstudentar til Volda, er tilgang på rimelege studentbustader ved semesterstart. Dette er for mange avgjerande når dei takkar ja til ein studieplass. Her har studentsamskipnaden ei svært viktig rolle i rekrutteringa av nye studentar til Volda. Om studenthyblane til SfS i Volda vert dyrare pga eigedomsskatt, vil dette svekke Volda som studiestad i høve konkurrerande studiestader.

Vi presiserer at ønsket vårt om fritak for eigedomsskatt ikkje gjeld næringsareal, som t.d. 4. etasje i Industrigata 12, men studentbustadene vi har i Volda, samt andre lokale som vert nytta til studentvelferd.

Det vil vere svært uheldig for Volda som studiestad dersom studentbustadene til SfS må betale eigedomsskatt.

Med helsing
Studentsamskipnaden for Sunnmøre

Jan Henning Egset
Adm. direktør

Bjørnar Osnes
Økonomisjef

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Nina Hovden Eidheim	Arkivsak nr.:	2015/2476
		Arkivkode:	223

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
3/16	Driftsstyret	13.01.2016
11/16	Formannskapet	19.01.2016
7/16	Kommunestyret	28.01.2016

RETNINGSLINER FOR UTMÅLING AV KOMMUNALT TILSKOT TIL PRIVATE BARNEHAGAR F.O.M. 2016

Handsaming:

Sakshandsamar, Nina Hovden Eidheim, svara på spørsmål frå formannskapet.

Røysting:

Tilrådinga frå administrasjonen vart samrøstes vedteken.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

Kommunestyret vedtek "Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til private barnehagar f.o.m 2016" som dei ligg føre.

Samrøstes vedtak i Driftsstyret - 13.01.2016 til kommunestyret

Kommunestyret vedtek "Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til private barnehagar f.o.m 2016" som dei ligg føre.

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vedtek "Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til private barnehagar f.o.m 2016" som dei ligg føre.

Vedleggsliste:

1. Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til private barnehagar f.o.m. 2016
2. Sist vedtekne retningslinjer gjeldande f.o.m. 2016

Uprenta saksvedlegg:

[Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager](#)

Samandrag av saka:

Stortinget vedtok 16. juni 2009 endringar i barnehagelova §§8 og 14 med sikte på å legge statstilskotet til barnehagane inn i rammetilskotet til kommunane. Regjeringa fastsette 29.10.10 i statsråd, ny forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskot til private barnehagar.

Barnehagenettverket Sjustjerna samarbeider med Telemarksforskning om utforming av lokale retningslinjer. Dei første lokale retningslinjene vart vedtekne av kommunestyret i K-sak 27/11, med endring frå 01.01.2014.

I kongeleg resolusjon av 09.10.2015 vart det gjort vedtak om "Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager". Forskrifta gjeld frå 01.01.2016.

Saksopplysningar:**Barnehagelova §§8 og 14***§ 8. Kommunens ansvar*

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 12a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.

Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for Arbeids- og velferdsetaten i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteleven. Registeret kan samkjøres mot Arbeids- og velferdsetatens register over mottakere av kontantstøtte.

Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

Kommunen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver.

Kommunen forvalter de statlige øremerkede tilskuddene til ikke-kommunale barnehager i kommunen. Kommunen kan ikke avkorte det kommunale tilskuddet etter § 14 som følge av et slikt statlig tilskudd.

§ 14. Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen skal syte for likeverdig behandling av alle barnehagar i kommunen. Det kommunale tilskotet skal dekke kostnad til ordinær drift i dei private barnehagane, som ikkje vert dekket av andre offentlege tilskot og foreldrebetaling.

I 2011 dekte kommunen minimum 88 % av det tilsvarande kommunale barnehagar vart tildelt per heiltidsplass. Det har vore ei gradvis auke i tilskotet til private barnehagar, og frå 2016 får dei private barnehagane 100 % dekning.

I samsvar med ny forskrift om tildeling av tilskot til private barnehagar, vert det lagt fram sak om nye lokale retningslinjer.

Endringane i retningslinene er desse:

- Retningslinene er oppdaterte i samsvar med forskrift gjeldande frå 01.01.2016.
- Vedtak om sats til private barnehagar innan 31.oktober året før tilskotsåret.
Det er unntak for dette kravet i 2016.
- Grunnlag for tilskot til private barnehagar er gjennomsnittlege ordinære driftsutgifter per heiltidsplass i tilsvarande kommunale barnehagar, fråtrekt administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter og arbeidsgjevaravgift på pensjonsutgifter. Grunnlaget for berekninga er kommunerekneskapet frå to år før tilskotsåret.

- Påslag for kommunale pensjonsutgifter på 13 %
- Administrasjonspåslaget på 4,3 % (tidlegare 4 %) av gjennomsnittlege brutto driftsutgifter i kommunale ordinære barnehagar.
- Nasjonale kapitaltilskot – endring frå lokalt utrekna kapitaltilskot til satsar fastsett av departementet, og vert tildelt private barnehagar per heiltidsplass ut i frå barnehagen sitt byggeår.

Det vert vist til uprenta saksvedlegg.

Vurdering og konklusjon:

Retningslinene som er framlagt er utarbeidd av barnehagenettverket Sjustjerna, og vert dermed felles for kommunane på Søre Sunnmøre. Retninglinene er kvalitetssikra av Telemarkforskning.

Endringane som blir lagt fram for politisk handsaming har som mål å kvalitetssikre sakshandsaming og utmåling av tilskot til private barnehagar.

Desse endringane er innanfor lovkravet til Lov om barnehagar og Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling tilskot til private barnehagar 2015-10-09-1166.

Rune Sjurgard
Rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Bratteberg barnehage
Hjellbakkane barnehage
Rotset barnehage
Røysmarka barnehage
Trollsletta barnehage
Øyra barnehage

RETNINGSLINER FOR UTMÅLING AV KOMMUNALT TILSKOT TIL PRIVATE BARNEHAGAR F.O.M. 2016

Vedteke i _____ kommunestyre ____/____-2015

Kommunane på Søre Sunnmøre i samarbeid fastsett med dette felles, lokale retningslinjer for tilskotsutmåling til private ordinære barnehagar. Den formelle referansen er sist "Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager", fastsett ved kongeleg resolusjon 9. oktober 2015. Kommunestyret skal vedta oppdaterte retningslinjer med bakgrunn i endringar i gjeldande, sentralt lov-/forskriftsverk.

§ 1 Utbetaling, kunngjering og dokumentasjon

Utbetaling av tilskot skal skje fire gonger i året, innan 10. i månadane; januar, april, juli og oktober.

Innan 31. oktober året før tilskotsåret skal kommunen gjere vedtak om satsar til dei private barnehagane. Dokumentasjon på korleis satsane til driftstilskotet er rekna ut, skal leggst ved vedtaket. Satsane for kapitaltilskot vert fastsett av departementet.

§ 2 Rapportering som grunnlag for utmåling

Eigar av privat barnehage skal rapportere til kommunen tal barn per 15.09 innan 30.09. Kommunen kontrollerer denne rapporteringa med årsmelding per 15.12 året før tilskotsåret og tilskot vert berekna etter barnetal per 15.12.

Eigar av privat barnehage skal 15. desember kvart år rapportere om talet på barn, alder på barna og opphaldstid i barnehagen på skjema fastsett av departementet. Kommunen skal etter å ha motteke årsmelding frå ein privat barnehage gjere vedtak om tilskot¹ til barnehagen på bakgrunn av rapportert barnetal og satsane for driftstilskot og kapitaltilskot.

Private barnehagar skal melde frå om *store* aktivitetsendringar gjennom året. Slike endringar gjeld t.d. oppretting eller nedlegging av ei avdeling eller ei gruppe.² Nytt tilskot vert rekna frå den datoen aktivitetsendringa har skjedd.

¹ Kommunen skal i berekninga av tilskot til den private barnehagen trekkje frå eit beløp som svarar til det andre offentlege tilskot og indirekte offentlig økonomisk stønad dekkjer av barnehagen sine drifts- og administrasjonsutgifter og kapitalkostnader. Tilskot til for eksempel barn med særskilte behov, eller anna økonomisk stønad som ikkje går til det ordinære tilbodet i barnehagen, skal ikkje trekkast frå ved tildeling av tilskot.

² I ei konkret vurdering av om endringa er stor nok, må det takast høgde for storleiken til barnehagen (dvs. samla tal på born både før og etter aktivitetsendringa).

[Skriv inn tekst]

Ved berekning av driftstilskot til privat barnehage som har rapportert om store aktivitetsendringar gjeld fylgjande: Blir eit barn som fyller tre år i tilskotsåret rapportert i dei sju fyrste månadene av året, utløyser dette driftstilskot for småbarnsplass. Blir eit barn som fyller tre år i tilskotsåret rapportert i dei fem siste månadane av året, utløyser dette driftstilskot for storbarnsplass resten av året.

§ 3 Driftstilskot til ordinære barnehagar

Kommunen skal gi driftstilskot til private ordinære barnehagar per heiltidsplass. Driftstilskotet skal reknast ut frå gjennomsnittlege ordinære driftsutgifter per heiltidsplass i tilsvarende kommunale ordinære barnehagar. Administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter og arbeidsgjevaravgift på pensjonsutgifter skal vere trekt frå (*Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager* § 3-5).

Grunnlag for utrekning er kommunerekneskapet frå to år før tilskotsåret.

Kommunen skal i berekninga av sats for driftstilskot til private ordinære barnehagar gi eit påslag for pensjonsutgifter og eit påslag for administrasjonsutgifter.

Dei kommunale barnehagane si årsmelding per 15.12 året før rekneskapsåret og årsmeldinga frå rekneskapsåret vert lagt til grunn ved utrekning av heiltidsplassar. Årsmeldinga frå året før rekneskapsåret vert vekta med 7/12 og årsmeldinga frå rekneskapsåret vert vekta med 5/12.

Kommunen skal fastsette ein sats for barn over tre år og ein sats for barn under tre år. Barn under tre år skal vektast 1,8 gonger høgare enn barn over tre år.

§ 4 Kapitaltilskot

Kapitaltilskot vert tildelt private ordinære barnehagar per heiltidsplass ut frå barnehagen sitt byggeår. Satsar for kapitaltilskotet vert fastsett av departementet.

Barnehagar som har fleire bygg med forskjellig byggeår, vert tildelt kapitaltilskot etter kor mange barn som oppheld seg i kvart bygg. Private barnehagar må rapportere kor mange barn som er i kvart bygg og alder og opphaldstid for barna. Byggeåret er det året bygget vart ferdigstilt.

§ 5 Søknadsordning ved høge pensjonsutgifter

Private barnehagar som har vesentleg høgare pensjonsutgifter enn det som blir dekt gjennom pensjonspåslaget, har etter søknad til kommunen krav på å få dekt pensjonsutgiftene. Pensjonsavtala må vere inngått før 1. januar 2015, og den private barnehagen må dokumentere pensjonsutgiftene sine. Grunnlaget for berekninga er rekneskapsførte pensjonsutgifter i den

[Skriv inn tekst]

private barnehagen frå to år før tilskotsåret. Gjennomsnittlege pensjonsutgifter i tilsvarende kommunale barnehagar utgjer ei øvre grense for kva kommunen er forplikta til å dekkje. Kommunen må opplyse om kor stor del pensjonspåslaget utgjer av driftstilskotet per heiltidsplass, samt kva som er kommunen sine egne pensjonsutgifter per (omrekna) heiltidsstilling i dei kommunale ordinære barnehagane.

§ 6 Refusjon av kostnader for barn i barnehagar busett i annan kommune

Kommunar som har private barnehagar med barn som er busett i ein annan kommune, har retttil refusjon frå bustadkommunen for kostnader til ordinær drift som ikkje vert dekkja av foreldrebetaling og andre offentlege tilskot.

RETNINGSLINER FOR UTMÅLING AV KOMMUNALT TILSKOT TIL IKKJE-KOMMUNALE BARNEHAGAR F.O.M. 2014

Vedteke i _____ kommunestyre ____/____-2013

Kommunane på Søre Sunnmøre i samarbeid fastsett med dette felles, lokale retningslinjer for tilskotsutmåling til ikkje-kommunale barnehagar. Den formelle referansa er sist oppdaterte "Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager", fastsett ved kongeleg resolusjon 31. oktober 2011. Etter at forskrifta fyrste gong fekk effekt frå 1. januar 2011, er det vedteke endringar i §§ 3, 4 og 6. Kommunestyret skal vedta oppdaterte retningslinjer med bakgrunn i endringar i gjeldande, sentralt lov-/forskriftsverk.

§ 1 Utbetaling, kunngjering og dokumentasjon

Utbetaling av tilskot skal skje fire gonger i året; i byrjinga av januar, april, juli og oktober. Formannskapet si innstilling til årsbudsjett som vert lagt ut til alminneleg ettersyn, skal innehalde forslag til tilskotsatsar – både for tilskot til drift (inkl. påslaget for administrasjon) og tilskotet til kapital. Før 1. februar i budsjettåret skal kommunen orientere dei ikkje-kommunale barnehagane om fastsette tilskotsatsar, og leggje ved dokumentasjon på korleis satsane og tilskotet både til drift og kapital er rekna ut.¹

I utrekninga av tilskotet til drift kan kommunen halde utanfor i utrekningsgrunnlaget eventuelle kommunale barnehagar der budsjetterte driftskostnader er minimum 25 % høgare enn gjennomsnittlege budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehagar. Kommunen kan gje ekstra tilskot til kapital til ikkje-kommunale barnehagar med særskilt høge kapitalkostnader.

§ 2 Rapportering som grunnlag for utmåling

Eigar av ikkje-kommunal barnehage skal 15. desember kvart år rapportere om talet på barn, alder på barna og opphaldstid i barnehagen på skjema fastsett av departementet. Desse opplysningane danner grunnlaget for utmålinga av det kommunale tilskotet året etter.

¹ Kommunen vel sjølv om den vil gi tilskot ut i frå gjennomsnittlege kapitalkostnader per heiltidsplass i egne tilsvarende kommunale barnehagar, eller om den vil nytte nasjonale gjennomsnittssatsar for kapitaltilskot fastsatt av departementet. Kommunen står fritt til å vurdere dette frå år til år, men skal før 1.februar i budsjettåret informere dei ikkje-kommunale barnehagane om fastsatte tilskotssatsar for kapitalkostnader.

Alle ikkje-kommunale barnehagar skal melde frå om *store* aktivitetsendringar gjennom året. Slike endringar gjeld t.d. ved oppretting eller nedlegging av ein avdeling eller ei gruppe.² Nytt tilskot vert rekna frå den datoen aktivitetsendringa har skjedd.

Born som fyller tre år i tilskotsåret reknast som over tre år frå oppstart av barnehageåret (dvs. per 1. august i tilskotsåret).

§ 3 Endringar i utrekningsgrunnlaget for dei kommunale tilskotsatsane

I tråd med § 8 i sentral forskrift skal kommunen ein gong i året etterjustere tilskotet til ikkje-kommunale barnehagar dersom budsjettrammene for eigen barnehagedrift³ er endra gjennom året. Etterjusteringa vert rekna ut på slutten av året, på eit tidspunkt kommunen får tatt høgde for alle endringar i budsjettrammene for eiga kommunal barnehagedrift som eventuelt har blitt fatta vedtak om gjennom året. Etterjusteringa skal ha effekt for heile året.

Kommunen skal elles etterjustere tilskotet for sist tilbakelagte år⁴ ved å måle forbruk/rekneskap for eiga barnehagedrift ifylgje endeleg driftsrekneskap for kommunen opp mot budsjettet det aktuelle året. Det skal etterjusterast for eventuelle avvik mellom rekneskap og budsjett i den kommunale barnehagedrifta. Ved kommunen si handsaming og fastsetting av årsrekneskapen skal det fattast vedtak om slik etterjustering av tilskot til ikkje-kommunale barnehagar.

Ved den endelege avrekninga, nemnd i avsnittet over, skal leggjast til grunn eit vegd gjennomsnitt av talet på born i kommunale barnehagar og ikkje-kommunale barnehagar per 15.12. i høvesvis året før tilskotsåret og i tilskotsåret.⁵

§ 4 Refusjon av kostnader for barn i barnehagar busett i annan kommune

Kommunar som har ikkje-kommunale barnehagar med barn som bur i ein annan kommune, har rett til refusjon frå bustadkommunen for kostnader til ordinær drift som ikkje vert dekkja av foreldrebetaling og andre offentlege tilskot.

Avrekning mellom kommunar for utanbygds barn i kommunale barnehagar, vert regulert av avtale mellom aktuelle kommunar.

² I ei konkret vurdering av om endringa er stor nok, må det takast høgde for storleiken til barnehagen (dvs. samla tal på born både før og etter aktivitetsendringa).

³ Utanom endringar i budsjettrammene for eigne barnehagar som eventuelt er haldne utanom i utrekningsgrunnlaget for tilskot til drift.

⁴ Også her skal haldast utanom rekneskap og budsjett for eigne kommunale barnehagar som eventuelt ikkje har vore med i utrekningsgrunnlaget.

⁵ Vekt 7/12 for born per 15.12. året før tilskotsåret og vekt 5/12 for born per 15.12. i tilskotsåret. Aldersinndeling ifylgje årsmelding skal nyttast, slik at born under tre år er 0-2 år, medan born over tre år er 3-6 år.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Inger-Johanne Johnsen

Arkivsak nr.: 2015/1562

Arkivkode: 040

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
12/16	Formannskapet	19.01.2016
8/16	Kommunestyret	28.01.2016

MÅLBRUKSPLAN - VOLDA KOMMUNE

Handsaming:

Sektorsjef kultur og service, Inger-Johanne Johnsen, var til stades under handsaminga av saka.

Røysting:

Tilrådinga frå administrasjonen vart samrøstes vedteken.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner målbruksplan for Volda kommune slik den ligg føre som vedlegg 1 i saka.

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret godkjenner målbruksplan for Volda kommune slik den ligg føre som vedlegg 1 i saka.

Samandrag av saka

Formannskapet ba i OS 81/15 administrasjonen om å vurdere å utarbeide ein målbruksplan for Volda kommune.

Volda kommune vedtok i sak 36/63 at det offisielle styringsmålet i kommunen skal vere nynorsk. Alle tilsette og alle kommunale organ pliktar å nytte nynorsk skriftspråk i tenesta. Kommunestyret gjorde i same vedtak (etter lov om målbruk i offentleg teneste § 5) om å krevje nynorsk i skriv frå statsorgan til kommunen.

Saksopplysningar:

Ein målbruksplan kan vere ein god reiskap til å skape debatt om og haldningar til korleis vi brukar språket. Målbruksplanar er viktige fordi dei set språkspørsmål på dagsorden. Ein plan fører til sikrare språkbruk hos tilsette og til ei meir medviten haldning i språkspørsmål generelt.

Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK), der Volda er medlem, oppmodar alle kommunar til å gjere vedtak om ein kommunal målbruksplan, til hjelp for god språkrøkt og med føringar for å gje tilsette hjelp i bruken av nynorsk som administrasjonsspråk.

Vurdering og konklusjon:

Språk og målbruk er verkemiddel alle tilsette i Volda kommune brukar kvar dag. Volda kommune har alltid nytta nynorsk som administrasjonsspråk, naturleg nok sidan Volda-dialekten er nær opp til den nynorske skriftnormalen.

Skriftspråket som vert nytta i kommunen, må vere så godt og variert som råd er og ligge nær opp til talemålet i kommunen. Rådmannen ynskjer eit enkelt, klart og brukarvennleg språk. Språk er og ein viktig del av den lokale kulturarven, språket gir identitet og sjølvkjensle, difor er det ei sentral oppgåve for kommunen å verne om dialekta vår gjennom levande bruk og medviten utvikling.

Det er viktig å ha språkmedvetne medarbeidarar i barnehage og skule, sidan grunnlaget for talemålet vert lagt i desse åra. Nynorsk og dialekt må nyttast i størst mogleg utstrekning i songar, opplesingar, leikar o.a.

Målbruksplanen vert fremja som ei påminning om at eit klart nynorsk administrasjonsspråk er ein viktig reiskap for god kommunikasjon.

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Servicekontoret - for publisering på heimeside
Personalsjefen
Økonomisjefen
Sektorsjefane for informasjon ut i sine sektorar

MÅLBRUKSPLAN

VOLDA KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyre sak

Målbruksplan for Volda kommune

1. Målform

Volda kommune vedtok i sak 36/63 at det offisielle styringsmålet i kommunen skal vere nynorsk. Alle tilsette og alle kommunale organ pliktar å nytte nynorsk skriftspråk i tenesta. Kommunestyret gjorde i same vedtak (etter lov om målbruk i offentleg teneste § 5) om å krevje nynorsk i skriv frå statsorgan til kommunen.

2. Språkpolitiske mål

Skriftspråket som vert nytta i kommunen må vere så godt og variert som mogleg, og liggje nær opp til talemålet i kommunen. Kommunen ønskjer eit enkelt, klart og brukarvennleg språk.

Dialekten (målføret) er ein særskild viktig del av den lokale kulturarven. Å ha eit godt feste i ein dialekt gjev identitet og sjølvkjensle. Kommunen ser det difor som ei sentral oppgåve å verne om dialekten vår gjennom levande bruk og medviten utvikling.

Mykje av grunnlaget for talemålet til borna vert i dag lagt i barnehagane og skulane. Det er difor viktig at vi har språkmedvitne medarbeidarar på desse stadane. Særskild er åra i barnehagen og dei første skuleåra grunnleggjande. Nynorsk og dialekt må nyttast i størst mogleg utstrekning i songar, oplesing, leikar o.a.

Skuleadministrasjonen og rektorane har eit særleg ansvar for å gjere dei tilsette kjende med § 40 i lov om grunnskulen. Der heiter det at læraren i ordtilfang og uttrykksmåte skal ta omsyn til talemålet til elevane. På liknande vis må dei tilsette i barnehagane ta dei same omsyna.

3. Retningslinjer for skriftspråket i kommuneadministrasjonen

Ordleggingsmåten er kanskje den viktigaste reiskapen for å få eit flytande, lett og godt språk. Særleg viktig er det at vi nyttar aktiv og ikkje passiv setningsbygnad (t.d. "Ordføraren tok saka opp til avrøysting" og ikkje "Saka vart teken opp til avrøysting av ordføraren"), og at vi har ei ordrekkefølgje som i vanleg talemål.

Eigeformene min, din, sin, vår bør til vanleg kome etter substantivet ("Rådmannen er på kontoret sitt" og ikkje "Rådmannen er på sitt kontor").

Vi bør også bruke dobbel bunden form ("...det vedtekne budsjettet..." og ikkje "... det vedtekne budsjett...").

Unngå for mykje substantivbruk. På nynorsk er det ofte betre å bruke verb og substantiv der det på bokmål er substantiv. Finn gjerne eit anna ord eller skriv om.

Språk vert ledigare om vi brukar ei personleg form. Såleis bør vi unngå det upersonlege ein. Bruk eg eller vi/me i staden.

Vi bør bruke norske ord i staden for framandord, så snart det let seg gjere. Ei ordliste eller ei synonymordbok er gode hjelparar her. Lokale ord og uttrykk som er i vanleg bruk i kommunen, bør brukast.

4 .Tiltak

Opplæring

Kommunen tek sikte på å gje alle kommunetilsette tilbod om kurs og rettleiing i nynorsk språkbruk. For saksbehandlarar bør slike kurs vere obligatoriske.

Tilsette i skulen og barnehagane skal gjerast kjende med dei lokale tilhøva når det gjeld språkformer, dialektar og lokal kultur.

Når ledige stillingar vert utlyste, skal det stå at administrasjonsmålet er nynorsk.

Hjelpemiddel

På alle kontor i kommunen skal det vere nynorsk ordliste og fornorskingsordbok av nyare dato. Dei tilsette må søkje sakkunnig hjelp i målspråksmål. I kommuneadministrasjonen bør det vere ein person som kan stå til rådvelde som rådgjevar i slike spørsmål. Dei einskilte fagetatane skal gjere seg kjende med den nynorske terminologien på sine fagfelt.

Nynorskmateriell

Kommunen skal syte for at alle skjema, blankettar, kvitteringshefte o.l. som vert brukte i kommunen, er på nynorsk. Alt skriftleg tilfang som vert nytta i skulen og i barnehagar skal vere på nynorsk så langt råd er.

Alle tilsette skal følgje med på at departement og andre statsorgan (både lokale, regionale og sentrale) tek omsyn til dei språklege rettane kommunen har, og følgjer reglane i mållova om bruk av nynorsk. Saker der dette ikkje vert gjort, skal takast opp. Vi skal også vere ein pådrivar for å få meir nynorskmateriell frå Kommunenes Sentralforbund (KS) og private samarbeidspartar/leverandørar. Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK) er ein naturleg samarbeidspart i dette arbeidet.

Stadnamn

Byggjefelt, vegar og andre stadnamn skal få lokale namn og byggje på lokal namnetradisjon. Alle slike namn må skrivast rett, og uttalen må vere i samsvar med målføret. Sjå også lov om stadnamn som gjev reglar for fastsetjing av skrivemåten for stadnamn.

Samarbeid med næringslivet

Kommunen vil arbeide for å få til eit samarbeid med dei næringsdrivande i kommunen om å drive god språkrøkt i lysingar, skilting og anna marknadsføring.

Landssamanslutninga av nynorskkommunar

Kommunen er medlem av Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK), ei samanslutning av kommunar, fylkeskommunar og interkommunale tiltak som har til føremål å fremje nynorsk språk og kultur i offentleg verksemd.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Per Ivar Kongsvik	Arkivsak nr.:	2016/18
		Arkivkode:	A20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
4/16	Driftsstyret	13.01.2016
16/16	Formannskapet	19.01.2016
9/16	Kommunestyret	28.01.2016

FLYTTING AV UNGDOMSSTEGET VED AUSTEFJORD SKULE - IVERKSETJING AV VEDTAK

Handsaming:

Oppvekstsjef Per Ivar Kongsvik, orienterte om saka.

Roald Espset kom med slikt framlegg:

1. *Kommunestyret tek til vitende at administrasjonen planlegg å flytte ungdomssteget ved Austefjord skule, jfr kommunestyret sitt vedtak 30.01.2014.*
2. *Kommunestyret ber administrasjonen gå i nye forhandlingar med fylket om ein betra skuleskyss for Austefjordelevane basert på innspel frå FAU v/Austefjord skule i epost av 12.01.2016.*
3. *Kommunestyret bed administrasjonen jobbe vidare med ei avklaring frå Ørsta med tanke på Bjørkeelevane.*

Roald Espset trekte framlegget sitt og fremja tilrådinga frå administrasjonen.

Roald Espset trekte framlegget sitt, vedk. administrasjonen sin tilråding.

Jørgen Amdam fremja tilrådinga frå administrasjonen, samt eit nytt pkt. 4:

Pkt. 4 Ordføraren og administrasjonen vert beden om å møte foreldra for å drøfte løysingar for skuleskyssen.

Røysting:

Odd Harald Sundal bad om punktvis røysting.

Pkt. 1 fekk sju røyster og vart vedteke. To røysta mot (Odd Harald Sundal og Sølvi Dimmen).

Pkt. 2 fekk sju røyster og vart vedteke. To røysta mot (Odd Harald Sundal og Sølvi Dimmen).

Pkt. 3 fekk sju røyster og vart vedteke. To røysta mot (Odd Harald Sundal og Sølvi Dimmen).

Pkt. 4 vart samrøystes vedteke.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

- 1. Kommunestyret tek til vitende at administrasjonen planlegg å flytte ungdomssteget ved Austeffjord skule, jfr kommunestyret sitt vedtak 30.01.2014.*
- 2. Kommunestyret tek orienteringa om skuleskyssen for elevane som skal ta til ved Volda ungdomsskule frå hausten 2016 til vitende.*
- 3. Kommunestyret legg til grunn at fylkeskommunen organiserer eit skysstilbod for elevane som stettar rettane elevane har etter opplæringslova.*
- 4. Ordføraren og administrasjonen vert beden om å møte foreldra for å drøfte løysingar for skuleskyssen.*

Handsaming:

Endringsforslag frå Rebecca Riise Bjerknes:

Kommunestyret meiner at 7 elevar ved ein ungdomsskule er for lite. Kommunestyret kan likevel ikkje gjennomføre ei nedlegging av Austeffjord ungdomsskule med den skuleskyssen som er skissert i dag.

1) nedlegginga av Austeffjord ungdomsskule vert utsett, og skal handsamast seinast på ny i forkant av budsjett for 2017.

2) kommunestyret ber administrasjonen utgreie fullstendige kostnader med eigne tilbringarruter frå Høydalen, Osdalen og direkterute til og frå ungdomsskulen forkant av ny handsaming

3) kommunestyret ber administrasjonen gå i nye forhandlingar med fylket om ein betra skuleskyss for Austeffjordelevane

4) Kommunestyret bed administrasjonen jobbe vidare med ei avklaring frå Ørsta med tanke på Bjørkeelelevane.

5) det skal setjast ned ei arbeidsgruppe som jobbar i lag for å få til ei best mogleg og langsiktig løysing for ungdomsskuleelevane frå Austeffjorden. Gruppa skal bestå av ein frå administrasjonen, ein foreldrerepresentant og ein politkarrepresentant. Administrasjonen kallar inn til fyste møte.

Endringsframlegg frå Roald Espset:

1. Kommunestyret tek til vitende at administrasjonen planlegg å flytte ungdomssteget ved Austeffjord skule, jfr kommunestyret sitt vedtak 30.01.2014.

2. Kommunestyret ber administrasjonen gå i nye forhandlingar med fylket om ein betra skuleskyss for Austeffjordelevane basert på innspel frå FAU v/Austeffjord skule i epost av 12.01.2016.

3. Kommunestyret bed administrasjonen jobbe vidare med ei avklaring frå Ørsta med tanke på Bjørkeelevane.

Prøverøysting:

Rebecca Riise Bjerknes sitt framlegg fekk fem røyster. Fire røysta for adm.si tilråding.

Endeleg røysting:

Rebecca Riise Bjerknes sitt framlegg fekk fem røyster og vart vedteke. Fire røysta for adm.si tilråding.

Vedtak i Driftsstyret - 13.01.2016 til kommunestyret

Kommunestyret meiner at 7 elevar ved ein ungdomsskule er for lite. Kommunestyret kan likevel ikkje gjennomføre ei nedlegging av Austeffjord ungdomsskule med den skuleskyssen som er skissert i dag.

1) nedlegginga av Austeffjord ungdomsskule vert utsett, og skal handsamast seinast på ny i forkant av budsjett for 2017.

2) kommunestyret ber administrasjonen utgreie fullstendige kostnader med eigne tilbringarruter frå Høydalen, Osdalen og direkterute til og frå ungdomsskulen forkant av ny handsaming

3) kommunestyret ber administrasjonen gå i nye forhandlingar med fylket om ein betra skuleskyss for Austeffjordelevane

4) Kommunestyret bed administrasjonen jobbe vidare med ei avklaring frå Ørsta med tanke på Bjørkeelevane.

5) det skal setjast ned ei arbeidsgruppe som jobbar i lag for å få til ei best mogleg og langsiktig løysing for ungdomsskuleelevane frå Austeffjorden. Gruppa skal bestå av ein frå administrasjonen, ein foreldrerepresentant og ein politikarrepresentant. Administrasjonen kallar inn til fyste møte.

Administrasjonen si tilråding:

5. Kommunestyret tek til vitende at administrasjonen planlegg å flytte ungdomssteget ved Austeffjord skule, jfr kommunestyret sitt vedtak 30.01.2014.

6. Kommunestyret tek orienteringa om skuleskyssen for elevane som skal ta til ved Volda ungdomsskule frå hausten 2016 til vitende.

7. Kommunestyret legg til grunn at fylkeskommunen organiserer eit skyssstilbod for elevane som stettar rettane elevane har etter opplæringslova.

Vedleggsliste:

Klage på skuleskyss og nedlegging av Austefjord ungdomsskule, dagsett 14.12.2015

Uprenta saksvedlegg:

1. [Gjennomgang av skuledrifta i Volda kommune 2013](#)
2. [Skyssreglement for grunnskulen i Møre og Romsdal](#)
3. [Opplæringslova og forskrifter](#)
4. [Rundskriv Udir-2-2012](#)

Samandrag av saka:

I møte 30.01.2014, vedtok kommunestyret at Austefjord skulekrins skulle verte ein del av Stor-Øyra skulekrins frå 01.08.2014, og at ungdomssteget ved Austefjord skule skulle flyttast til Volda ungdomsskule frå 01.08.2016 dersom elevtalet viser at det blir mindre enn 10 elevar på ungdomssteget pr 01.01.2016.

Den elevstatistikken opplæring og oppvekst sit med i dag, viser at det vil vere sju elevar på ungdomssteget hausten 2016. Av den grunn har opplæring og oppvekst byrja å planlegge flyttinga av ungdomssteget. Det inneber mellom anna at nokre tilsette må få tilbod om ny tenestestad i kommunen, og det bør skje i samband med den sokalla "internrunden" som til vanleg er ferdig i løpet av februar.

Ein annan viktig del av dette er skyssordninga for elevane. Naturleg nok er både elevar og føresette opptekne av skyssen og reisetida til og frå skulen.

Saksopplysningar:

I møte 30.01.2014 vedtok kommunestyret følgjande:

1. *Austefjord skulekrins vert ein del av Stor-Øyra skulekrins frå 01.08.2014.*
2. *Drifta ved Austefjord skule held fram.*
 - a) *Dersom elevtalet på ungdomssteget 01.08.2016 eller seinare skuleår er mindre enn 10, vert ungdomssteget nedlagt. Elevane på ungdomssteget får Volda ungdomsskule som nærskule.*

- b) Drifta av barnesteget ved Austeffjord skule opphøyrer i si noverande form 01.08.2016 eller seinare skuleår dersom elevtalet er mindre enn 13. I så tilfelle vert administrasjonen beden om å førebu ei politisk sak om organisering av småskule saman med barnehage, der skulefritidsordning også skal vere ein del av tilbodet.**
- c) Ved heil eller delvis nedlegging av barnesteget får elevane Bratteberg skule som nærskule.**
- d) Det er folkeregistrerte opplysningar som skal leggst til grunn, og teljedato for elevtalet vert sett til 1. januar. Gjestelevnar skal takast med i teljinga.**

I brev, dagsett 14.12.2015, klagar FAU ved Austeffjord skule på den planlagde skuleskyssen og flyttinga av ungdomssteget ved Austeffjord skule. Mottakarar av klagen er ordførar, driftsstyret v. leiar, kommunestyret og oppvekstsjef.

Administrasjonen sin kommentar til denne klagen:

Det er ikkje tvil om at ein kommune kan bestemme sin skulestruktur, sine krinsgrenser og evt samlokalisering av skular. Det er heller ikkje tvil om at kommunestyret har mynde til å treffe avgjerdsler i slike saker.

Verken opplæringslova eller anna regelverk har innhaldsmessige reglar for endring av skulestruktur, det vil seie reglar for når det er lovleg eller ulovleg å legge ned eller opprette ein skule. Avgjerdsler knytt til skulestruktur ligg i kjerneområdet av den kommunale handlefridomen. Ei avgjerdsle må bygge på eit kommunestyre sine økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringar, jfr rundskriv Udir-2-2012.

Vedtaket kommunestyret fatta i møte 30.01.2014 var mellom anna ei endring av skulekrinsen til elevane ved Austeffjord skule. Tidlegare Austeffjord skulekrins vart ein del av Stor-Øyra skulekrins.

Dette var ei endring i forskrifta om skulekrinsgrensene, og i samsvar med reglane i forvaltningslova kap VII om forskrifter, vart alle aktuelle partar høyrde i saka: Samarbeidsutvalet, FAU og elevrådet ved Austeffjord skule, i tillegg til grendautvalet. Også Austeffjord sanitetslag og nokre foreldre i Austeffjorden kom med innspel og vart høyrde i saka.

Jfr forvaltningslova var saka forsvarleg utgreidd og partane saka vedkom hadde rimeleg høve til å fremje sitt syn før kommunestyret fatta vedtak.

Tre eller fleire medlemer i kommunestyret kan bringe ei avgjerd gjort av eit folkevald organ inn for Fylkesmannen for lovlegkontroll. Fristen for å krevje slik lovlegkontroll er tre veker. Slik lovlegkontroll av vedtaket vart ikkje kravd av nokon av medlemene i kommunestyret, og vedtaket er difor å sjå på som gyldig og gjeldande.

Skuleskyss er ein rett den enkelte elev har viss avstanden er meir enn 2 km for 1. klasse og 4 km for 2-10 klasse. Møre og Romsdal fylkeskommune er etter opplæringslova ansvarleg for å oppfylle rettane til skuleskyss for dei som har rett til det. Det er også fylkeskommunen som er ansvarleg for at reise- og ventetida for elevane med skuleskyss er innanfor lova.

Volda kommune har fått eit oppsett på korleis fylkeskommunen tenker å organisere skyssen for elevane som skal ta til ved Volda ungdomsskule til hausten, men enkeltvedtak om skuleskyss vert ikkje gjort før til hausten. Formelt sett er det med andre ord ikkje klagerett på skuleskyssen før slike enkeltvedtak vert fatta.

Det er ikkje lovheimel til å setje fram ein generell klage på skuleskyssen og nedlegging av ungdomssteget ved Austefjord skule, men FAU er i sin rett til å gjere ordførar, driftsstyre og kommunestyre merksame på at dei ikkje finn den planlagde skyssen tilfredsstillande, ei heller vedtaket om flytting av ungdomssteget.

Volda kommune sin økonomi er risikoutsett og sårbar. I forordet til årsbudsjett 2016 skriv rådmannen mellom anna:

Volda kommune har for høge kostnader i barnehage- og skuledrifta i høve til det staten har rekna ut (normert nivå), og kommunen vert trekt i utgiftsutjamninga i inntektssystemet. Inntektssystemet føreset at kommunane har ein effektiv tenestestruktur og kompenserer ikkje for at ein kommunen frivillig har dyrare tenester med små skular og barnehagar. Kommunestyret vil i dei komande åra stå overfor vanskelege val for å balansere økonomien. Alternativa står mellom å leggje ned eller redusere tilbodet ved dyre driftseiningar på bygdene, kutte på kvaliteten ved å redusere antal lærar og tilsette i barnehagane i sentrum eller auke eigedomsskatten for å oppretthalde tenestestrukturen.

I [Gjennomgang av skuledrifta i Volda kommune](#) 2013 heiter det mellom anna:

Med verknad frå 01.08.2013 er det gjort reduksjonar i tildelinga av rammetimar til grunnskulane i Volda tilsvarende 8 heile stillingar. Administrasjonen har vanskar med å finne det forsvarleg å redusere rammetimetallet utover dette. I Voldaskulen er utgiftene til undervisningsmateriell, inventar og utstyr omlag halvert frå 2011 til 2012. På desse indikatorane i KOSTRA-rapporteringa har Volda markert lågare kostnader enn Ørsta og kommunegruppe 10.

Skal skulesektoren kunne bidra til meir effektiv økonomisk drift i Volda kommune, er det naudsynt å redusere talet på grupper ved å gjere strukturelle endringar.

Pr 01.01.2016 er det sju folkeregistrerte elevar som i dag går i 7., 8. og 9. klasse, og som vil utgjere ungdomssteget ved Austefjord skule hausten 2016. Det er ingen gjesteelevar på desse årsstega. I tråd med kommunestyret sitt vedtak, vert ungdomssteget ved Austefjord skule nedlagt med verknad frå 01.08.2016, og elevane får Volda ungdomsskule som sin nærskule.

Det er Møre og Romsdal fylkeskommune som er ansvarleg for skuleskyssen, jfr opplæringslova §§ 7-1 og 13-4. Skyssreglementet til fylkeskommunen fastset rettar, rutinar og praksis for skuleskyssen, og fylkeskommunen søker kostnadseffektive løysingar innanfor rammene til dette reglementet. Det er i spenningsfeltet mellom «ei effektiv og rasjonell» skyssordning og ynskje om kortast mogeleg reise- og ventetid at dei vanskeleg sakene ofte dukkar opp, slik som tilfellet er for ungdomsskuleelevane ved Austefjord skule, som skal ta til ved Volda ungdomsskule hausten 2016.

Om reisetid heiter det mellom anna i Møre og Romsdal fylkeskommune sitt skyssreglement:

Møre og Romsdal fylkeskommune nyttar rettleiande samla reisetid (gang-, reise-, og ventetid undervegs ein veg): 1.-4. klasse inntil 45 minutt, 5.-7. klasse inntil 60 minutt, 8.-10.- klasse inntil 75 minutt.

(... ..)

I unntakstilfelle kan lenger samla gang-, reise- og ventetid akseptast. Dette kan skje til dømes dersom samanslåing av skoler fører til lenger skoleveg, når eleven ikkje går på sin nærskule eller ved "delt bustad" der ein av foreldra flyttar ut av krinsen til nærskolen.

(... ..)

Omsyn til å få rasjonelle skyssordningar skal vektleggast. Skyss kan samordnast mellom grunnskolar eller mellom vidaregåande skoler og grunnskoler.

Det er innanfor desse rammene fylkeskommunen organiserer og gjennomfører skuleskyssen til elevane, og tilbodet skal ta i vare elevane sine rettar etter opplæringslova.

Vedtak om grunnskuleskyss er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Det tyder at foreldre kan klage på skuleskyssen viss dei meiner skyssen ikkje stettar rettane etter opplæringslova. Ein klage skal sendast til samferdslesjefen i fylkeskommunen, som sender klagen vidare til Fylkesmannen viss vedtaket ikkje vert gjort om. Fylkesmannen fattar endeleg vedtak i saka.

Fylkeskommunen skriv vidare i sitt reglement:

Om kommunen ynskjer ei betre tilpassing av skuleskyssen enn skyss etter eleven sine rettar i følge Opplæringslova, vert kommunen sjølv ansvarleg for meirkostnader ved dette.

I praksis tyder dette at Møre og Romsdal fylkeskommune er ansvarleg for at ungdomsskuleelevar som skal til Volda ungdomsskule får eit skyssstilbod som stettar dei lovfesta rettane.

Frå fylkeskommunen har administrasjonen fått eit oppsett som viser korleis skuleskyssen for elevane er tenkt organisert:

Morgon

Frå	Osdal	07.00	
	Kalvatn	07.15	
	Fyrde	07.25	
	Høydal	07.10	
	Hjartå	07.40	
Til	Volda us	08.15	Skulestart 08.20

Stor buss startar i Osdalen, medan elevar frå Høydalen vert frakta til Fyrde med minibuss, og lastar om til stor buss før avreise til Volda.

Ettermiddag

Frå	Volda us	14.03
Til	Hjartå	14.15
	Fyrde	14.30
	Høydal	14.45
	Kalvatn	14.45
	Osdal	15.25

Elevar frå Høydalen vert frakta frå Fyrde med minibuss.

Minibussen køyrer deretter tom til Kalvatn, og tek over elevar i stor buss som skal til Osdalen. Til orientering er det ikkje ungdomsskuleelevar i Osdalen komande skulår.

Den samla skyssordninga er komplisert, sidan dette er ein skyss som inkluderer elevar frå Bjørke og Viddal som skal rekke vidaregåande skular i Volda og Ørsta. Skyssen inkluderer også barneskuleelevar frå Hjartåbygda som skal til Bratteberg skule.

Elevar frå Kalvatn og Høydal får om lag ein time reisetid kvar veg, som etter omstenda må reknast som akseptabelt. Som oppsettet viser, er det framtidige elevar frå Osdalen som får den lengste reisetida, og som kan ha grunnlag for å klage på skyssen grunna lang reisetid.

Administrasjonen har vore i møte med samferdsleavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune med spørsmål om korleis skyssen kan forbetrast viss kommunen er villig til å ta meirkostnaden med eit alternativt opplegg.

Sjølv om kommunen er villig til å ta meirkostnader, er det ikkje råd å forbetre skyssen om ettermiddagen.

Om morgonen har fylkeskommunen eit alternativ som vil gje følgjande avreisetider (opphavelege klokkeslett i parentes):

Frå	Osdal	07.15	(07.00)
	Kalvatn	07.25	(07.15)
	Fyrde	07.35	(07.25)
	Høydal	07.20	(07.10)
	Hjartå	07.45	(07.40)
Til	Volda us	08.15	Skulestart 08.20

I dette opplegget vert det løyst ut eit ekstra køyrety, og for Volda kommune vil dette opplegget ha ein kostnad på kr 257 003,- eks. mva pr skuleår (2015 prisar).

Ei av dei negative sidene med dette opplegget er at elevar som skal til vidaregåande skule får noko lengre ventetid.

Det alternative opplegget vil altså gje framtidige elevar frå Osalen 15 min kortare reisetid om morgonen, medan reisetida etter skuletid blir den same. Elevar i Høydalen vil få 10 min kortare reisetid.

Vurdering og konklusjon:

I tråd med kommunestyret sitt vedtak, planlegg administrasjonen flytting av ungdomssteget ved Austefjord skule med verknad frå 01.08.2016.

Då kommunestyret vedtok å flytte ungdomssteget ved Austefjord skule låg det ikkje anna til grunn enn at elevane skal følgje den skyssen Møre og Romsdal fylkeskommune etter lova er ansvarleg for å organisere og gjennomføre. Skyssen skal stette dei lovfesta rettane den enkelte elev har etter opplæringslova, og dei føresette har høve til å klage på skyssordninga viss dei meiner den ikkje stettar lovkrava.

For at kommunestyret som skuleeigar skal ha eit alternativ å ta stilling til, har administrasjonen frå fylkeskommunen henta inn pris på eit alternativt skyssopplegg der kommunen betalar for dei meirkostnadene som då blir utløyst.

Fylkeskommunen har ikkje funne alternativ som kortar ned reisetida etter skuletid sjølv om kommunen skulle seie seg villig til å betale meirkostnaden. Det har med tilgangen på køyrety å gjere.

Om morgonen har fylkeskommunen funne eit alternativ som kortar ned reisetida med 10 – 15 min. Dette vil i tilfelle koste Volda kommune kr 257 003,- eks. mva pr skuleår (2015 prisar). Administrasjonen finn det vanskeleg å forsvare ein slik bruk av ressursar for å korte ned reisetida med 10 – 15 min om morgonen. Det er ikkje Volda kommune som er ansvarleg for

skuleskyssen og for at den skal støtte dei lovfesta rettane til elevane. Det ansvaret ligg til Møre og Romsdal fylkeskommune.

Administrasjonen rår difor til at elevane vert viste til den skuleskyssen fylkeskommunen har ansvar for å organisere og gjennomføre.

Helse og miljøkonsekvensar:

Til liks med andre saker som vedkjem barn, er omsynet til "barnets beste" vurdert i denne saka, jf barnekonvensjonen artikkel 3. Viser her til PS 4/14.

Økonomiske konsekvensar:

Då saka vart utgreia i 2013, var det 15 elevar på ungdomssteget ved Austefjord skule. Den gong vart innsparinga ved å flytte ungdomssteget sett opp på følgjande måte:

	Innsparing	Meirkostnad	Kommentar
Pedagogisk personale	1 139 188		2,0 årsverk
Redusert administrasjon	199 357		0,35 årsverk
Ulike funksjonstillegg	38 400		
Redusert driftsbudsjett	30 000		Estimert
Auka skysskostnader		100 000	
Styrking av mottakarskule		100 000	Estimert
Sum	1 406 945	200 000	
Samla årleg innsparing	1 206 945		

Sidan elevtalet komande skuleår har senka til sju, vert den samla innsparinga noko lågare, men innsparinga pr elev vert vesentleg høgare.

Rune Sjurgard
Rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:

FAU ved Austefjord skule
Opplæring og oppvekst
Austefjord skule
Volda ungdomsskule

Til
Ordførar
Driftstyret v/ Rebecca Riise Bjerknes
Politikarane i Kommunestyret
Oppvekstsjef Per Ivar Kongsvik

FAU ved Austefjord skule

Fyrde 141215

KLAGE PÅ SKULESKYSS & NEDLEGGING AV AUSTEFJORD UNGDOMSSKULE

FAU ved Austefjord skule meina skissert skuleskyss for elevane ved ei eventuell nedlegging av ungdomsskulen hausten 2016 er **uakseptabel**. Total reisetid tur-retur (gang-, buss, ventetid) vert for dei som bur lengst unna ca. **3 timar**. Dette er i våre auge ikkje ei forsvarleg skyssordning. Vi kan ikkje sjå at direkte skuleskyss frå Fyrde til Volda ungdomskule er fullt ut utgreia for alle elevane ved Austefjord ungdomskule. Vi ber om at det vert utført ei kostnadsanalyse, der til dømes Hjartåbygda - elevane ligg inne med eigen skyss, slik at elevane frå Austefjordområdet vert skyssa direkte til ungdomsskulen i Volda.

Det er fatta eit vedtak om nedlegging av Austefjord ungdomsskule frå hausten 2016 dersom det er under ti elevar.

Elevar frå Bjørke (Ørsta kommune), Høydal og Austefjord har hatt felles ungdomsskule i snart 40 år og fekk etterkvart felles barnehage og barneskule. For oss som bur her er desse bygdene eit felles område. Foreldra ser at miljøet er lite på ungdomssteget og at dette kan vere utfordrande. På den andre sida ser ein at antal barn på barneskulen og i barnehagen aukar. Sommar og haust 2015 har det flytta til 9 barn i barneskule-/barnehagealder.

FAU tok allereie i september 2015 kontakt med oppvekstsjef i Volda kommune, Per Ivar Kongsvik, og sendte han nokre spørsmål, mellom anna om skuleskyss, og invitasjon til foreldremøte 211015, der foreldra skulle få svar på/belyse desse spørsmåla. Både oppvekstsjef i Volda, Kongsvik, og seksjonsleiar for skule i Ørsta kommune, Kirsti Øye Driveklepp deltok på dette møtet. Det kom ikkje fram noko betre forslag til skuleskyss enn noverande rute for vidaregåande og ikkje noko svar på kvar skulen vert for Bjørke-elevane ved evt nedlegging av Austefjord ungdomsskule. Etter vår oppfatning skubbar Volda kommune Bjørke-elevane framføre seg, sidan dei seier at desse elevane ikkje er Volda kommune sitt ansvar, men tilhøyrrer Ørsta. Ørsta kommune ventar for å sjå kva Volda kommune gjer i skulesaka. Når det gjeld skuleskyssen viser oppvekstsjefen i Volda til fylkeskommunen som har ansvar for denne. Fylkeskommunen igjen har eit skyssreglement som er «rundt» i kantane, og kan såleis seie at den skyssen som vert tilbode elevane våre er i tråd med reglementet. Ballen vert kasta tilbake til kommunen med beskjed om at dersom ei betre skuleskyssordning skal på plass må det bli på kommunen si rekning....

FAU oppfattar det heile som ei ansvarsfråskriving der Volda og Ørsta kommune og fylkeskommunen i Møre og Romsdal skuldar på kvarandre og ikkje tek omsyn til «barnets beste».

FAU tok vidare kontakt med leiar for samferdselsutvalet i Møre og Romsdal, Kristin Sørheim, og inviterte henne og driftstyret i Volda kommune med på omvisinga på delar av skyssruta. Ein kjørte skuleruta frå bygdene rundt Fyrde til Austefjord skule, men ikkje resten av ruta til Hjartåbygda og vidare til Volda. På omvisinga deltok også oppvekstsjef i Volda, Kongsvik. Det vart delt ut kart og rutetabellar, samt endringsforslag til skyssruta. Vi oppfatta at både driftstyret og Kristin Sørheim meinte det var store rom for forbetringar og at det burde gjerast noko med skyssopplegget.

Oppvekstsjef Kongsvik i Volda kommune skulle deretter ha eit møte med samferdselsavdelinga i fylkeskommunen 7. desember 2015, der ein skulle sjå på andre løysingar når det gjeld skuleskyssen. Foreldra har etter dette ikkje fått presentert noko betre framtidig skuleskyssordning ved ei eventuell nedlegging av Austefjord ungdomsskule.

FAU kan opplyse at ein ungdomskuleelev frå Leira på Bjørke ynskjer å nytte skuleskyssen til Volda ungdomsskule til neste skule år, det vil seie at det er eit reelt behov for skyss for ein elev med den lengste skulevegen. Vi ser det som sjølvstyk at alle elevane skal få eit godt skyssstilbod, også denne eleven.

På bakgrunn av dette meiner vi:

- * At det ikkje er tatt tilstrekkeleg omsyn til akseptabel reisetid. Det må vektleggast at både undervisning og skyssen skal vere til barna sitt beste.

- * Etter vår meining er det mange konsekvensar som ikkje synes å vere utgreia før vedtak om nedlegging av ungdomsskulen.

- o Kostnadane for akseptabel reisetid med direkte skyss for elevane frå Austefjord til Volda ungdomsskule må utgreiast.

- o Kommunestyret og Austefjord FAU bør få den fulle oversikt over skyssstilbod (rute tabellar og køyreruter), kostnader og innsparingar. Både for Austefjord- og Hjartåbygd - elevar.

- o FAU kan ikkje sjå at det auka sosiale nettverket kan vege opp for så store ulemper som dette skisserte skyssstilbodet vil medføre.

- o Austefjorden har eit nytt og moderne skulebygg med svært godt læringsmiljø.

Inntil eit godt skuleskyssalternativ er klart, ber me om at Austefjord ungdomsskule vert oppretthalden. FAU ber om eit endringsforslag i skulenedleggingssaka.

Vi håper at politikarane og administrasjonen i Volda kommune set barna sitt beste foran teoretiske budsjett-tal.

Med vennlig helsing

FAU ved Austefjord skule

Anders Bueide

Til
Driftstyret
Postmottak Volda kommune

Frå
FAU v/ Austefjord skule

Kommentarar til utvalsak nr 4/16 til driftstyret 13.01.16

Etter å ha lest saksdokumenta i høve til flytting av ungdomssteget ved Austefjord skule, vil FAU ved Austefjord oppretthalde klagen datert 14.12.15 som er lagt med som vedlegg til saka.

Viser også til elevrådet ved Austefjord skule sin uttale **s 159** i saksdokumentet.

FAU sine kommentarar:

– Ja, elevtalet ved ungdomsskulen hausten 2016 er på bunn. Men vi ser ei tydeleg tilflytning og hausten 2015 har det flytta til familiar med til saman 9 «nye» barn i barnehage og barneskule. Denne «trenden» meiner vi vil fortsette!

– Ja, klart skuleskyssordninga er enormt viktig for både foreldre og barna våre! Total reisetid tur-retur (gang-, buss- og ventetid) vert for dei som bur lengst unna ca 3 timar.

Dette er å stjele fritid frå ungdomane våre og vil gå utover både lekse, fritidsaktivitetar og den totale livskvaliteten.

Omsynet til «barnets beste» må også takast her !

– Kommentarar til skyss tidene som er oppgitt i saksdokumentet:

Gangtid for elevane til buss er ikkje teke med (dette skal i følge skyssreglementet vere medrekna)

I følge saksdokumentet står det at elevane frå Kalvatn og Høydal får om lag ein time reisetid kvar veg. Berre frå Fyrde til skulen startar i Volda om morgonen er det 55 minutt i forhold til foreslått rutetabell. Frå Osdalen til skulestart i Volda er det 80 min. Frå Leira til Fyrdeer det 26 minutt (med personbil, google maps).

I tillegg er det på Leira 15 minutt gangtid til buss for aktuell elev. Totalt vert det 96 minutt++ (I praksis vert dette fort til 1 time og 45 minutt med buss)

- I saksdokumentet er det orientert om at det ikkje er ungdomsskuleelevar i Osdalen komande skuleår.

Fau vil gjerne orientere om at det frå hausten 2017 er elevar der.

– Ja, FAU er i sin rett til å gjere ordførar, driftstyre, og kommunestyre merksame på at meikkje finn den planlagde skyssen tilfredsstillande, ei heller vedtaket om flytting av ungdomssteget.

Me bed om at Austefjord ungdomsskule vert oppretthalden!

Mvh

FAU Austefjord skule
Anders Bueide

Vedlagt: Kart og reiserute

Vi i FAU v/ Austefjord skule ynsker å vidersende dette til:

Ordføraren
Driftstyret v/leiar Rebecca Riise Bjerknes
Kommunestyre representantar

Kommentarar til utvalsak nr 4/16 til driftstyret 13.01.16

Etter å ha lest saksdokumenta i høve til flytting av ungdomssteget ved Austefjord skule, vil FAU ved Austefjord oppretthalde klagen datert 14.12.15 som er lagt med som vedlegg til saka.

Vi har sendt med kart og eksisterande rutetabell dette var med i den klagesak frå oss

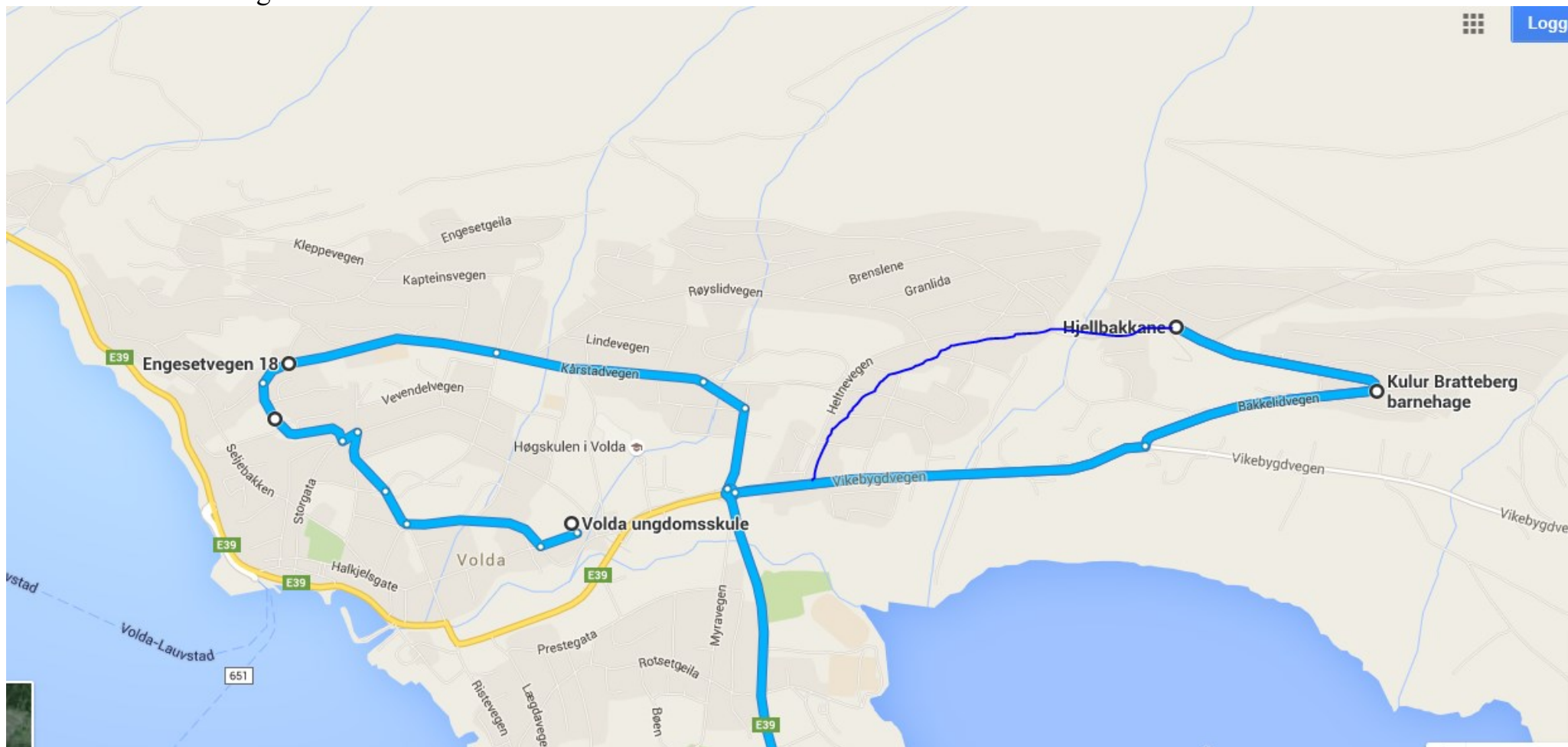
Viser også til elevrådet ved Austefjord skule sin uttale s 159 i saksdokumentet.

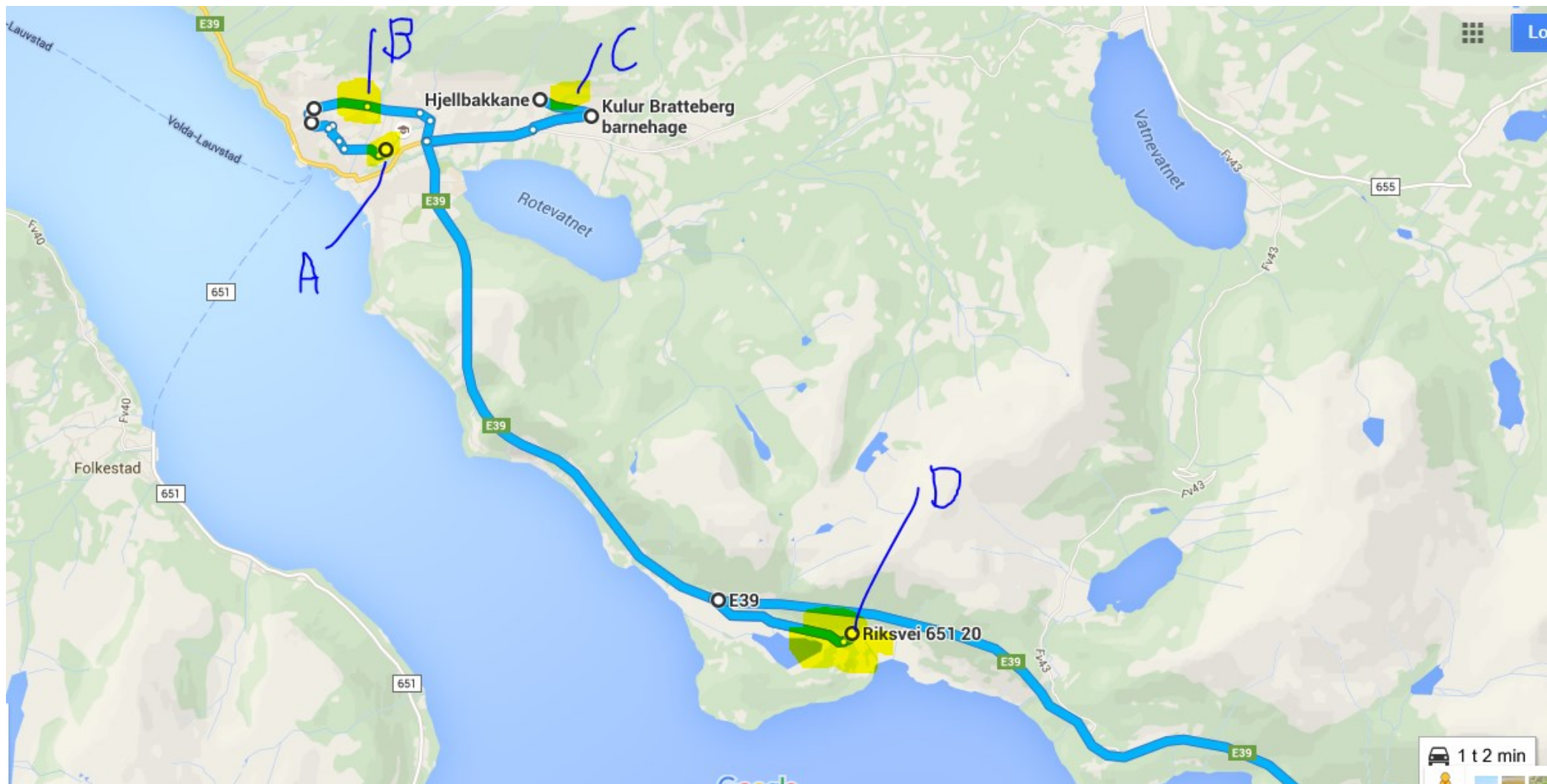
Mvh

FAU Austefjord skule

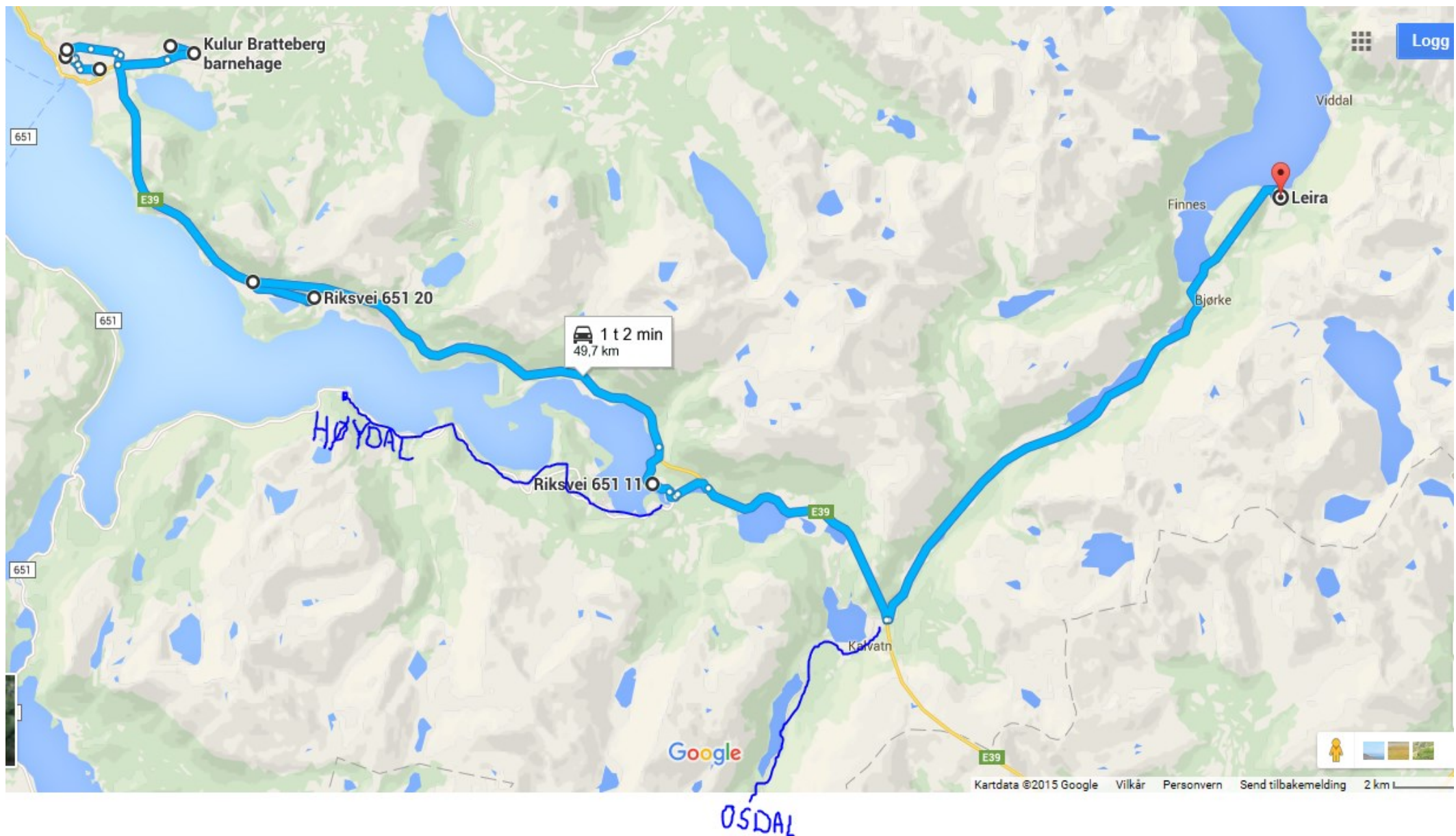
Anders Bueide ,leiar

Utskrift fra google map, (direkte tid for bil, målte snitt tider for biltrafikken på aktuelt sted)
fra Leira til Volda ungdomsskule

- A- Volda ungdomskule
- B- Volda videregående
- C- Bratteberg barneskule
- D- Hjartåbygda

☰

🗺️

🚗

🚆

🚶

⋮

✕

○

Volda ungdomsskule, 6100 Volda

✕

○

E39, 6100

✕

○

Riksvei 651 11, 6110 Austeffjorden

✕

📍

Leira, 6190

✕

+

ALTERNATIVER

🚗

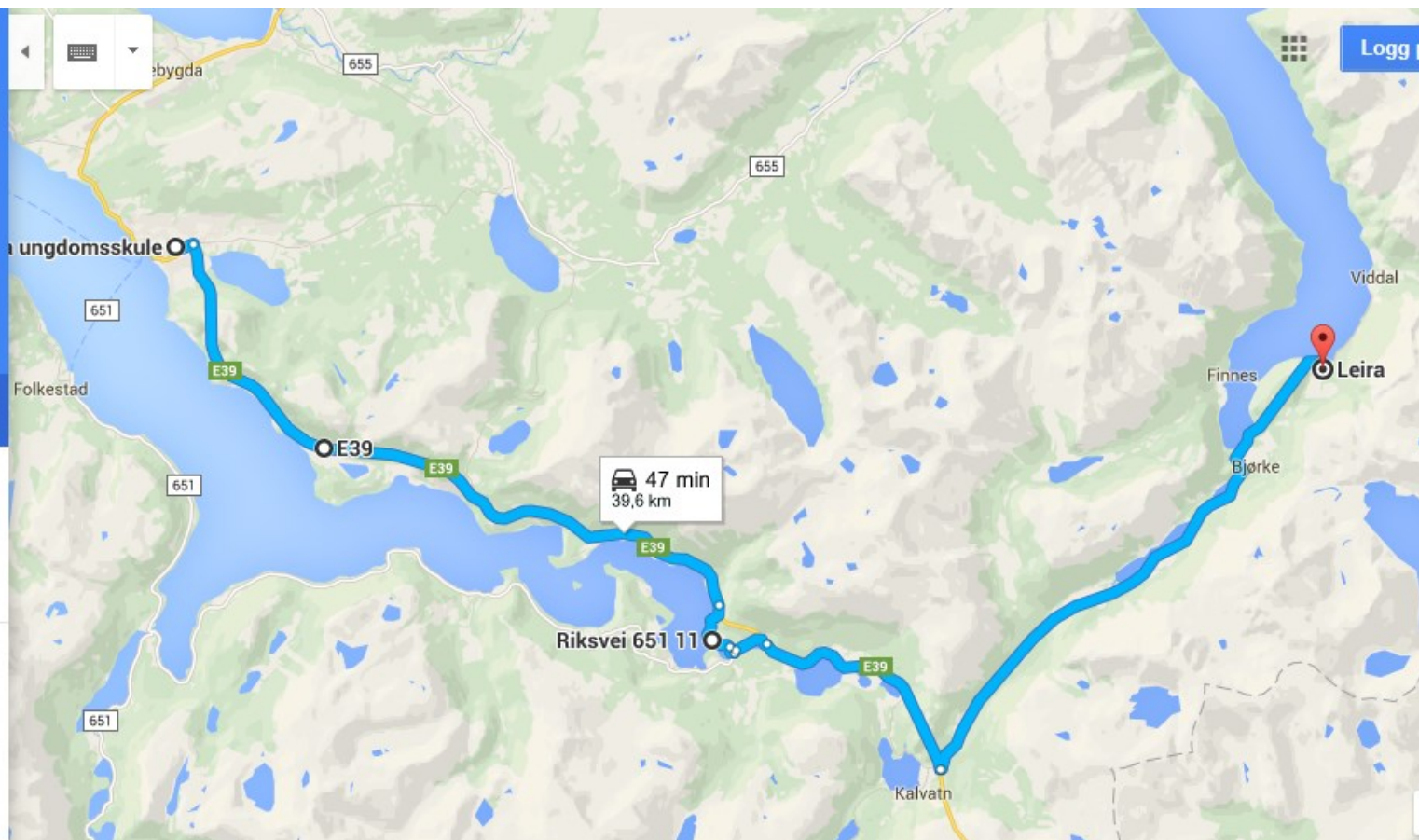
via E39

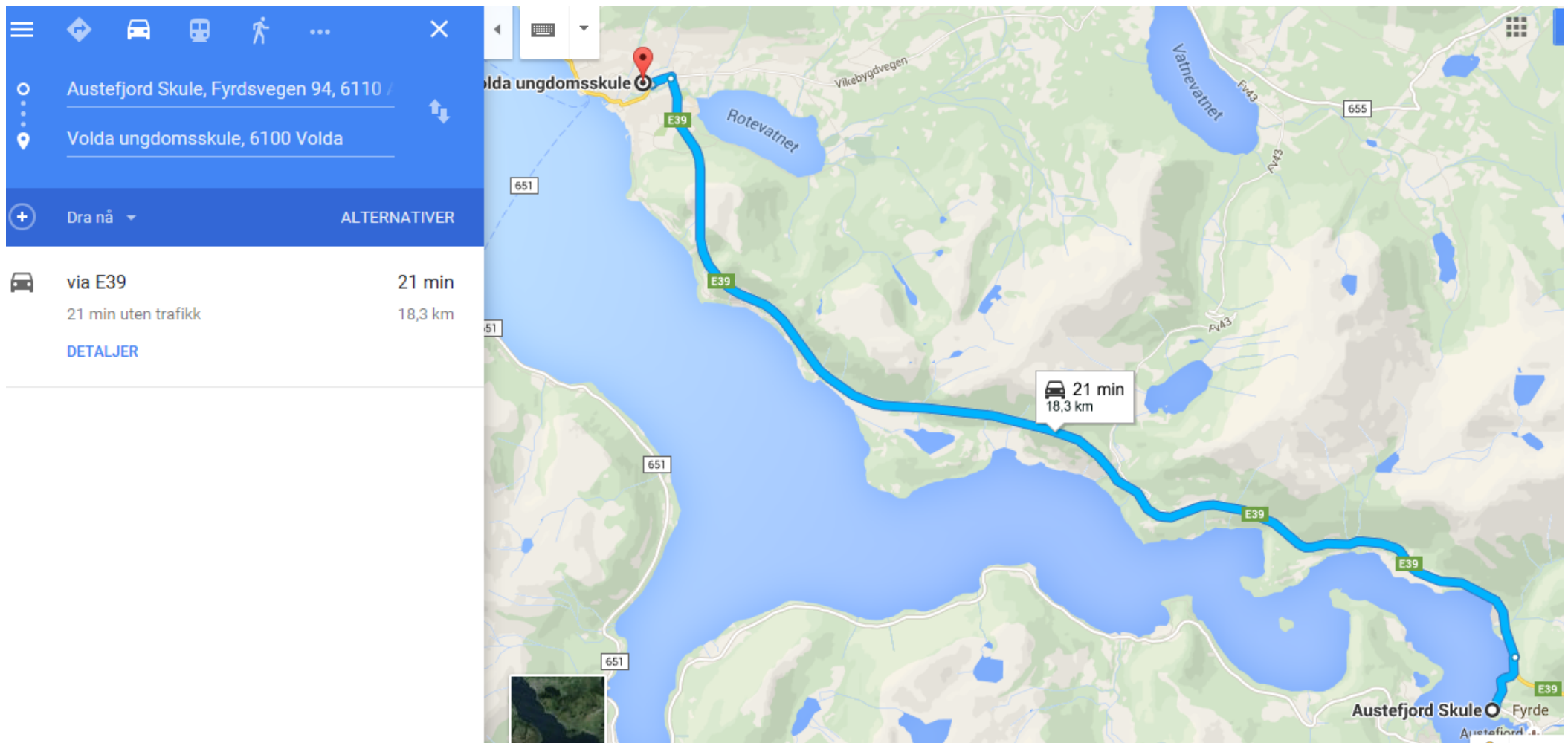
47 min uten trafikk

DETALJER

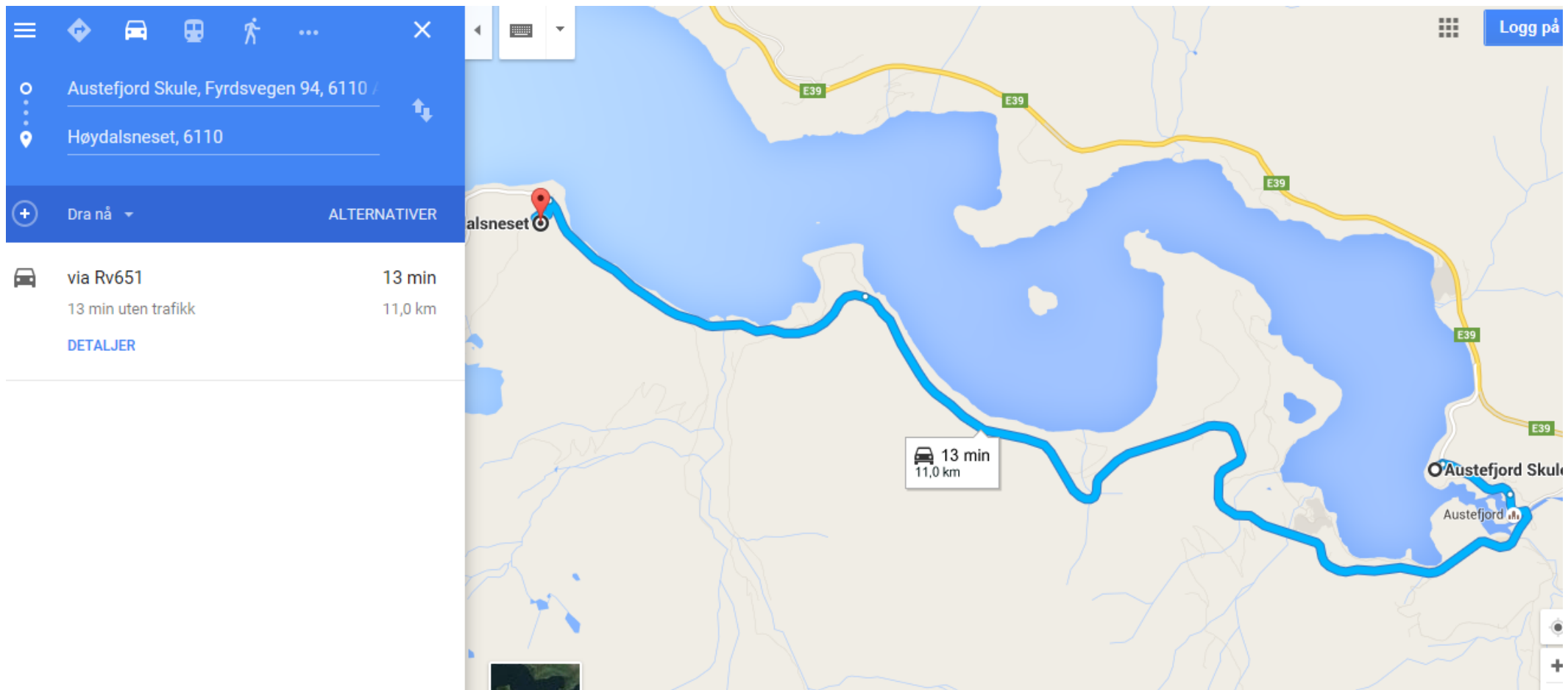
47 min

39,6 km

</

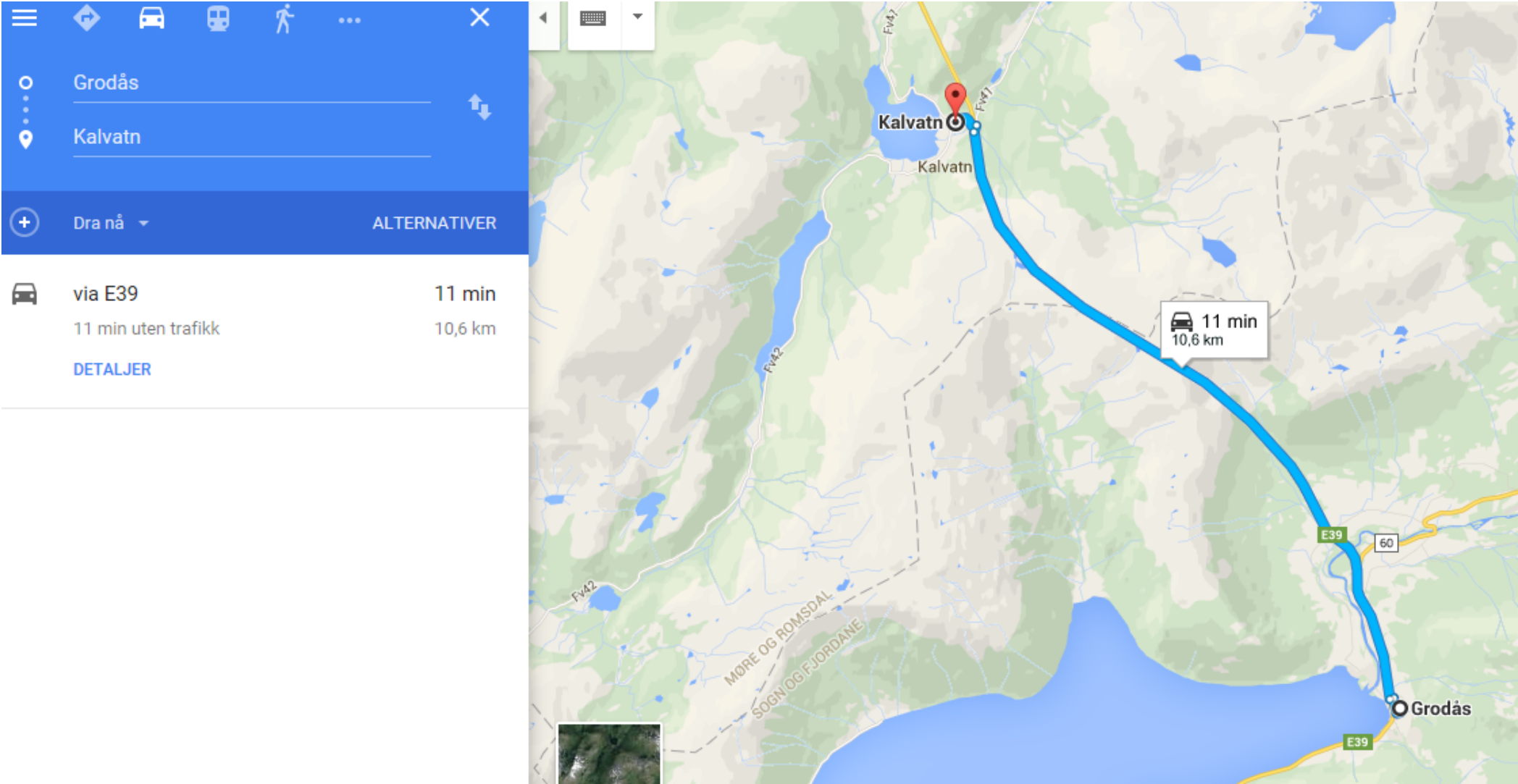

Kalvatn – Leira 14.3km / 19min

Kalvatn – Volda Ungdomskule 25.4 km / 28min

Kalvatn – Grodås 10.6km / 11min

Horningdal ???

RUTER I VOLDA, ØRSTA OG VANYLVEN

360 VIDDAL/HØYDAL-FYRDE-VOLDA

Km		Skule	Skule				
0	Frå Viddal	...	...	..	..	..	..
7	Bjørke	...	0820	..	..	..	..
	 frå Høydal	0705	0835	..	..	..	..
19	Kalvatn	0710p	0835	..	..	..	..
25	Frå Fyrde	0720	0850	..	..	..	..
45	Til Volda Rutebilst.	0800	0915	..	..	..	..
	 avg. til Ørsta	0800	0920	..	..	..	..
	 avg. til Ålesund	0855	0955	..	..	..	..

Km		Skule	Skule				
	 frå Ålesund	...	...	..	..	..	..
	 frå Ørsta Rbst.	1335	1518	..	..	..	..
0	Frå Volda Rutebilst.	1400	1535	..	..	..	..
20	Frå Fyrde	1430	1555	..	..	..	..
	 til Høydal		1555a	..	..	..	..
27	Frå Kalvatn	1445	1605r	..	..	..	..
39	Bjørke	1515	...	..	..	..	..
45	Til Viddal	1525r	...	..	..	..	..

Merknader:

a) Berre for avstigning.

p) Berre for påstigning.

r) Behovsrute mellom Fyrde og Kalvatn.

s) Innstilt ved skulefri. Sjå side 4.

Osdal	0655	0735
Høydalsneset	0705	0745
Leira	0650	0730
Bjørke	0655	0735
Kalvatn	0710	0750
Fyrde skule	0720	0800
Hjartåbygda	0740	
Bratteberg barneskule	0755	
Volda Videregående		
Volda Ungdomskule	0750 (google 1:02)	0820
Start Ungdomskule	0825 (01:35 Leira-Start)	0825 (00:50 Leira-Start)

+ gangtider til buss

Slutt Volda ungdomskule	1400
Buss Volda ungdomskule	1405
Brateberg barneskule	1410
Fyrde	1430
Kalvatn	1445
Bjørke	1515
Leira	1520 (01:20 Slutt – Leira)
(Viddal	1525)
Høydalsnes	1445
Osdal	1515

Kolonne 1:Dagens rute som ikkje skulesjefane vil gjere noke med, fordi den fyller anbefalingane til reisetid. Hevder dei. Og barnas beste?

Kolonne 2 FAU sitt alternativ.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2016/36
		Arkivkode:	019

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
1/16	Valstyret	19.01.2016
10/16	Kommunestyret	28.01.2016

RÅDGJEANDE FOLKERØYSTING OM INTENSJONSPLAN FOR Å SLÅ SAMAN VOLDA KOMMUNE OG ØRSTA KOMMUNE

Handsaming:

Det vart gjort ei redaksjonell endring i pkt. 4. – rett årstal skal vere 2000 ikkje 1998.

Røysting:

Tilrådinga frå administrasjonen vart samrøystes vedteken.

Tilråding i valstyret - 19.01.2016 til kommunestyret:

- 1. Det skal gjennomførast rådgjevande folkerøysting i spørsmålet om samanslåing av kommunane Volda og Ørsta.*
- 2. Folkerøystinga finn stad torsdag 19. mai 2016.*
- 3. Valstyret får ansvaret for den praktiske gjennomføringa av folkerøystinga.*
- 4. Røysteretten følgjer vilkåra for røysterett ved fylkestingsval og kommuneval (valgloven § 2-2 (1) og (2). I tillegg har alle som fyller 16 år i løpet av valåret (født 2000) røysterett så fremt dei for øvrig fyller vilkåra. For å utøve røysterett, må veljare vere innført i kommunen sitt manntal seinast 29. februar (: skjeringsdato).*
- 5. Det skal innhentast eit manntal som inneheld alle som har røysterett pr 29. februar 2016.*
- 6. Valstyret får fullmakt til å bestemme den endelege utforminga av røystesetlar, likevel slik at røystesetlane blir lik i begge kommunane.*
- 7. Det skal leggst til rette for førehandsrøysting i perioden fredag 29 april.- fredag 13. mai 2016. Valstyret skal oppnemne røystemottakarar og legge til rette for førehandsstemming i tråd med valloven § 8-2 til § 8-5.*
- 8. Valstyret får også delegert fullmakt til å utarbeide ei prosedyre for røysting pr post i same periode som førehandsrøystinga. Prosedyren må vere lik for Volda kommune og Ørsta kommune.*

9. *Valstyret avgjer kor røystinga på valdagen skal skje, fastset tid for røystegjeving og vel røystestyre.*
10. *Føresegnene i kapittel 10 i valloven om godkjenning av røystesetlar, oppteljing og protokollering skal leggst til grunn så langt det er relevant.*
11. *Valstyret skal utarbeide ei prosedyre for å handsame eventuelle klagar på røystinga, i tillegg til å avklare ekstern ankeinstans. Prosedyren må vere den same i begge kommunane.*
12. *Det er ei føresetnad at det blir gjort likelydande vedtak i begge kommunane.*

Administrasjonen si tilråding:

13. Det skal gjennomførast rådgjevande folkerøysting i spørsmålet om samanslåing av kommunane Volda og Ørsta.
14. Folkerøystinga finn stad torsdag 19. mai 2016.
15. Valstyret får ansvaret for den praktiske gjennomføringa av folkerøystinga.
16. Røysteretten følgjer vilkåra for røysterett ved fylkestingsval og kommuneval (valgloven § 2-2 (1) og (2)). I tillegg har alle som fyller 16 år i løpet av valåret (født 1998) røysterett så fremt dei for øvrig fyller vilkåra. For å utøve røysterett, må veljare vere innført i kommunen sitt manntal seinast 29. februar (: skjeringsdato).
17. Det skal innhentast eit manntal som inneheld alle som har røysterett pr 29. februar 2016.
18. Valstyret får fullmakt til å bestemme den endelege utforminga av røystesetlar, likevel slik at røystesetlane blir lik i begge kommunane.
19. Det skal leggst til rette for førehandsrøysting i perioden fredag 29 april.- fredag 13. mai 2016. Valstyret skal oppnemne røystemottakarar og legge til rette for førehandsstemming i tråd med valloven § 8-2 til § 8-5.
20. Valstyret får også delegert fullmakt til å utarbeide ei prosedyre for røysting pr post i same periode som førehandsrøystinga. Prosedyren må vere lik for Volda kommune og Ørsta kommune.
21. Valstyret avgjer kor røystinga på valdagen skal skje, fastset tid for røystegjeving og vel røystestyre.
22. Føresegnene i kapittel 10 i valloven om godkjenning av røystesetlar, oppteljing og protokollering skal leggst til grunn så langt det er relevant.
23. Valstyret skal utarbeide ei prosedyre for å handsame eventuelle klagar på røystinga, i tillegg til å avklare ekstern ankeinstans. Prosedyren må vere den same i begge kommunane.
24. Det er ei føresetnad at det blir gjort likelydande vedtak i begge kommunane.

Vedleggsliste:

[Valgloven](#)

Samandrag av saka:

Kommunestyra i dei to kommunane vedtok i juni 2015 (K-sak 70/15) at det skal utarbeidast ein intensjonsplan for å slå saman Volda og Ørsta kommunar, og at denne skal leggest ut til folkerøysting i dei to kommunane. Folkerøystinga skal skje på same dag og kriteria for å røyste skal vere dei same i dei to kommunane.

Saksopplysningar:

Lovgrunnlaget for å halde lokale folkerøystingar er kommuneloven § 39 b, som lyder:

1. *Kommunestyret eller fylkestinget kan selv bestemme at det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger.*
2. *Kommunene og fylkeskommunene plikter å rapportere de opplysninger som departementet finner er nødvendig for å offentliggjøre informasjon om lokale folkeavstemninger.*

Utover dette er lokale folkerøystingar ikkje nemnd i andre lover og heller ikkje i valgloven som regulerer korleis val til storting og kommunestyre/fylkesting skal gjennomførast og kven som skal få røyste. I prinsippet står dermed kommunane fritt til å bestemme både gjennomføring og manntal sjølve. Samtidig har Noreg gitt si tilslutning til internasjonale avtalar som blant anna Europarådets ”Code of good practice for referendums” som gir nokså klare ramme når det gjeld tilhøve som at val skal vere hemmelege, at det skal vere allmenn røysterett, at prosessane rundt valet skal vere slik at ein har tillit til resultatet m.v. Det kan derfor vere hensiktsmessig å ta utgangspunkt i eksisterande vallovgeving når vedtaka knytt til gjennomføringa av folkeavrøystinga skal bli gjort, sjølv om det formelt sett ikkje er påkravd.

Dersom ein legg til grunn valgloven sine bestemmingar, skal/bør følgjande spørsmål bli avgjort av kommunestyret:

- At det skal vere folkerøysting
- Spørsmål det skal røystast over
- Valdag(er)
- Valstyre
- Røysterett
- Førehandsrøysting
- Brevrøysting
- Gyldigheit av valet

Følgjande spørsmål kan kommunestyret velje å delegere:

- Manntal
- Røystesetlar
- Røystegjeving på valdagen
- Prøving av røystgjeving og røystsedlar, oppteljing, protokollering mv.
- Klage

Folkerøysting og spørsmålet det skal røystast over

Folkerøystinga vert gjennomført på grunnlag av informasjon om kommunereforma, og felles intensjonsplan for samanslåing av kommunane Volda og Ørsta vedtekne av kommunestyrea i forkant.

Valdag

Folkerøystinga skal gjennomførast 19. mai 2016

Valstyre:

Etter valgloven skal det vere eit valstyre i kvar kommune, som skal stå for den praktiske gjennomføringa av val til storting, fylkesting og kommunestyre. Dette blei valt då det nye kommunestyret blei konstituert (i oktober 2015).

Røysterett:

Valloven opererer med to sett av kriterium for å ha røysterett når det gjeld for stortingsval og val til kommunestyre/fylkesting. Ved stortingsval har norske statsborgarar som vil ha fylt 18 år innan utgangen av valåret, ikkje ha mista røysteretten etter Grunnloven § 53 og som er, eller har vore, folkeregisterført som busett i Noreg, røysterett. Ved val til kommunestyre og fylkesting har i tillegg personar som ikkje er norske statsborgarar, men som elles fyller vilkåra, røysterett dersom dei har stått innført i folkeregisteret som busett i Noreg dei tre siste åra før valdagen eller er statsborgar i eit anna nordisk land og er blitt folkeregisterført som busett i Noreg seinast 30. juni i valåret (som er skjeringsdato ved "ordinære" val). For å utøve røysterett, må veljaren vere innført i manntalet.

Det blir foreslått å legge kriteria for røysterett til kommunestyre/fylkesting (§2-2 i valgloven) til grunn for kven som skal ha røysterett ved den rådgjevande folkerøystinga. I tillegg skal personar som fyller 16 år i løpet av valåret (født 1998) og som elles fyller vilkåra, ha røysterett. Skjeringsdatoen blir sett til 29. februar 2016. Det vil seie at for å utøve røysteretten må veljaren vere busett i den kommunen røystinga gjeld innan 29. februar 2016.

Manntal:

Det er skatteetaten som er folkeregistermynde i Noreg og som har dei opplysningane som er nødvendige for å lage eit manntal (oversikt over dei personane som har røysterett pr ein gitt dato). Ved ordinære val er det departementet som innhentar dei nødvendige manntalsopplysningane frå folkeregisteret og legg dei inn i det sentrale elektroniske valsystemet (EVA) som alle kommunar har tilgong til.

Det har ikkje blitt gitt tilgong til å bruke EVA ved folkerøystingar (:som ikkje blei gjort i tilknytning til kommune- og fylkestingsvalet 2015), så kommunar som skal ha folkerøystingar, må tinge manntal direkte frå Skattedirektoratet. Det vil vere uproblematisk å tilfredsstille valgloven sine bestemmingar når det gjeld utlegging av manntal til offentleg ettersyn (§2-6).

Om det vil vere mogleg å produsere og sende ut valkort er ikkje avklart: Det blir foreslått å delegere dette til valstyret å avgjere om dette og andre forhold som angår manntalet. Manntalet kan ikkje leggst ut til offentleg ettersyn på internett på grunn av føresegnene i folkeregisterloven § 13.

Krav om retting, innføring av dei som har røysterett og som er busett i utlandet og melding om endringar i manntalet skal skje i tråd med valgloven §§ 2-7 og 2-8.

Røystesetlar

Røystesetlar ved folkerøystinga kan utformast på to måtar:

1. Ein røystesetel der det kan kryssast av for anten Ja eller Nei (la vere å sette kryss = blank røyste).

2. Ein røystesetel med Ja, ein med Nei og ein blank.

Fordelen med alternativ a) er at ein treng færre røystesetlar (ein pr innbyggjar med røysterett i staden for ein av kvar) noko som er billigare og meir praktisk, særleg i forbindelse med ambulerande røysting (institusjonar og skular) og førehandsrøystegjeving. Ulempa er at det kan oppstå tvil om kva alternativ det er kryssa av for, og at prosessen med oppteljing derfor kan bli noko vanskelegare. Sidan det er lagt opp til at ein god del av røystene vil vere førehandsrøyster, og gitt utanfor ordinære vallokale blir den praktiske gjennomføringa tilrettelagt størst vekt, og rådmannen anbefaler derfor alternativ 1).

Kva kommune røysta skal teljast med i, vil vere avhengig av kva kommune den som skal røyste er manntalsført i. Det vil derfor vere mogleg å bruke felles røystesetlar for begge kommunane, dersom det er hensiktsmessig. Fordelane med å nytte felles røystesetlar er at det vil lette førehandsrøystinga i dei to kommunane. Ulempa er først og fremst knytt til at det må vere etablert rutinar/tiltak som sikrar at det ikkje oppstår tvil rundt kva røystesetlar som skal teljast med i kva kommune.

Den viktigaste forskjellen mellom førehandsrøystegjeving ved ordinære val og den vedtekne førehandsrøystinga, er at ein ved ordinære val har ei lovbestemt periode for førehandsrøysting og det er vallokale tilgjengelege over heile landet. For folkerøysting må kommunestyret vedta om det skal vere anledning til å røyste på førehand og når førehandsrøystinga skal starte. Det vil heller ikkje vere praktisk mogleg å ha vallokalar andre stadar enn dei to kommunane der folkerøystinga skal haldast.

Ved siste val (hausten 2015) var blei om lag 19% av røystene avgitt på førehand i begge kommunane, og talet på førehandsrøyster har vore jamt stigande dei siste åra. Om årsaka til dette er at fleire faktisk ikkje har moglegheit til å røyste på valdagen eller berre vel å røyste på førehand, kan ikkje lesast ut av statistikken, men det synest likevel klart at det må bli gitt moglegheit til å røyste på førehand ved den vedtekne folkerøystinga.

Ved ordinære val opnar førehandsrøystinga 10. august, dvs om lag ein månad før valdagen og sluttar fredag før valdagen. Men det er viktig at grunnlaget for folkerøystinga - intensjonsavtalen - er kjent før røystinga tek til. Avtalen skal etter planen vere klar i slutten av april, og det blir derfor anbefalt å ha førehandsrøysting på kvardagar frå og med fredag 29 april – fredag 13. mai. Det må leggst til rette for førehandsrøysting i institusjonar og på ungdomsskular (10. klassetrinn), vidaregåande skule, sjukehus og høgskule i løpet av denne perioden. Det ligg med andre ord an til ein kort og litt hektisk periode med førehandsrøysting. Det bør også leggst til rette for at veljarar i dei to kommunane kan røyste på førehand i begge kommunane.

I valgloven § 8-1 (4) blir det opna for at veljarar som ikkje kan røyste i perioden for førehandsrøysting eller på valdagen, kan vende seg til kommunen og røyste tidlegare (:tidlegrøystegjeving). Det blir foreslått at ein ikkje opnar for denne moglegheita ved den vedtekne folkerøysting, mellom anna fordi det vil vere forholdsvis kort tid frå grunnlaget for avgjerd (:den ferdige intensjonsplanen) føreligg og førehandsrøystinga startar.

Brevrøysting

Valgloven § 8-2 (4) opnar for at veljarar som oppheld seg i utlandet og som ikkje har moglegheit til å oppsøke ein røystemottakar kan røyste pr post/brev. Andre kommunar (m.a. Bjugn) har halde folkerøysting utanom ordinært val, har opna for bruk av brevrøysting for veljarar som oppheld seg i utlandet eller andre delar av landet, og som ikkje har høve til å kome "heim" i løpet av den perioden førehandsrøystinga går føre seg. Det blir anbefalt å opne for brevrøystegjeving og la valstyret utarbeide nødvendige prosedyrar for dette.

Røystegjeving på valdagen (valtinget)

Kapittel 9 i valgloven gir detaljerte bestemmingar om røystegjeving på valdagen ved ordinære val. Dette omfattar blant anna tid og stad for røystegjeving, organisering, ordensreglar og prosedyrar for røystegjeving. Det er mest hensiktsmessig å følgje desse bestemmingane så langt det er relevant.

Det er truleg verken mogleg eller hensiktsmessig å endre røystekrinsinndelinga frå det som blei brukt ved kommunestyre- og fylkestingsvalet hausten 2015. På grunn av at valgloven formelt sett ikkje gjeld ved folkerøystingar, er det ikkje noko i vegen for at fleire røystekrinsar kan røyste i same lokale. Det er valstyret som avgjer kor røystegjevinga skal skje, som fastset tida for røystegjeving og nemner opp røystestyre. Det foreslås at valstyret vurderer om det er hensiktsmessig med færre vallokale.

Prøving av røystegjeving og røystesetlar, oppteljing, protokollering m.v.

Kapittel 10 i valgloven gir detaljerte bestemmingar om godkjenning av røystesetlar, oppteljing og protokollering. Det er truleg mest hensiktsmessig å følgje desse bestemmingane så langt det er relevant.

Klage

Ved ordinære val har alle som har røysterett, klagerett. Dersom klagen gjeld spørsmål om røysterett eller retten til å røyste, har også den som ikkje er blitt ført inn i manntalet klagerett. Klaga skal vere skriftleg og framsettast seinast 7 dagar etter valdagen til valstyret. Departementet er øvste klageinstans.

Prøving av gyldigheita til valet

Ved ordinære val skal det nyvalde kommunestyret treffe vedtak om kommunestyrevalet er gyldig. Kommunestyret skal kjenne valet ugyldig dersom det er gjort feil som kan ha hatt innflytelse på fordelinga av mandata mellom listene og som det ikkje er mogleg å rette. Departementet vil i så fall påby omval.

På grunn av at det her er snakk om ei rådgjevande folkerøysting der sjølve vedtaket skal gjerast av kommunestyret, blir det sett på som unødvendig å etablere ei eiga prosedyre for å prøve valet si gyldigheit.

Vurdering og konklusjon:

Informasjon om kommunereforma, og kva det inneber å slå seg saman vil vere viktig å få informert godt om for at folk skal kunne forhalde seg til dette spørsmålet ut frå faktisk kunnskap. Dersom ein ikkje når folket med kunnskap, så kan ei folkerøysting verte eit barometer for folk sine kjensler.

Økonomiske konsekvensar:

Ei folkerøysting vil gje utgifter til m.a. møtegodtgjersle og tapt arbeidsforteneste til dei som sit i dei ulike røystestyra, trykking av røystesetlar og leige av vallokale.

VOLDA KOMMUNE

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:
Servicekontoret for vidare arbeid

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Rune Sjurgard	Arkivsak nr.:	2016/29
		Arkivkode:	034

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
10/16	Formannskapet	19.01.2016
2/16	Valnemnda	28.01.2016
11/16	Kommunestyret	28.01.2016

OPPFØLGING VEDTAK PUNKT 22 I BUDSJETT 2016 - ORGANISERING AV PROSESSAR FOR FRIGJERING AV RESSURSAR

Handsaming:

Formannskapet drøfta saka og var samde om at oppnemning av politiske medlemmer i arbeidsgruppene, vert sendt vidare til handsaming i valnemnda.

Røysting:

Tilrådinga frå administrasjonen, men unntak frå oppnemning av medlemmer i arbeidsgruppene, vart samrøystes vedteken.

Tilråding i formannskapet - 19.01.2016 til kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner prosess med organisering, mandat og framdriftsplan slik det er skissert i saksutgreiinga.

Kommunestyret oppnemner følgjande politiske medlemmer i arbeidsgruppene

- oppvekst 1).....2) 3).....
- helse og omsorg 1).....2) 3).....
- tekniske tenester 1).....2) 3).....
- eigedomsforvaltning 1).....2) 3).....

Det etablerte trepartssamarbeidet vert gruppa som får ansvar for gjennomgang av strategiar og tiltak for utvikling av arbeidsmiljø.

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret godkjenner prosess med organisering, mandat og framdriftsplan slik det er skissert i saksutgreiinga.

Kommunestyret oppnemner følgjande politiske medlemmer i arbeidsgruppene

- oppvekst 1).....2) 3).....
- helse og omsorg 1).....2) 3).....
- tekniske tenester 1).....2) 3).....
- eigedomsforvaltning 1).....2) 3).....

Det etablerte trepartssamarbeidet vert gruppa som får ansvar for gjennomgang av strategiar og tiltak for utvikling av arbeidsmiljø.

Samandrag av saka:

Med bakgrunn i vedteken økonomiplan og kommunestyret sin intensjon om å fjerne eigedomsskatten i 2019, så må Volda kommune ut frå dei overslag som ligg i økonomiplanen redusere budsjettet med 57 mill i 2019. I 2017 skisserer økonomiplanen at budsjettet må reduserast med 11 mill.

Rådmannen kjem med framlegg til prosess bygt på partnerskap for å utgreie løysing på dette utfordringsbildet.

Samtidig som det vert invitert til prosessar for å identifisere strategiar og tiltak for å redusere drifta, skal prosessen også koplant mot langsiktige og heilskaplege strategiar kopla til kommuneplanen.

Saksopplysningar:

I samband med budsjetthandsaminga i K-sak 152/15 vedtok kommunestyret følgjande:
"Kommunestyret ber rådmannen leggje fram sak om organisering av prosessar og mandat for å konkretisere frigjeringsressursar, slik det skissert behov for i 2017 - 19."

I budsjettdokumentet er behovet skissert med kr 11 mill i 2017, 19,8 mill i 2018 og 25,4 mill i 2019. Desse tiltaka er ikkje konkretisert, og intensjonen med å be om ei sak om organisering av prosessar var å finne løysingar på korleis dette skal realiserast, og at dette skal vere eit grunnlag for komande budsjett- og økonomiplanhandsaming.

I tillegg har kommunestyret som intensjon å avvike eigedomsskatten i 2019, jfr K-sak 112/13 og sist i ovannemnde sak i punkt 34 a i vedtaket:

"Innføring av eigedomsskatt i Volda vart gjort gjennom vedtak i kommunestyret 29/8 2013, sak ps 112/13. I pkt 3 i dette vedtaket heiter det: "Ein føreset at det vert sett i verk tiltak i

kommunen som bringer økonomien i balanse utan eigedomsskatt slik at eigedomsskatten vert søkt avvikla i år 2019."

Det er Volda kommunestyre sin intensjon at økonomistyringa i kommunen vert slik som føresett i nemnde vedtak."

I økonomiplanen for 2015 - 18 la kommunestyret til grunn eigedomsskatt på 4 promille. I budsjettet for 2016 er eigedomsskatten likevel vidareført med 2 promille ved balansering med bruk av fond og inntektsføring av premieavvik pensjon. Også i gjeldande økonomiplan er det lagt til grunn auke til 4 promille eigedomsskatt i perioden 2017 - 2019. I 2016 er eigedomsskatten inntektsført med 16 mill. Ved 4 promille (kvart av åra i perioden 2017 - 19) er eigedomsskatten inntektsført med 32 mill.

Når ein tek omsyn til behovet for frigjering av ressursar i økonomiplanen, eigedomsskatt på 4 promille i 2017 og 2018 saman med kommunestyret sin intensjon om å fjerne eigedomsskatten i 2019, så vert behovet for frigjering av ressursar følgjande:

År	Økonomiplan	Fjerna eigedomsskatt 2019	Sum frigjering
2017	11 000 000		11 000 000
2018	19 800 000		19 800 000
2019	25 400 000	32 000 000	57 400 000

Tabellen skal tolkast slik at det er 11 mill i 2017, ytterlegare 8,8 mill i 2018 og ytterlegare 37,6 mill i 2019.

Oversikta viser overslag over manglande dekning basert på dagens svært låge rentenivå. Volda kommune har pr tidspunkt 87 % av gjelda til flytande rente. Dersom renta stig med 1 prosentpoeng vil det utgjere brutto om lag kr 8 mill på drifta ut frå dagens gjeld.

Budsjett 2017 er nærast foreståande og det er nødvendig å utgreie konkrete strategiar og tiltak. For resten av åra i økonomiplanen må det også trekkjast opp retning for å frigjere så store ressursar. Det er viktig å kome i gang tidleg med budsjettarbeidet, og prosessen vert å sjå på som oppstart av dette for 2017. Kommunelova stiller krav til at tiltak i budsjettet skal konsekvensutgreiast, og skal kommunestyret kunne gjere drastiske omleggingar eller reduksjon i tenestetilbodet, så er ein avhengig av å få utgreidd dette allereie før formannskapet legg fram si innstilling.

I prosessen er det viktig med brei og aktiv involvering. Prosessen bør koplast til kommuneplanarbeidet for at det ein gjer på kort sikt vert sett i samanheng med overordna mål og strategiar. Samtidig er det viktig å tenkje heilskapleg. Den kortsiktige horisonten tvingar ein ofte inn i reine utgiftskutt og inntektsauke utan å ha skapt rom for grunnleggjande omleggingar som krev heilskapleg og langsiktig tenking. Det er nødvendig å sjå på strukturelle tiltak i organiseringa av tenestene der ein ser korleis ein kan frigjere ressursar samtidig behalde gode nok tenester.

Utfordringsbildet er formidabelt. Det er viktig at politikarane kjem tidleg på bane i definering av dette utfordringsbildet, og ta den politiske leiarskapen i involverande prosessar, som til slutt gir løysingar som både er gjennomførbare og berekraftige. Samtidig er det viktig å ha med seg brukarinteressene og dei tilsette.

Vurdering og konklusjon:

Når ein går i gang med ein slik prosess er det vesentleg at alle har felles situasjons- og utfordringsbilde. Rådmannen legg derfor opp til å tinge ei utvida KOSTRA-analyse for

Volda kommune basert på sist avlagte rekneskap (2014) og som samtidig skodar til førebels KOSTRA-rapportering for 2015. Dette vert sett bort til konsulentfirma som også vil få oppdrag om å presentere og gi opplæring til dei som skal arbeide med prosessen for driftsreduksjon.

Rådmannen vil foreslå at det vert sett ned ei arbeidsgruppe med 3 politikarar oppnemnt av kommunestyret, 1 frå administrasjonen og 1 tillitsvalt for kvart av desse områda:

- oppvekst (barnehage/skule/helsestasjon/læringssenter)
- helse og omsorg
- tekniske tenester (veg/vatn/avløp)
- eigedomsforvaltning
- arbeidsmiljø

Når det gjeld arbeidsmiljø vil rådmannen foreslå at oppdraget vert lagt til trepartssamarbeidet der ei gruppe allereie er etablert. Kommunen har store verdier og kostnader knytt til eigedom, og strategiske vurderingar knytt til kva eigedomar skal kommunen ha og drive framover må også sjåast i samanheng med gruppene for oppvekst og helse-/omsorg når det gjeld tenestestruktur.

For at prosessen ikkje skal verte for omfattande foreslår rådmannen å avgrense det til dei ovannemnde temaene. Dette er dei tyngste tenesteområda. Samtidig vil KOSTRA-analysen dekkje heile den kommunale verksemda og vere eit godt verktøy for budsjettprosessen.

Rådmannen vil foreslå følgjande felles mandat for alle gruppene:

- a. Arbeidsgruppene arbeider etter dei prinsipp, strategiar og føringar som framgår av vedteke budsjett for 2016. Målsettinga er å identifisere strategiar og tiltak for å frigjere ressursar tilsvarende skissert behov i økonomiplanen. Arbeidsgruppene vert bedne om også å sjå på tidlegare utgreiingar og forslag om endringar i drifta.
- b. Strategiar og tiltak for å redusere driftsnivået skal sjåast i eit heilskapleg og langsiktig perspektiv opp mot mål, strategiar og handlingsprogram i kommuneplanen, samt kommunereforma.

Drifta skal søkjast tilpassa maksimalt normert utgiftsnivå i inntektssystemet, og tiltak skal også vurderast ut frå kva nivå drifta i Volda kommune ligg i høve samanliknbare kommunar.

- c. Tidleg innsats og førebygging i alle livsfasar er retningsgjevande. Strategiar og tiltak skal stimulere til meistring der ein byggjer på folk sine ressursar for å auke livskvaliteten og redusere behovet for ressurskrevjande tenester.
- d. Ingen strategiar eller tiltak vert skjerma for utgreiing i denne fasen. Tiltak som kan frigjere ressursar der tilbodet likevel vert oppretthalde skal synleggjerast (til dømes endra organisering og struktur på tenestene).
- e. Investering og tiltak i nyskapande måtar å organisere og gjere ting på for å drive smartare og rimelegare skal vurderast.
- e. Arbeidsgruppene kan oppnemne undergrupper for å utgreie særskilte problemstillingar.
- f. Strategiar og tiltak som er relatert til 2017 skal vere realistiske og overordna vurdert i høve

til konsekvensar.

Rådmannen foreslår følgjande prosess og framdriftsplan:

Aktivitet	Periode	Kommentar/avklaring
Arbeidsgruppene vert oppnemnt	Innan 10. februar	Kommunestyret oppnemner politiske representantar 28.01.16
Folkevaltopplæring i økonomi	Mars	Kommunestyret og arbeidsgruppene
Presentasjon av utvida KOSTRA-analyse	April	Kommunestyret og arbeidsgruppene
Arbeidsgruppene legg fram rapport som vert sydd saman til ein felles rapport for formannskapet	10. august (frist arb.gruppene)	Formannskapet går gjennom rapportane og gir føringar til politisk sak.
Rådmannen legg fram sak for kommunestyret (sak via formannskapet)	20. september	Bygt på resultata av prosessen i arbeidsgruppene, formannskapet sine føringar og ny kommuneplan. Dette vert bygt inn i ein første versjon handlingsprogram (forenkla) som vert eit grunnlag for utarbeiding av budsjett og økonomiplan.
Kunngjering og invitasjon til innspel frå innbyggjarar og organiserte brukarråd	September	Innspela vert tekne med i administrasjonen sitt vidare arbeid med utarbeiding av budsjett og økonomiplan.

Arbeidsgruppene legg sin eigen framdriftsplan for å følgje opp arbeidet fram til fristen for levering av skriftleg rapport. Administrasjonen stiller med sekretær/utgreiingsressurs til gruppene.

Rådmannen vil presisere at dette vert ein omfattande og krevjande prosess. Ambisjonsnivået vert derfor avgrensa til å identifisere strategiar og konkrete tiltak. Når kommunestyret ev har slutta seg til strategiane og tiltaka, så må det i samband med budsjettarbeidet og/eller eigne saker gjerast grundigare utgreiingar med høyringar og etterfølgjande politisk handsaming mv. Det vert stort press både på politikarane og administrasjonen å gjennomføre denne prosessen parallelt med arbeidet med kommunereform og revisjon av kommuneplanen. Alternativet kunne vore å kjøpe seg kapasitet ved å leige inn eit konsulentfirma som gjekk gjennom drifta og kom med forslag til strategiar og tiltak. Svakheita med det er at dei vil måtte sjå dette på avstand og mangle lokal kunnskap, og det vil i alle høve liggje mykje arbeid på både administrasjonen og politikarane å omsetje konsulentrapporten til gjennomførbare råd og vidare oppfølging.

Rune Sjurgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Oppnemnde medlemmer i arbeidsgruppene
Medlemmene i rådmannen sitt leiarteam
Alle hovudtillitsvalte
Hovudverneombodet
Ref arbeidsmiljøutvalet

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Inger-Johanne Johnsen

Arkivsak nr.: 2015/2534

Arkivkode: 033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
1/16	Valnemnda	28.01.2016
12/16	Kommunestyret	28.01.2016

SØKNAD OM FRITAK FRÅ VERV I KONTROLLUTVALET - HÅVARD STRAND

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vel som nytt medlem i kontrollutvalet for perioden 2015-2019

Saksopplysningar:

Håvard Strand har i epost datert 9.12.15 meldt frå om at han skal begynne å jobbe i Volda kommune, noko som medfører at han ikkje lenger kan ha eit verv i kontrollutvalet. Det må derfor veljast eit nytt medlem i kontrollutvalet i staden for han.

Følgjande er utelukka frå val: ordførar, varaordførar, medlem og varamedlem i formannskap, medlem og varamedlem i kommunal nemnd med beslutningsmynde og tilsette i kommunen.

Kontrollutvalet for perioden 2015-2019 har følgjande samansetjing:

Kontrollutvalet	Representant	Vararepresentant
	Solfrid Førde Ronald Hagen (leiar)	Anna Sundalsfoll
	(Håvard Strand)	Inge Aleksander Bruheim
	Ragnhild Folkestad	Eiliv Halkjelsvik Elin Mari L. Wilhelmsen
	Bjørn Ytrestøyl	Tor Mikalsen
	Jørgen Holte	Anne Karin Espe
	Toril Rødven Eide	Arne Ullaland

Vedlegg:

Epost frå Håvard Strand datert 9.12.15

Forskrift om kontrollutval i kommuner og fylkeskommuner

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-15-905?q=forskrift+om+kontrollutval>

Kontrollutvalshandboka

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/vedlegg/komm/rapporter/2011/krd_rettel_ier_nynorsk_elektronisk_mbokmerker.pdf

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

sett denne på sak 2015/2534

Inger-Johanne Johnsen

sektorsjef

kultur og service

Tlf 959 01 061

www.volda.kommune.no

Fra: Rune Sjurgard

Sendt: 9. desember 2015 15:20

Til: v-postmottak@volda.kommune.no

Kopi: Inger-Johanne Johnsen

Emne: Vs: Kontrollutvalet, søknad om fritak

For journalføring. Set saka på servicekontoret.

Sendt fra min Samsung-enhet

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Haavard Strand <haavard.strand@gmail.com>

Dato: 09.12.2015 14.59 (GMT+01:00)

Til: Rune Sjurgard <Rune.Sjurgard@volda.kommune.no>, ida.birgitte.marholm@vestkontroll.no

Emne: Kontrollutvalet, søknad om fritak

Hei!

Underteikna vart innvalgt i kontrollutvalet i Volda i oktober.

No er det slik at eg kjem til å gå inn i min gamle jobb som lærar i Volda kommune, og dette vil etter det eg har forstått medføre at eg ikkje kan inneha vervet i kontrollutvalet.

Eg har permisjon i min gamle jobb til 01.08.16, men har sagt opp min noverande jobb, og kjem til å ta ulike vikariat som lærar i Volda kommune fram til då.

MVH

Håvard Strand

Lisjenakkv 8

6103 Volda

Tlf 91341695

Orienteringssaker

Orienteringssaker

Volda kommune
v/rådmann og ordfører
Stormyra 2
6100 Volda

Deres ref.:

Saksbehandler: Runar Finvåg

Direkte telefon: 75709000

Vår ref.: 15/15774-2

Dato: 08.12.2015

VOLDA KOMMUNE	
Saksnr	15/15774-2
Løpnr	1
11 DES 2015	
Arkivnr	Pers
Klassering P	

Kopi:
Senhav

Har kommunen tilstrekkelig tilbud om sykehjemsplasser i forhold til lovkrav?

Dette brevet er sendt til samtlige kommuner i Møre og Romsdal. Vi ber om at brevet legges frem for kommunens Eldreråd og kommunestyre/bystyre til orientering.

Pasient- og brukerombudet viser til avgjørelse i tilsynssak fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal datert 16.11.15 som fastslår at Giske kommune bryter loven ved ikke å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester i form av tilstrekkelig antall sykehjemsplasser. Saken ble omtalt i media (NRK og Sunnmørsposten) 19.11.15. Kommunens tilbud om sykehjemsplasser besto utelukkende av 8 plasser i skjermet enhet til personer med demenssykdom. Kommunen hadde i tillegg 65 omsorgsboliger i bokollektiv med heldøgns bemanning til bruk for personer med behov for andre helse- og omsorgstjenester. Dette var ikke tilstrekkelig i forhold til lovkravet og Fylkesmannen viser til at kommunen er forpliktet til å ha tilbud om langtids- og korttidsplasser i sykehjem – også for andre pasienter enn de som har en demenssykdom.

Det er forskjellige rettskrav til sykehjem i forhold til omsorgsboliger – uavhengig om de har heldøgns bemanning eller ikke. Sykehjemsforskriften stiller krav til innhold av tjenester på sykehjem, bl.a. legetjeneste, fysioterapitjeneste og sykepleietjeneste. Beboere på sykehjem har i tillegg til rettigheter jf. Pasient- og brukerrettighetsloven også definerte rettigheter jf. Sykehjemsforskriften kap. 4 *Om beboernes rettigheter*. Fylkesmannens vedtak viser også til at kommunen ikke kan plassere pasienter som ikke har demenssykdom på skjermet enhet i sykehjem beregnet til demenspasienter. Tjenester i omsorgsbolig (også omsorgsboliger i bokollektiv med heldøgns bemanning) er rettslig det samme som å bli tilbudt tjenester i eget hjem – og det stilles ikke de samme kvalitetskrav som til sykehjem.

Utviklingen av helse- og omsorgstjenestene går i retning av å styrke den hjemmebaserte omsorgen slik at befolkningen skal få bo hjemme lengst mulig selv når de får behov for hjelp. Denne strategien er det bred politisk enighet om. Mange kommuner sliter nå med økonomiske utfordringer og vi er kjent med at sykehjemsplasser legges ned som følge av økonomiske innstramninger. Dette gir grunn til vår bekymring om utviklingen av helse- og omsorgstjenestene både på kort og lang sikt.

Vi erfarer i dag at mange pasienter/brukere opplever svært høy terskel for å få sykehjemsplass. I tillegg er det stort press på institusjonsplasser for pasienter som blir utskrevet fra sykehus og trenger oppfølging fra kommunens helse- og omsorgstjeneste. Prognoser for fremtidig befolkningsutvikling viser at det for de neste 10-15 årene vil være behov for både flere institusjonsplasser og å styrke hjemmebasert pleie- og omsorgstjeneste. Vi ber derfor kommunene å sikre at de både har tilstrekkelig tilbud om sykehjemsplasser i tråd med lovkrav, og tilstrekkelig dimensjonerte hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester. Dette må sikres både i et kort og langsiktig perspektiv.

Med vennlig hilsen

Runar Finvåg

pasient- og brukarombod

Kopi:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde

// REFERAT

// Møtedato: 20.11.2015

// Tilstades: Stein Veland, Wenche Solheim, Knut Åmås, Rune Sjurgard, Elin Høydal Vatne (Rus –og psykisk helseteneste, Volda), Eli Grøtta

På sak 1 var også tillitsvalde og verneombod til stades: Anne-Britt Løvik (NTL), Kjell Leknes (AVYO), Anne-Marte Ådneram (FO), Tove Sjurgard (FFO), Elin Dalhaug (VO)

// Referent: Eli Grøtta

Sak 1 – Kvalifikasjonskrav til NAV-stillingar/nemning av stillingar

Kommunen ynskte å drøfte kva tenester NAV skal yte og kva kvalifikasjonar ein treng for å utøve sosial arbeid. Er det slik at alle tilsette i NAV Ørsta/Volda er like kompetente til å møte alle saker og brukarar? Det vart vist til nyleg vedteken kompetanseplan for Ørsta kommune med det utvida kompetansebegrepet: kunnskap, ferdigheiter, haldningar og evne. Det vart stilt spørsmål ved om dagens organisering ved NAV kontoret sikrar god kompetansemobilisering og ivaretaking av brukarar med samansette problem. Dersom NAV skal vere ei sosialteneste, så må der vere sosialarbeidarar som utøver faget sosialt arbeid. Det vart også vist til ekspertutvalet sin rapport som viste (særleg for dei kommunalt tilsette) at dei i liten grad får bruke kompetansen sin.

Bruken av nemninga rettleiar vs. Sosialkurator vart drøfta, samt også lønsplassering av kommunalt vs. statleg tilsette.

Viktig for både verdsetting av tilsette, samt for rekruttering til kommunale stillingar, at lønsplassering er høveleg lik mellom kommune og stat.

Konklusjon:

I samarbeidsavtalen står det at som hovudregel skal kommunale stillingar lyse etter sosialfagleg kompetanse. Dette er å lese som at kommunale stillingar skal ha krav om sosialfagleg utdanning, med evt. unntak om ein ser kontoret har spesiell trong for anna kompetanse. Saka skal då drøftast med kommunen v/seksjonsleiar, og kommunen kan avgjere at ein kan lyse etter annan utdanningsbakgrunn.

NAV-kontoret skal evaluere organiseringa og kommunen skal delta i dette arbeidet.

Kommunalt og statleg tilsette i NAV Ørsta/Volda skal framleis kunne jobbe på tvers av statlege og kommunale tenester.

Kommunale NAV-stillingar skal lysast ut med «Løn etter avtale», der startlønna skal harmoniserast med staten.

Kommunale stillingar skal nemnast sosialkurator/retteleiar.

Sak 2 - Orientering, status i kontoret

- Resultat/økonomi/sjukefråvær

Kontoret sine resultat er bra på nokre indikatorer, har forbettringspotensiale på andre. Framleis utfordringar med å samle alle indikatorar på eitt målekort, samt å få kommunale indikatorar for 2 kommuner inn på eitt målekort. Andre kontor som er slått saman (m.a. NAV Hobøl/Spydeberg) strevar med det same.

Vi har noko underforbruk på driftsbudsjettet, har hatt auke på sosialhjelpsbudsjettet (særleg for Volda). Auke i sosialhjelpsutbetalingane er ei nasjonal utfordring.

I komande rapporteringar skal det gjevast forklaring på utviklinga i sosialhjelpa og kva som ligg bak tala.

Sjukefråværet på stat ligg pr. oktober -15 på 4,6%. Har ikkje fått tal frå kommunen.

- Rapport etter eigenvurdering/tilsyn, sosiale tenester til ungdom 17-23 år

Prosessen med eigenvurdering/tilsyn er ikkje ferdig før mars -16. Til no viser gjennomgang at vi har utfordringar mykje likt andre kontor. M.a. manglande dokumentasjon/journalføring, manglande bruk av STL § 17 – opplysning, råd og rettleiing, som eiga teneste.

HMS/arbeidsmiljø

NAV-kontoret jobbar jamt med HMS, arbeidsmiljø og nærværsfaktorar.

Alle tilsette var 27. mai -15 samla til ein HMS-dag med fokus på kulturbygging og arbeidsmiljø. Den 4. desember -15 vert det skipa ein ny fagdag med same agenda.

Det er gjort avtale med Ole André Bråten for risikovurdering og øvingar knytt til vald og truslar. Vil verte etter årsskiftet.

Sak 3 – Utfordringsbilete 2016 →

- Flyktningar

Stor tilstrøyming av flyktningar vil merkast godt av både NAV-kontoret og andre avdelingar i kommunene. Dette er ei ressurskrevjande gruppe å jobbe med, både i høve økonomi, bustad, kvalifisering og ikkje minst overgang til arbeid.

Kommunene må sjå på korleis integreringstilskottet bør nyttast, samt også på innhaldet i intro.programmet. Viktig at norsk-opplæring og opplæring i samfunnskunnskap gjer flyktningane tidleg og godt rusta til anten utdanning eller arbeid.

Det er gjort endringar i utfyllande reglar til Arbeids –og velferdsetatens bruk av forskrift om arbeidsretta tiltak. Endringane opnar for at arbeidssøkjarar utan rett til gratis opplæring i norsk og samfunnsfag etter Intro.lova kan få norskopplæring i regi av NAV. Bruk av tiltaksmidlar til AMO-kurs må kvart tenesteområde verte samde om (for vårt vedkomande, TO Sunnmøre).

Mange kommuner innvilgar «venteløn» til sine flyktningar i påvente av intro.løn. Flyktningane slepp då å søkje sosialhjelp første tida. Bør dette innførast også i Volda og Ørsta? Semje om samarbeid mellom kommunene vedr. denne brukargruppa, Wenche tek initiativ til vidare prosess/arbeidsgruppe.

- Marknadssituasjonen

Situasjonen i marknaden er krevjande, auke i ledigheita både i Volda og Ørsta. Dette medfører større rift om jobbane, samt færre bedrifter å spele på vedr. tiltaksplassar. NAV må praktisere strengt både krav om å ta i mot jobb/tiltak, samt mobilitetskrav.

- Vert vi rigga til å handtere utfordringane? Både i høve personalressursar, økonomi og tiltak/verkemiddel?

Ut frå dagens ressursituasjon, opplever NAV store utfordringar med å handtere alle tillagde oppgåver. Ein del av dette biletet er også at det jamt er fråvær av ulike årsaker. Det er semje om at kontoret får lyse ut ei «flexi-stilling», denne må kunne nyttast i heile kontoret. Stillinga vert statleg, men skal nyttast på tvers av både stat og kommune. Refusjon frå kommunen må gjerast etter fordelingsnøkkel. Partane ser potensiale i at stillinga i første omgang kan finansierast ved refusjon sjukepengar.

Plassmangel kan føre til at HTV/sentralt tillitsvald for NTL, må gi frå seg sin arbeidsplass. Ho må evt. kunne sitje på rundell, evt. kontor som måtte vere ledig, evt. få arbeidsplass hos anna NAV-kontor som har ledig kontorplass.

Sak 4 – Planlegging av aktivitetar framover

- Felles temadag/samhandlingsdag – samarbeid med andre sosiale/kommunale tenester og grensesnitta mellom dei ulike tenestene

Er under arbeid. Det er kalla inn til oppstartsmøte mellom NAV, Rus –og psykiatritenesta i Ørsta v/Joanne Aarseth og Rus og psykisk helseteneste i Volda v/Elin Høydal Vatne.

- Innføring av aktivitetsplikt for sosialhjelp

Innføring av aktivitetsplikt for sosialhjelp er vedteke i Stortinget, men endring av lova vert ikkje gjort før kompensasjon til kommunene er på plass. Lovendringa vil ikkje gjelde frå 01.01.16, men vi kan likevel no stille vilkår til brukarane våre.

Volda kommune har STYRK og Ørsta kommune har småjobbsentralen. Desse kan allereie no vere klare til å ta imot brukarar som treng arbeid/aktivitet. NAV vil starte med å henvise dei unge som går på sosialhjelp.

- Plan/dato for evaluering av NAV Ørsta/Volda etter samanslåinga

Det skal lagast utkast til evalueringsplan. Denne må ha milepælsplan, vise til metode og vere ferdig hausten -16.

- Rutiner for rapportering og budsjettering

Ørsta skal, som vertskommune, rapportere til Volda kommune. Seksjonsleiar må få oversikt frå Volda kommune på tidsfristar for dei ulike rapporteringspunkta. Tertialrapportane må vere djupare enn månadsrapportane.

Seksjonsleiar hentar frå NAV-leiar det han måtte trenge derifrå.

Ørsta skal også utarbeide budsjett for Volda, dette innan 1. oktober kvart år.

Sak 5 - Eventuelt

- Lokala

Lokalitetane til NAV-kontoret er ikkje tilfredsstillande. Særleg mottaket er alt for lite og trangt, tryggleik og personvern vert ikkje ivareteke.

Vi har i tillegg for få arbeidsplassar, har no måtta ta eine samtaleromet til kontorarbeidsplass.

NAV-kontor på 2 etasjer (med ei etasje mellom) fungerer dårleg.

Husleigekontrakten går ut om 2 år, og ein treng tida om ein skal inn i nye lokaler.

Konklusjon: NAV M&R lyser etter nye lokaler til NAV Ørsta/Volda.

FLYKTNINGKRISA OG KOMMUNAR/FRIVILLIGE – GODE RÅD OM SAMARBEID

KS og Frivillighet Norge ønskjer å setje fokus på at frivillige lag og foreiningar er ein stor ressurs i norske lokalsamfunn, og desse kan bidra til å skape eit godt møte med Noreg og nordmenn for dei som no kjem til Noreg som asylsøkjjarar.

Gode råd om frivillig arbeid generelt frå KS og Frivillighet Norge:

- Kjenn det frivillige livet i kommunen din.
- Vedta ein kommunal politikk for frivillig sektor.
- Anerkjenn eigenverdien av frivillig innsats.
- Forenkling gjev meir frivillig arbeid.
- Legg til rette for eigenutvikling av frivillig sektor.
- Skap dialog med dei frivillige bidragsytarane.
- Anerkjenn og stø opp om meirverdien av frivillig innsats.
- Gje frie midlar.
- Ikkje konkurrer med frivillig sektor.
- Skap føreseielege rammer for frivillig sektor.

Gode råd for kommunar som skal busetje flyktningar:

- Informer dei som er nye i kommunen, om dei ulike tilboda som finst i regi av frivillige lag og foreiningar.
- Kartlegg kva for interesser flyktningane har.
- Samarbeid med frivillige lag og foreiningar i å gje informasjon om kva det inneber å vere aktiv i frivillige organisasjonar i Noreg og kva det inneber å delta i frivillig arbeid.
- Kople flyktningane saman med frivillige lag og foreiningar i kommunen.

Gode råd for kommunar som har fått eit asylmottak:

- Inviter alle typar frivillige lag og foreiningar til informasjonsmøte og orienter om situasjonen, og kartlegg kva lag og foreiningar som har lyst til å bidra med aktivitetar for bebuarane på asylmottaket.
- Kartlegg kva slags tilbod frivillige lag og foreiningar i utgangspunktet har lyst til å stille opp med for bebuarane på asylmottaket.
- Legg til rette for at lag og foreiningar kan gjere meir av det dei alt tilbyr, slik at asylsøkjjarar får ta del i det frivillig sektor skaper.
- Legg til rette for at lag og foreiningar kan inkludere asylsøkjjarar i dei eksisterande aktivitetane sine. Foreiningane kan trenge ekstra ressursar og bistand for å klare dette.
- Kartlegg kva bebuarane på asylmottaket har lyst til å delta på og eventuelt andre ønske.
- Kartlegg om bebuarane på asylmottaket har lyst til å delta som frivillige i det arbeidet som dei frivillige laga og foreiningane i kommunane utfører.
- Gje asylsøkjjarane innføring i kva det inneber å vere aktiv i frivillige organisasjonar i Noreg og kva det inneber å delta i frivillig arbeid.
- Legg til rette for at asylmottaka har kapasitet til å samarbeide med lag og foreiningar.

PS 14/16 Delegerte saker frå avdelingane

Delegasjonssaker frå avdelingane

DS 1/16 Ramme- og igangsettingsløyve, einebustad og garasje Gbr 30/404

DS 2/16 Ferdigattest, påbygg Gbr 157/43

DS 3/16 Løyve til endring Gbr 131/7

DS 4/16 Ferdigattest, bygg for settefiskanlegg Gbr 131/23

DS 5/16 Løyve til tiltak, teknisk anlegg Gbr 37/10

DS 6/16 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 11/82

DS 7/16 Ferdigattest, tilbygg Gbr 28/2

DS 8/16 Igangsettingsløyve Gbr 19/28

DS 9/16 Løyve til endring Gbr 27/5

DS 10/16 Løyve til endring Gbr 11/100

DS 11/16 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 107/81

DS 12/16 Løyve til endring, ansvarsrett Gbr 30/219

DS 13/16 Igangsettingsløyve Gbr 18/376

DS 14/16 Løyve til tiltak, veg/parkeringsplass Gbr 20/159

DS 15/16 Igangsettingsløyve Gbr 18/312

DS 16/16 Mellombels bruksløyve, delar av tiltaket Gbr 30/194